22 Mayıs 1971. Hamarat Apartmanı.
Sokağa çıkma yasağına az kala. Mahir piyanonun tuşlarına bütün gücüyle bastı....

ULAŞ TETİĞİ ÇEKTİ!..ELROM ÖLMÜŞTÜ

8. sayfada

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
SALI 18 MART 1980
10 LİRA

GÜNÜN KONUĞU
Konu: Son ekonomik öntemler ve sonuçları
Prof. M.Orhan Dikmen
Konuşan: Alper Görmüş
2. sayfada

Kargaşalığı tırmandırıyorlar !

Kızıltepe ve Ceylanpınar'da 5 kişinin öldürülmesinden sonra

Diyarbakır ve Mardin'de Apocu-KUK'çu çatışması büyüyor

- Diyarbakır'daki son çatışmalarda 2 kişi öldü, 6 kişi yaralandı.
- Çatışmalara DDKD ve Özgürlük Yolu'nun da KUK'un yanında katıldığı bildiriliyor
- Derik'teki çatışmalarda da biri ağır 3 kişi yaralandı
- Derik'te sokağa çıkma yasağı konulması üzerine dağlara çekilen gruplar Sıkıyönetim güvenlik kuvvetleriyle çatıştılar

DİYARBAKIR (ÖZEL)
DİYARBAKIR ve Mardin'in ilçelerinde Apocularla KUK arasında başlayan olaylar diğer grupların da katılmasıyla bölge çapında bir çatışmaya dönüştü. Özellikle 17 Mart günü yoğunlaşan çatışmalarda toplam iki kişi öldü, ondan fazla kişi de yaralandı. Olaylar yer yer devam ederken çatışmaların tüm bölgeye yayılmasından endişe ediliyor. Bu gruplar arasında daha önce Ceylanpınar ve Kızıltepe'de meydana gelen olaylarda da toplam
(Davamı sa.7, sü.6'da)

12 MART DİZİSİNDE Cuma günü

THKO'nun 12 Mart'taki en önemli eylemi

AMERİKALILARIN KAÇIRILMASI OLAYI

ayrıntılarıyla...

Rum liderler, Kıbrıs'ta çözüm için önerilerini Aydınlık'a anlattılar

Cumhurbaşkanı Vekili Mihailidis

Kıbrıs Rum Cumhurbaşkanı Vekili ve Temsilciler Meclisi Başkanı

Mihailidis: İki bölgeli federasyonu kabul ediyoruz

- "Kıbrıs'ta geçmişteki acılar üzerinde çok kunuşuldu. Birbirine güvenmeme üzerinde duruldu. Hatta bazı kimseler şimdi vardıkları durumu devam ettirebilmek için hep bu konular üzerinde duruyorlar. Oysa liderlikler her yerde ileriye bakmalı."
- "Türkiye'nin Adamızda asker bulundurması Kıbrıs'a hiçbir şey kazandırmadığı gibi kendisine de bir şey kazandırmıyor"

Erdoğan Özbalıkçı'nın yazı dizisi 5. sayfada

CUMHURBAŞKANI SEÇİMİNE 4 GÜN KALA

Hala aday yok!

AP VE CHP'NİN DİYALOG KURMASI BEKLENİRKEN

Tartışma sertleşiyor

- MSP «Kimseye angaje değiliz»
- Senköv'ün direklerinden sonra Demirel'le Ecevit Tarsus tartışmasına başladı
- Korutürk, veda ziyaretlerine başladı

HABER MERKEZİ
TÜRKİYE'nin yedinci Cumhurbaşkanının seçimine 4 gün kala, iki büyük parti arasında diyalog ve uzlaşma zemini yerine tartışma sertleşiyor. Parlamento aritmetiğinin ortaya koyduğu durum AP ve CHP'nin bir isim üzerinde mutabakata varmasını zorunlu hale getirirken, Ecevit ve Demirel, Şenköy'ün direkleri tartışmasından sonra şimdi de Tarsus tartışmasını başlattılar. Demirel, "Biz burada Ecevit'in bozduklarını düzeltmeye çalışırken, o Tarsus'a gidiyor" derken, Ecevit de Demirel in hükümeti bırakma zamanının çoktan geldiğini fakat niyetli görünmediğini söyledi.
(Devamı say. 7 sü. 1'de)

«Benim askerim banka önlerinde kurşunlanamaz» demişti

Evren'in müessese polisi kurulması talebi tartışılıyor

ANKARA (ÖZEL)
DÜN yapılan genişletilmiş Sıkıyönetim Koordinasyon toplantısında ve bugünkü Milli Güvenlik Kurulunda özel kuruluşların kendi güvenliklerini sağlamaları için "müessese polisi"nin kurulması üzerinde duruluyor.
(Devamı sa.7, sü.4'te)

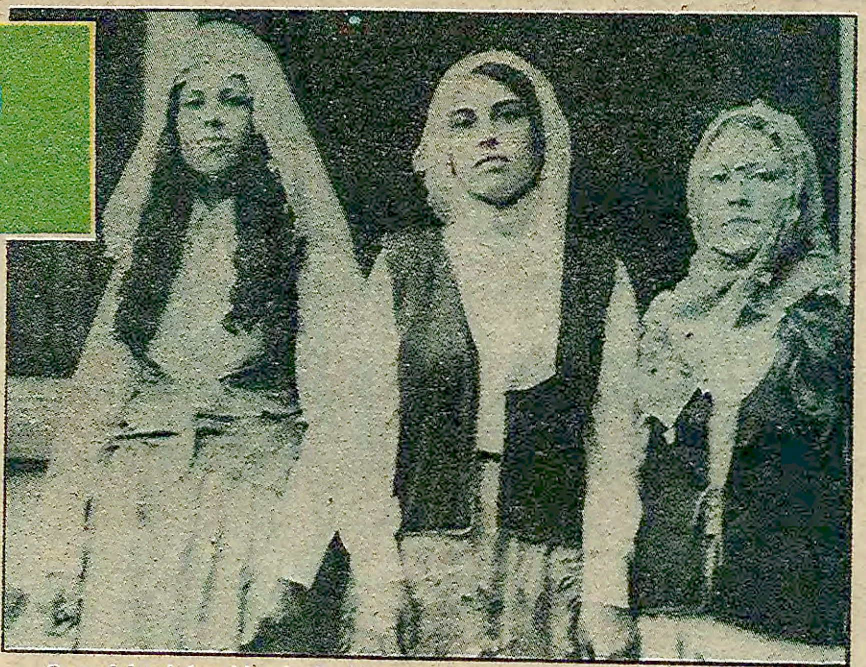
AP Genel Başkan Yardımcısı Erdem Erbakan'a cevap verdi:

"Solculuğa da yobazlığa da karşıyız"

ANKARA (AA)
AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem, "Kendine güvenen varsa halkın hakemliğine gitmeye davet ediyoruz" dedi.
"Hamamda seslerini güzel bulanların hakiki sesleri seçim meydanlarında ortaya çıkar" diyen Ali Naili Erdem şöyle konuştu:
"Belli bir süredir ülkemizi kamplara bölme-
(Devamı sa.7, sü.3'te)

Gençlerin derdi

- Tasarıyı reddeden CHP'li komisyon üyelerine göre «Başlık parası veren memnun, alan memnun»muş
- Devrek'te bir kız babası 450 bin lira başlık parası aldı

Osmanlıdan kalma bir adet başlık parası. Birçok gencimizin yuva kurmalarını fiilen engelleyen feodal bir gelenek. Ne yazık ki birçok genç kızımıza kilosunca değer biçiliyor bu geleneğe göre.

Başlık parasının yasaklanması Meclis Komisyonunda reddedildi

HABER MERKEZİ
Evlenme çağına gelen birçok gencimizin en büyük derdi başlık parasının yasaklanması yolunda verilen yasa önerisi Meclis Komisyonunda reddedildi.
Geçtiğimiz hafta, Yozgat Milletvekili Mevlüt Güngör Erdinç'in verdiği başlık parasının yasaklanması yasa tasarısı çoğunluğunu CHP'li milletvekillerinin oluşturduğu Adalet Komisyonunda reddedildi. 8 üyenin katıldığı Adalet Komisyonu toplantısında bütün üyelerin aleyhte oy kullanması sonu-
(Devamı sa.7, sü.3'te)

Çanakkale zaferinin 65. yıldönümü törenlerle kutlanıyor

ÇANAKKALE (AA)
18 Mart Çanakkale Deniz Zaferinin 65. yıldönümü bugün Çanakkale'de Cumhuriyet alanında, Hasan Mevsuf Şehitliğinde ve Çanakkale Şehitler Anıtında düzenlenen törenlerle kutlanıyor.
Cumhuriyet alanındaki tören saat 10.00'da Atatürk anıtına çelenk konmasıyla başlıyor. Törende İstiklal Marşıyla
(Devamı sa. 7 sü. 7'de)

Matthöfer Japonya'dan Türkiye'ye yapacağı yardımı iki misline çıkarmasını istedi

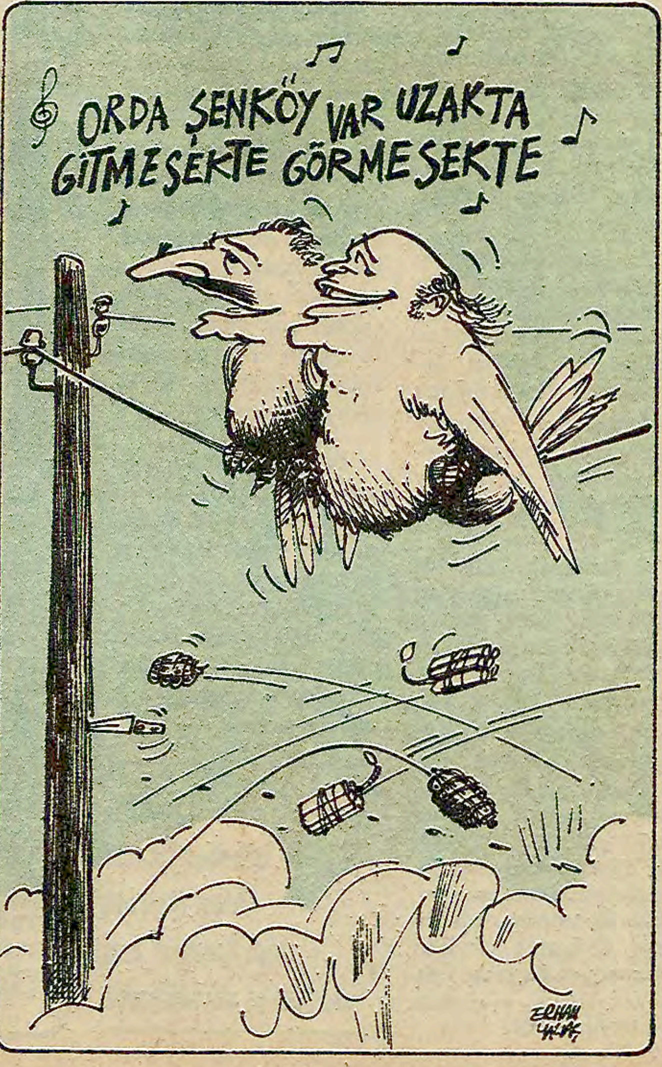
HABER MERKEZİ
Türkiye'ye yapılacak yardımlar konusunu görüşmek üzere bir süredir Japonya'da bulunan Federal Almanya Maliye Bakanı Matthöfer dün Japonya'dan ayrıldı. Ajans-
(Devamı sa.7, sü.4'te)

YETKİLİLERİ UYARIYORUZ

İşkence ile cinayet suçu kabul ettiriliyor

- Ailesinin Kaplan Uçuk'tan 15 gündürhaber alamadığıöğrenildi
- Polis, TİKP'nin Altındağ İlçe eski yöneticisi TuranTuncer'i de suçlamak istiyor

ANKARA (ÖZEL)
ON beş gün kadar önce Ankara'nın Güdül ilçesinde güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alınan Kaplan Uçuk adlı gence işkence ile cinayet suçu kabul ettirilmeye çalışıldığı bildirildi
(Devamı say. 7 sü. 9'da)

Eski Sovyet generali

Grigorenko, "Sovvetler yakında Avrupa'ya saldırabilir"

PARİS
HAFTALIK Fransız dergisi "Figaro Magazin'e özel bir demeç veren eski Sovyet generallerindn Grigorenko, Sovyetler Birliği'nin 1981'den önce Batı Avrupa ülkeleri-
(Devamı say. 7 sü. 9'da)

Avukat Lea Tsemel bugün bir basın toplantısı düzenleyecek

İsrailli Avukat, Faik Bulut ile görüştürülmedi

İSTANBUL (ÖZEL)
GEÇEN hafta Yeşilköy Hava Limanında gözaltına alınan Faik Bulut, İsrailli avukatı Bayan Lea Tsemel ile görüştürülmedi. Emniyet Müdürlüğü Birinci Şube yetkilileri avukatın görüşme isteğini, "İlk tahkikatın gizli olduğu" gerekçesiyle reddettiler.
Faik Bulut'un Türk avukatları ise, dün Bakırköy Savcısı ile bir görüşme yaptı. Türk avukatlar
(Devamı say. 7 sü..4'de)

İlaca yüzde 52 zam geldi

ANKARA (AA)
İLAÇ fiyatlarının yeniden düzenlenmesine ilişkin çalışmalar tamamlandı ve ilaç fiyatlarına yüzde 52 olarak öngörülen zam, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından onaylandı.
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Müsteşarlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, yeni fiyatlara göre düzenlenen listeler ilgili firmalara gönderilmeye başlandı.
Yeni ilaç fiyatlarının birkaç gün içinde yürürlüğe gireceği de belirtilen açıklamada, ilaçların belirlenen fiyatlarla satılıp satılmadığı konusu sıkı bir şekilde denetlenecek ve fazla fiyatla ilaç satan eczanelere ceza uygulanacak.

Afyon Cezaevinde Türkeş'le mektuplaşan mahkum özel muamele görüyor

Afyon Cezaevinden bir mektup aldık, mektupta cezaevinin sorunları dizelendikten başka MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'le mektuplaşan bir mahkumun özel muamele gördüğü bildiriliyor. AP iktidarında MHP'nin nasıl canlandığına bir örnek olması, "bizim MHP'lilere ihtiyacımız yok kendi kadrolarımız bize yeter", diyen sayın Ömer Ucuzal'ın durumu incelemesi ve gerçek olup olmadığını araştırması için yayınlıyoruz:

"1— Çeşitli cezaevlerinden gelen hükümlü ve tutuklular, normal sevk ve sürgün alan mahkumların üst aramaları yapıldıktan sonra önce görüşünü sorarlar sonra saçlarını keserler.

"2— Bu işlem yapıldıktan sonra tecrit denilen koğuşlara götürülürler. Tecrit denilen bölümün ne tuvaleti vardır ne de suyu. Bu tecrit dört koğuştan oluşmaktadır. Her iki saatte bir on dakika müsade edilerek mahkum zaruri ihtiyaçlarını görür. Aslında on dakikada kimse ihtiyacını tam olarak göremez ve bazen gardiyanlar kızdığı için mahkum dışarı hiç çıkartılmaz.

"3— Bu cezaevinin banyosu olduğu halde banyoyu yakmazlar ve mahkumun temizlik ihtiyacını gidermesine olanak tanımazlar. Mahkum soğuk suyla yıkanmaya mecbur kalır.

"4— Buranın okulu olduğu ve mahkumların çoğunluğu okuma yazma bilmediği halde mahkumlar okuldan yararlandırılmamaktadırlar.

"5— Hasta olan mahkumlar doktora çıkıp muayene olurlarsa, doktor reçete yazar. Yoksul mahkumlar ilaçlarını alamamaktadırlar veya bu kişilere idare tarafından ilaç verilmemektedir. Acil durumdaki hastaları Afyon Devlet Hastanesine gönderirler şöyle ki, devlet hastanesi hastalığına göre bölge hastanelerine göndermek için Bakanlığın uygun bulduğu heyet raporu aramaktadır. Ve bu heyet raporu Bakanlığa gönderilerek Bakanlıktan tasdik edilerek, gelen emir ve sevk işlemlerinin yapılması için cezaevine gelen yazışmalar sonuçsuz kalmaktadır.

"6— Tutuklu bulunan mahkumlar senelerdir bölge mahkemelerine götürülmemektedir, çoğunluğu operasyon denilen işlem altında gelen tutuklular teşkil etmektedirler. Cezaevi idaresi mahkumların mahkemeye götürülmesi işine, "bizim sorunumuz değil", deyip baştan savmaktadırlar.

"Burada MHP yanlısı mahkumlara özel muamele gösterilir. Onların bulunduğu koğuşlarda kitap ve parti görüşü açıklamak serbesttir. MHP'li mahkumlar çeşitli provakasyonlar yaparlar. Burada mezhep çatışması Türk-Kürt, Alevi-Sünni ayrımı yapılır. Sol sempatizanı mahkumlar ise, "bunlar komünisttir", diyerek işkence görürler. MHP'liler her türlü yayın organlarını içeriye sokmaktadırlar. MHP yayın organı olmayan hiç bir yayın organı cezaevine alınmamaktadır ve buna ilaveten gardiyanlar ÜGD'ye veya MHP'ye kayıtlı olanlardan seçilmektedir. Bunun için sol sempatizanı olan yurtsever mahkumlara baskı ve zulüm yöntemleriyle çeşitli işkenceler uygulanmaktadır. Psikolojik baskı ile her an onları suça teşvik etmektedirler.

"Avusturya Elçisinin karısının ve kızının ırzına geçerek öldüren sapık ruhlu Şener Yiğit, özel muamele görmektedir. Bu sapık mahkum MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'le de mektuplaşmaktadır. Bu yüzden hastaneye hemen gönderilmiştir. Halbuki 6 aydır Bakanlıkça da hastaneye sevk emri geldiği halde gidemeyen mahkumlar vardır."

Afyon Cezaevinden bir grup mahkum. (Adları bizde saklı)

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

İki Nisan gazetesi sahibi Nail Başıbüyük: Tesislerimiz bile çalışmaz hale geldi

İKİNİSAN

ŞEBAP KANDEMİR

Değerli okurlar,

Kağıda yapılan zamlar, bugüne kadar zar-zor yaşamaya çalışan Anadolu basınının yayın hayatını alt üst etti. Anadolu basını ölüm-kalım mücadelesi vermektedir. Elimizden geldiği kadar, Anadolu basını meslektaşlarımızın, kağıda yapılan son zamlardan nasıl etkilendiklerini köşemizde yayınlamaya çalışıyoruz.

Bugün de köşemizde Van'da yayınını sürdüren gazetelerin ve bir matbaanın görüşlerini yayınlıyoruz.

—Sayın Nail Başıbüyük, kağıda yapılan son zamlar gazetenizi ne yönden etkiledi?

—Kağıda yüzde yüzelli oranında oldu. Kağıt bulmakta çok zorluk çekiyoruz. Tesislerimiz bile istop etti, çalışamaz hale geldi. Senelik abone tarifesi 120 TL. ama bu zamlardan sonra biz de zam yapmak zorunda kaldık. Buna karşılık, abonelerimizde büyük bir düşüş oldu.

Devalüasyon nedeniyle işçiler de ücretlerinin artırılmasını istediler. Haklı oldukları için yüzde 25-50 artırdık. Böyle devam ederse bizim gibi müesseselerin piyasada iş yapma şartları kalmıyor.

Van Postası gazetesi sahibi Turan Sahinbas: Anadolu basını öldü

VAN Postası

—Son devalüasyon sizleri nasıl etkiledi sayın Şahinbaş?

—Geçen yıl kağıdın tonu 17 bin lira idi. Yapılan son zamlar 42 bine yükseltti. Kağıdı direkt fabrikadan alamadığımız için 52 bin liraya bize mal oluyor. Son zamlar abonelerimizde de düşüşe neden olacaktır.

İlan sorunumuz var. Daha önce cm.si 50 lira idi. 1979 Mart ayından itibaren 2490 sayılı artırma-eksiltme kanunlarda değişiklik yapılarak 4 seferlik ilanları 1 veya 2'ye düştü. Buna paralel olarak kazancımızda da düşme oldu. Tek cümleyle bilhassa Anadolu basını öldü.

Vangölü matbaası sahibi Suat Arputlu: Kira parasını çıkarmak bile güçleşti

—Sayın Arputlu kağıda yapılan zamda ne gibi sorunlarla karşılaştınız?

—Bizler kağıdı fabrikadan alamıyoruz. Dışarıdan ikinci elle alıyoruz. Hatta karaborsadan alıyoruz. Zamlardan sonra iş yapmamızda yüzde 60 oranında düşme oldu. Hatta kira parasını çıkarmak bile güçleşti. Böyle devam ederse iş yapma imkanlarımız ortadan kalkar.

Hükümetten beklediğimiz hiç bir şey yoktur, olsa bile yerine getirmez. Hükümet küçük esnafı ortadan silmeye yönelik bir siyaset izliyor.

KONU: SON EKONOMİK ÖNLEMLER VE SONUÇLARI

GÜNÜN KONUĞU
Prof. M.Orhan Dikmen
Konuşan: Alper Görmüş

DEVALÜASYON VE KİT ZAMMI

24 Ocaktaki yüksek oranlı devalüasyon ve 25 Ocaktaki ekonomik önlemlerin üzerinden iki aya yakın bir süre geçti. 24 ve 25 Ocak kararlarının başarılı olup olamayacağı, hâlâ gündemizin bir numaralı tartışması olma özelliğini koruyor. İktisadi Araştırmalar Vakfı Başkanı Prof. M.Orhan Dikmen'le, bu kararların belirleyici iki unsuru olan yüzde 48'lik devalüasyonla yüksek oranlı zamların beklenen faydaların sağlanıp sağlanamayacağını ele aldık.

PROF. M. Orhan DİKMEN İstanbul ve Paris Üniversitelerinde hukuk ve iktisat öğrenimi gördükten sonra İstanbul Üniversitesinde ve diğer öğretim kurumlarında da 40 yıla yakın bir süre öğretim görevinde bulunmuştur. İki defa Tarım Bakanlığı görevini de üstlenmiş olan Prof. M.Orhan DİKMEN halen İktisadi Araştırmalar Vakfının Başkanı bulunmaktadır.

> KİT fiyatlarının maliyetlerine göre ayarlanmasıyla Türkiye ekonomisi bugün çok kuvvetli bir maliyet enflasyonu baskısı altına girmiştir. Fiyat seviyesinin ne bugün, ne de ileride gerilemesi söz konusu değildir.

> Ekonomik istikrarın, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ve 1980 yılı programı ile gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Bu açıdan bakıldığında ocak kararları bir ölçüde boşlukta kalan tedbirler görünümü vermektedir.

—Sizce 24 ve 25 Ocak kararlarının belirleyici iki unsuru, devalüasyon ve zamlar, kendilerinden beklenen faydaları sağlayabilecek mi? Önce devalüasyondan başlayalım isterseniz. Acaba, sizin de "aşırı" diye tanımladığınız devalüasyon, ihracatımızı artırabilecek, yurt dışındaki işçilerimizin dövizlerini çekebilecek ve Tahtakale'ye darbe indirebilecek mi?

—Türkiye'nin içine düşmüş bulunduğu buhrandan kurtulmasını sağlayacak tedbirler, orta vadeli bir plân ve onun belli dönemler itibariyle uygulanmasını sağlayacak programlar şeklinde düzenlenmeliydi.

Bu plan ve programların, istikrarsız ekonomik büyüme yerine, ekonomik istikrarı hedef alan bir tedbirler bütünü olarak düşünülmesi gerekirdi. Böyle bir plân yapılmamıştı. Ekonomik istikrarın, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ve 1980 yılı programı ile gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Bu açıdan bakıldığında 24 Ocak kararları bir ölçüde boşlukta kalan tedbirler görünümünü vermektedir.

24 Ocakta yüksek oranlı bir devalüasyon yapılmıştır. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin zararlarını bir defada ve mallarının fiyatlarına birden artırarak kapatmak kararı verilmiştir. Bu kararlar KİT'lerin ürettiği mal ve hizmetlerin fiyatlarında da büyük artışlara yol açmıştır. Bu zamlar diğer mal ve hizmetlerin fiyatlarında da büyük artışlara sebep olmuştur. Alınan tedbirlerle ve beklenmesi gereken gelişmelerle ilişkisi kurulmamış bir bütçe meclisten geçirilmiştir. Son olarak da, ne şekilde çıkacağı belli olmayan vergi tasarıları meclise sunulmuştur.

Bu bakımdan 24 Ocak kararlarının belirleyici unsurları olarak nitelendirdiğiniz ihracatın artması ve yurt dışındaki işçilerin çalıştıkları ülkelerde tuttukları dövizlerinin Türkiye'ye çekilmesi meselelerini ortada bulunmaktadır.

İhracatın artması için, bir taraftan ihraç edilebilir mal ve nitelikte mal üretiminde bulunabilmesi diğer taraftan da yurt içi üretim maliyetlerinin belli bir seviyede tutulması gerekmektedir. Dışardaki işçi tasarruflarının yurda getirilmesi ise enflasyonun kontrol altına alınması ile Türkiye ekonomisine ve Türk parasına güven ortamının sağlanmasına bağlıdır. Bu şartların bugün için gerçekleşmiş veya hiç değilse gerçekleşme halinde bulunduğunu söylemek kolay değildir.

—Devalüasyon oranının yüksek tutulmasıyla Tahtakale borsasının tamamen ve kesinlikle devre dışı bırakılacağı iddiasına katılır mısınız?

—Türkiye'nin dış ödemeler dengesi yıllardan beri açık vermektedir. Bu açık bir süre döviz rezervlerinin kullanılması ve [illegible] ithali yolu ile kapatılmıştır. Ancak 1974 petrol buhranından bu yana olağanüstü büyük miktarlara varan dış ödeme açıkları döviz rezervlerinin asgari miktara inmiş olması sebebiyle hemen münhasıran dış krediler yolu ile karşılanabilmiştir. Bu kredilerin kullanılması da bazen düzenli ve hukuki, bazen de düzensiz ve fiili şekiller almıştır.

Dış ödemeler ve özellikle de cari ödemeler dengesi kurulmadıkça, Merkez Bankası dışı döviz işlemlerinin kesin bir şekilde önlenmesi mümkün değildir. Başka bir deyişle, dışardan sağlanacak mal ve hizmetler için gerekli dövizler Merkez Bankasından tam olarak karşılanmadığı sürece, bu hususta talebin bir bölümünün Merkez Bankası dışı kaynaklara yönelmesi kaçınılmazdır. Bu şekildeki talep, karşılanması için gerekli olan arzı yaratacaktır. Doların 70.-TL.'ye çıkarılmış olması bu kuralın işlemesini engelleyecek nitelikte değildir.

—Fiyatların serbest bırakılması, enflasyonu başlangıçta hızlandırsa da, ileride enflasyonu geriletecek bir rol oynayabilecek midir?

—Her devalüasyondan sonra fiyatlarda belli bir artış olması normaldir. Ancak 24 Ocak kararlarında, devalüasyon ile beraber KİT'lerin fiyatlarını, ekonomik rasyonelliğe tamamen zıt düşen çeşitli sebeplerle çok şişkin olan maliyetlerine göre ayarlanması hususu da yer almıştır. Dolayısıyla Türkiye ekonomisi bugün çok kuvvetli bir maliyet enflasyonu baskısı altına girmiştir.

Fiyat seviyesinin ne bugün ne de ileride gerilemesi sözkonusu değildir. Esasen alınan kararlar fiyat artış hızının yavaşlaması hedefine yöneliktir. Ancak bu hedefe ulaşmak için, bugün ithal girdilerinin ve KİT ürünleri fiyatlarının yüksek oranda artması ve bunların hemen bütün fiyatlara yansıması ile hızlanan enflasyon karşısında toplam talebi artıracak yollara başvurulmaması lazımdır.

Bunun sağlanması fevkalade güç görünmektedir. Bu amaca ulaşmak için bir taraftan ücret artışlarının frenlenmesi, tarım ürünleri için belirlenecek yeni taban fiyatlarının da bir ölçüde düşük tutulması gerekmektedir. Bu tedbirlerin ise sosyal ve siyasi açıdan yaratacakları çok ciddi sıkıntılar yüzünden uygulanabilirliği olduğunu söylemek çok zordur.

Diğer taraftan yine aynı amaçla çok sıkı bir para-kredi politikası uygulanması şarttır. Ancak bunun da, arzı ve ihracatı belirleyecek olan üretim artışı unsuru üzerinde olumsuz etkileri olacağını hesaba katmak lazımdır.

YARIN: İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu'nun görüşlerini yayınlıyoruz

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Samsun Hayvan Sağlık Memurları Meslek Lisesi sonsınıf öğrencileri:

DAHA ENJEKTÖRÜ ELİMİZE ALMAYI BİLE BİLMİYORUZ

Bizler Samsun Hayvan Sağlık Memurları Meslek Lisesinde okumakta olan öğrencileriz. Sanıyoruz şimdiye kadar okulumuzun ve öğrencilerinin sorunları ve istekleri ya Bakanlığımıza aksettirilmedi ya da gözardı edildi. İyi şeyler yapacağım sözüyle geldiğiniz bakanlıkta bizim sorunlarımızla belki ilgilenirsiniz.

Bu sayede okulumuzun ve bizim durumumuzun kamuoyuna, basına aksettirilmesi hepimiz için yararlı olur.

Yıllardan beri son sınıf öğrencileri, yetersiz olmakla birlikte Veteriner Müdürlüğünde, hastanelerde staj görmekteydiler. Bunun öğrenciler arasında daha geniş ve öğretici yapılması yerine, daha da kısıtlandı. Herşey okul idaresinin yapabileceği kişisel çabalara kaldı. Bu meseleleri okul idaresine aksettirdiğimiz zaman kayıtsız davranıyor, dalga geçiyorlardı.

Halbuki daha pratik bir hayvan sağlık memuru yetiştirilmesi, bu yönde çalışmaların yapılmasına izin verilmesi halka hizmet açısından çok önemlidir. Ama biz hayvan sağlık memurları, daha enjektörü elimize almayı bile bilmiyoruz. Bu durum da hayvancılığın geliştirilmesinde ve hayvan hastalıkları ile savaşmada imkansız ve abes bir olaydır. Bu şartlarda Türkiye ekonomisinde büyük bir yeri olan hayvancılığın gelişmesinin sebebi teori ve pratiğin iç içe yürütülmemesindeki eksikliktir.

Hepiniz bilirsiniz ki Sağlık Zabıta Kanunu 1920'lerde yazılmış, şimdiye kadar yenilenmemiş aynen kalmıştır. Şimdiki somut durum ve gelişen şartlar ile o zamanın kanunları, yönetmelikleri ve cezaları çocuk oyuncağı gibi olmuş, gülünç bir hale gelmiştir.

Bizleri, devletin parasız yatılı okullarında ahım, şahım, ekmek elden su gölden yaşamakta sanırlar. Halbuki yıllardan beri 25 lira aylıkla ihtiyaçlarımızı karşılıyoruz. Önceleri devlet tarafından diktirilen elbiselerimiz ve paltolarımız ödeneklerin yetersiz gelmesi, zamana göre ayarlanmaması, elbiselerimizi bizim diktirmemize ve paltoların verilmemesine yol açmıştır. Son yılda da defter, kalem kağıt gibi ihtiyaçlarımızın tarafımızdan alınması istendi. Öyle bir okuyoruz ki paralı okullardan hiç bir farkımız kalmadı.

Yakıt yokluğu bahanesiyle her yıl kaloriferlerin devamlı yanmaması, banyoların düzenli verilmemesi, elbiselerimizin düzenli ve temiz yıkanmamasına yol açmaktadır. Öyleki elbiselerimizi soğuk suyla lavaboda yıkıyoruz.

Okulumuz şehir dışında olduğundan gidişler büyük masraflara yol açmaktadır. Okulun otobüsü olduğu halde gidiş geliş masrafları öğrencilerin cebinden çıkmaktadır.

Yemekler içler acısı. Pişmemiş, çok pişmiş, kıllı, küflü ve bozuk durumda. Sağlık Okulu olmasına rağmen bir ecza dolabımız yok. Revirler açılmıyor, okuldaki alet ve eşyalar paslanmaya ve küflenmeye terkedilmiş durumda. Sportif faaliyetleri olmadığı gibi okul kütüphanesi kapalı tutulmaktadır.

Bütün bu sorunları saydıktan sonra şimdi de taleplerimizi sunarak ilgililerin sesimize kulak vermelerini istiyoruz.

Taleplerimiz:

* Tatbikatların konulması ve genişletilmesi.
* Sağlık Zabıtası Kanununun vakit geçirilmeden yeniden düzenlenmesi ve eski Türkçe olduğundan bunun Türkçeleştirilmesi.
* Öğrencilere verilen aylıkların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yükseltilmesi, ödeneklerin okullardaki öğrenci sayısına göre artırılması.
* Banyo ve kaloriferlerin düzenli çalışması, elbiselerimizin düzenli bir şekilde yıkanıp ütülenmesi.
* Samsun'a gidiş gelişlerin ya okul otobüsleri tarafından belirli zamanlarda yapılması ya da her türlü ihtiyaçlarımızın karşılanması.
* Yemeklerin düzeltilmesi, kütüphanenin, revirin, ecza dolabının açılması ve sportif faaliyetlerin geliştirilmesi ve okul öğrencilerinin can güvenliklerinin sağlanması, okul idaresinde öğrencilerin konuşma ve fikir belirtme haklarının olmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla

demokrat gözüyle — lütfü oflaz

İslamcı değil istismarcı!

Hem ırkçı, hem İslamcı olmak mümkün müdür, değil midir?

Değildir...

Niçin?

İslam, ırkçılığı kesinlikle reddettiği için...

Peki, hem 'Tanrı Türkü Korusun" demek, hem de İslamcı geçinmek mümkün müdür, değil midir?

Değildir...

Niçin?

Çünkü İslam, Allaha tanrı diye hitabedilmesini yasakladığı için...

Demek ki neymiş?

Irkçılık (Türkçülük) yapan ve 'Tanrı Türkü Korusun" diye avaz avaz uluyan MHP'nin İslamcı olması mümkün değilmiş...

Öyleyse MHP'nin İslamcılığı sahteymiş...

MHP'nin İslamcılığı öylesine sahtedir ki, MHP'liler Ezan-ı Muhammed'in nasıl başladığından bile habersizdir.

Bakınız has MHP'lilerden olan ve halen Kültür Bakanlığı Tanıtma-Yayımlar Dairesinin başında bulunan Melin Haser, 'Milli Kültür" dergisinin 12. sayısının 64. sayfasında yayınlanan bir yazısında aynen şöyle demektedir:

'Ezan 'Eşhedü enla ilahe illallah' ile başlar.."

Ezan, böyle mi başlar ey Müslümanlar?

Görüyorsunuz ya, daha MHP'liler ezanın 'Allah-ü Ekber' diye başladığından bile habersiz bulunuyorlar.

Yalnızca İslamdan bi-haber olmakla da kalmıyorlar.

Her Allahın günü Kur'an Kurslarına, din adamlarına, Müslümanlara saldırıyorlar.

Nitekim MHP'liler, bundan bir hafta önce Yozgat-Çayıralan'da Kur'an Kursuna saldırıp, tahrip etmediler mi?

Kur'an Kursu Katibi Hafız Halil İbrahim Aygül'ü namaz kılarken dövmediler mi?

Yine MHP'liler geçen yıl İstanbul Fatih Camisinde MSP'li Metin Yüksel'i şehit etmediler mi?

Edirne'de akıncı Erdoğan Tuna'yı bağırsaklarını dışarı çıkartıp öldürmediler mi?

1977'de İstanbul Isparta Yurdu kapısında nurcu Yaşar Gültepe'yi katletmediler mi?

O halde, nasıl İslamcı bunlar?

Hem İslamdan bi-haber yaşayıp, ırkçılık yaparlar...

Hem camilere, Kur'an Kurslarına saldırıp; din adamlarını, Müslümanları kurşunlarlar...

Hem de İslamcılığı kimselere bırakmazlar...

Hadi oradan sahte İslamcılar!

Kendi karanlık amaçları için İslamı kullanmak isteyen istismarcılar!

Siz kim, İslamcılık kim...

Önce İslamın ne olduğunu öğrenin... İsterseniz bu sütunda bir kurs açıp, İslamı size biz öğretelim...

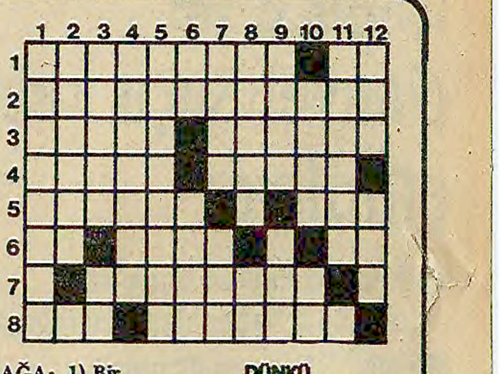
'İslamı öğretecek kadar ehliyet sahibi misin?' diye soracak olanlara da şimdilik şu kadarını söyleyelim.

Elimizde İslamcı bir kuruluş tarafından bize verilmek lütfunda bulunulan "İslamı en iyi anlatan şair" payesi var...

İnanmayanlar 1 Eylül 1978 tarihli Tercüman gazetesine baksınlar...

Bugünlük bu kadar.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Bir konuda düzenlenen kurstan sonra verilen başarı belgesi - Uğraş. 2) Milletlerarası. 3) TERSİ söz - TERSİ dili tutuk. 4) Genel-Kanın dolaştığı. 5) TERSİ ürkek - Suyun akış sesi. 6) Öğütülmüş buğday - Bir ay - TERSİ bir renk. 7) Milattan önce Mezopotamya'da yaşamış bir kavim. 8) Güç - TERSİ koşut.

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1) İstanbul'da çingenelerin yaşadığı semt, 2) Unsur 3) TERSİ hata - Beyaz. 4) TERSİ başıboş, 5) Bilimsel mektep (iki kelime) 6) Bir nota - TERSİ bir yaz meyvesi, 7) TERSİ ten- Bir cins kum. 8) Aşçı çırağına denir - TERSİ bir emir. 9) TERSİ ortak otlak - Mekan. 10) TERSİ takılma - Mısır'da bir tanrı- 11) TERSİ bir sayının kendisi ile çarpımı 12) İyi giyimli - TERSİ havada beyaz ve hafif billurlar biçiminde donarak yağan su buharı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Y	Ö	R	Ü	N	G	E	■	M	A	Ç	■
2	O	D	A	L	A	R	■	K	E	L	E	Ş
3	K	E	P	Ö	K	■	A	R	C	U	L	A
4	O	N	O	B	■	K	N	E	R	■	E	K
5	H	E	R	■	B	E	■	D	A	■	B	A
6	A	K	■	T	E	P	S	İ	■	S	İ	R
7	M	■	S	E	R	Ç	E	■	R	A	■	A
8	A	L	T	A	N	E	R	B	U	L	A	K

Iran'da seçimlerin ilk turunda Beheşti'nin partisi önde gidiyor

Beni Sadr, hile yapılan yerlerde seçimlerin yenileneceğini açıkladı

- Seçimleri İslam Cumhuriyet Partisinin kazanması halinde rehinelerin durumunun güçleşeceği bildiriliyor
- Homeyni ile FKÖ arasında gizli bir anlaşma yapıldığı ileri sürüldü
- Orduda değişiklik yapılacak

TAHRAN (AJANSLAR)
İran'da 270 sandalyelik Meclis seçimlerinin ilk turundan gelen ilk sonuçlardan, İslam Cumhuriyet Partisinin büyük farkla önde gittiği öğrenildi. İlk tur sonuçlarına dayanılarak yapılan bazı tahminlere göre, bu parti 270 sandalyeden 110'unu kazanabilecek.

Öte yandan, Devlet Başkanı Beni Sadr radyodan yaptığı bir konuşmada bazı bölgelerde seçime hile karıştığını, bazı seçmenlere baskı yapıldığını söyledi. Beni Sadr, seçime hile karıştırılan yerlerde yeniden seçime gidileceğini hatırlattı.

Moskova yanlısı "Tudeh" partisi ise, Homeyni'nin "sağcılara da solculara da oy vermeyin" şeklindeki sözlerinin seçmenleri olumsuz yönde etkilediğini ileri sürdü.

Bu arada, Devrim Muhafızları ile Kürtlerin çatıştığı 6 yerleşim merkezinde oy verme işlemleri durdu. Kürdistan Demokrat Partisinin 5 üyesinin seçildiğinin açıklanmasına rağmen, AFP ajansı seçim sonuçlarının geçersiz sayıldığını bildirdi.

Siyasi gözlemciler, İslam Cumhuriyet Partisinin Mecliste çoğunluğu kazanması durumunda, Tahran'da rehine tutulan Amerikalı diplomatların durumlarının daha da kötüleşeceğini belirtiyorlar.

ULUSLARARASI KOMİSYON

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, İran'ın devrik Şahla ilgili şikayetlerini soruşturmakla görevli BM Komisyonunun İranlı yetkililerin tutumunun açıklık kazanmasının ardından Tahran'a geri dönebileceğini söyledi.

Waldheim, Komisyonun görevinin ilk bölümünü tamamladığını, buna başarısızlık denemeyeceğini belirtti.

REHİNELERİN DURUMU

İran Devrim Konseyi üyesi ve Bütçe-Plan Bakanı Sahabi, Amekikan "Newsweek" dergisine verdiği demeçte, geçenlerde ziyaret ettiği Amerikalı rehinelerin birçoğunun sinir buhranı geçirdiğini, "casuslukla" suçlananların ise, sorgudan sonra ayrı hücrelere konulduğunu bildirdi.

Sahabi, psikolojik baskıya duyarlı olup sinir buhranı geçirenlerin de ayrı yerlerde tutulduğunu açıkladı. Bakan, bazı rehinelerin kaybolduğu yolundaki haberleri yalanladı.

İNGİLİZ GAZETESİNİN İDDİASI

İngiltere'de yayınlanan "Sunday Times" gazetesi, İran'ın Filistin Kurtuluş Örgütüne (FKÖ) sattığı her varil başına 2 dolarlık indirim yaptığını, buna karşılık FKÖ'nün rejim aleyhtarlarına karşı mücadelede İran yetkililerine yardımcı olduğunu ileri sürdü.

Homeyni ile FKÖ arasında imzalanan bu gizli anlaşmadan Devlet Başkanının haberdar edilmediği, bu yüzden Beni Sadr'a yakın kimselerin sözkonusu bilgiyi gazeteye verdiği iddia edildi.

İRAN ORDUSUNDA DEĞİŞİKLİK

Aynı zamanda İran Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı olan Devlet Başkanı Beni Sadr, İran Ordusunda "acil ve kesin" bir değişiklik yapılacağını ifade etti.

Beni Sadr ayrıca, üniformalı kişilerin kurallara aykırı olarak yapacakları her türlü toplantının yasaklandığını ve cezaya tabi tutulacağını belirtti.

Zimbabve'de seçimlerin yapılmasıyla Mugabe önderliğindeki halk büyük zafer kazandı. Ardından gerillalarla Rodezya ordusu birleşmeye başladı. Fotoğrafta siyah gerillalar ve beyaz askerler beraberce görülüyor.

ZİMBABVE'NİN İLK KADIN BAKANI ESKİ BİR GERİLLA

SALİSBURY (THA)
Zimbabve'de ırkçı rejime karşı savaşan ve önemli bir çarpışmadan iki gün sonra doğum yapan bir kadın gerilla, ülkenin ilk kadın bakanı oldu.

25 yaşındaki Teurai Ropa Nhongo, Başbakan Robert Mugabe tarafından Gençlik, Spor ve Eğlenceler Bakanlığına getirildi. "Dökülen kan" anlamına gelen Teurai Ropa kadın gerillanın esas ismi değil. Esas ismi Joyce Muari olan kadın gerilla bu ismi 18 yaşında Yurtsever Cephe gerillalarına katıldığı zaman aldı.

Teurai Ropa Nhongo, kendisiyle yapılan bir röportajda, yağmurlu mevsim boyunca, çalılık bölgelerdeki yaşam koşullarının çok kötü olduğunu, ağaçların altında uyuduklarını, bazen ayakkabılarını kaybettiklerini ve bunun tabanlarının incelmesine neden olarak, çok acı verdiğini belirtti.

1975'te Mozambik'teki gerilla kampında politik komiser olan Bayan Nhongo, daha sonra General Nhongo ile 1977'de evlendi ve büyük bir gerilla eğitim kampında komutan oldu.

Mugabe önderliğindeki "Zimbabve Afrika Ulusal Birliği" (ZANU) Merkez Komitesi üyesi olarak Çin, Romanya ve Yugoslavya'yı ziyaret eden Bayan Nhongo'nun yanısıra kabinede bir kadın bakan daha var. 1975 de Lusaka'da bir suikast sonucu öldürülen Yurtsever lider Herbert Chitepo nun eşi Lan Victoria Chitepo da kabinede Başbakan Yardımcısı olarak görev aldı.

Irkçı rejimin Başbakanı İan Smith ve Abel Muzorewa hükümetlerinde, hiçbir kadın görev almamıştı.

5 kıtadan KISA HABERLER

Bir Nikaragua heyeti Moskova'ya gitti

"Sandinista Kurtuluş Cephesi" liderlerinin başkanlık ettiği Nikaragua hükümetinden bir heyetin Moskova'ya gittiği bildirildi.

Pravda'nın haberine göre, heyet, Sovyet Komünist Partisi Merkez Komitesi ve Sovyet hükümetinin daveti üzerine Sovyetler Birliği'ne gitti. Pravda'da yayınlanan yazıda, bu ziyaretin iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerini güçlendireceği ileri sürüldü.

Yunanistan Komünist Partisi (DIŞ) Karamanlis'e karşı

Geçenlerde 400 üyesinin Merkez Komitesini eleştirdiği Yunanistan Dış Komünist Partisi, Atina hükümetinin ABD ile ilişkilerini düzeltmesine karşı faaliyet geçti. Parlamentodaki temsilcileri ile Karamanlis hükümetine karşı bir kampanya başlatan Sovyet yanlısı Parti, Yunanistan'ın Ege ve Kıbrıs sorunlarını NATO'nun çıkarları doğrultusunda çözmeye çalıştığını iddia etti.

Dış Komünist Partili milletvekilleri, Parlamentoda yaptıkları konuşmalarda ABD'li diplomatların açıkça ve serbestçe Yunanistan'ın içişlerine karıştıklarını öne sürdüler.

Kaset satan Doğu Almanyalı gümrükçü 20 ay hapse mahkum oldu

Frank Noetzold adındaki bir Doğu Alman gümrük memuru, Wolf Biermann adlı şarkıcının kasetlerini sattığı gerekçesiyle 20 ay hapse mahkum edildi. Batı Berlin'deki "İnsan Hakları Çalışma Grubu"nun yaptığı açıklamaya göre, sürgünde yaşayan Doğu Almanyalı şarkıcı Biermann'ın kasetlerini çoğaltan ve satan Noetzold, Karl Marks kentinde yapılan mahkemesinde "Devlet aleyhtarı propaganda" yaptığını kabul etmek zorunda kaldı.

Uganda'da çatışma: 5 ölü

Uganda başkenti Kampala'nın Kibule kesiminde halk ile asker ve polisler arasında çıkan çatışmalar sırasında 5 kişi öldü.

Henüz doğrulanmamış haberlere göre, çatışma Tanzanyalı bir askerin öldürülmesiyle başladı. Üç saat kadar süren çatışmalarda halk, öldürülen arkadaşlarını arayan Tanzanyalı askerler ile çatıştı, daha sonra da olay yerine gelen Ugandalı asker ve polisler kalabalığı dağıtmaya çalıştı.

Begin, FKÖ'yü asla tanımayacaklarını yineledi

PARİS
Fransa'da yayınlanan "Le Monde" gazetesine bir demeç veren, İsrail Başbakanı Menahem Begin, İsrail'in, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü (FKÖ) tanımak istemediğini söyledi. Begin, Fransa ve diğer Avrupa ülkelerinin Yahudi devletinin güvenliği konusunda çok dikkatli olmaları gerektiğini söyleyerek, "bu ülkeler 1930 ve 40'larda Yahudilere neler yapıldığını gördüler" dedi.

Begin bu arada, Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing'in Filistinlilerin kendi kaderini tayin hakkını ve FKÖ'nün barış görüşmelerine katılmasını desteklemesinin Camp David anlaşmalarının ruhuna aykırı olduğunu söyledi.

Begin, İkinci Dünya Savaşı öncesinde Almanların da Çekoslovakya'da kendi kaderini tayin hakkını savunduklarını hatırlatarak, kendi kaderini tayin hakkının kazandırılmaya çalışıldığını söyledi.

Öte yandan Begin, FKÖ önderliğindeki bir Filistin devletinin kaçınılmaz olarak bir Sovyet üssü haline geleceğini iddia ederek, buna gerekçe olarak FKÖ'nün Afganistan işgaline karşı çıkmayışını gösterdi.

İsrail Devlet Başkanı ABD'nin BM Güvenlik Konseyinde İsrail aleyhindeki bir karar tasarısına katılmasını ise "kendilerine çok acı veren bir şey" olarak nitelendirdi.

Kolombiya'daki rehinelerden Uruguay Büyükelçisi kaçtı

BOGOTA (AP)
Güney Amerika ülkelerinden Kolombiya'nın başkenti Bogota'daki Dominik Büyükelçiliğinde tedhişçilerin 3 haftadır rehin tuttukları diplomatlardan Uruguay Büyükelçisi Gomez, ikinci kattan atlayarak kaçtı.

Elçiliğin önünde park etmiş bir otomobilin arkasına saklanan Gomez'i askeri polisin kurtardığı bildiriliyor. Kolombiya Devlet Başkanının Basın Sekreteri, Gomez'in yatak çarşaflarına tutunarak aşağıya indiğini, çarşaflardaki düğümün son anda kopması yüzünden Büyükelçinin bazı yerlerinin sıyrıldığını açıkladı. Basın Sekreteri, tehdişçilerin Gomez'in arkasından üç el ateş ettiklerini, fakat isabet kaydedemediklerini sözlerine ekledi.

Tedhişçiler halen 13 büyükelçi ve maslahatgüzarı rehin tutuyorlar.

Rusya, "Tarafsız Afganistan" tezi ile vakit kazanmaya çalışırken

Afgan ordusunun bir bölümü de işgalcilere karşı savaşa girdi

- Kabil'de kukla yönetim ile Moskova arasında varılan anlaşmaya göre, "Sovyet birlikleri geçici olarak Afganistan'da

Afgan ordusundaki askerler 28 Nisan 1978 darbesinden bu yana Müslüman gerillalara katılıyordu. İşte Kunar'da direniş kuvvetleri saflarında çarpışan Afgan askerleri.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İslamabad ve Yeni Delhi'ye gelen görgü tanıkları özellikle Paktia ve Kunar eyaletlerine gönderilen Afgan ordu birliklerinin Sovyet işgallerine karşı direnişçilerin safında savaşa girdiklerini bildirdiler. Sovyet askeri danışmanlarının katliam emirlerine uymayan çok sayıda yüksek rütbeli askerin silahlarıyla birlikte Afgan direniş kuvvetlerine katıldığı öğrenildi.

Direniş örgütlerinden "Afganistan Milli Kurtuluş Cephesi"nin bir sözcüsü dün Peşaver'de yaptığı açıklamada, Paktia ve Kunar eyaletlerindeki çarpışmalar konusunda bilgi verdi. İşgalci askerlerin bu çatışmalarda 50 ölü verdiklerini açıklayan sözcü, 75 Afgan askerinin de teslim olduklarını belirtti.

MOSKOVA'DA AÇIKLANAN BİLDİRİ

Sovyet işgalinden sonra Kabil'de iktidara getirtilen Babrak Karmel yönetiminin Dışişleri Bakanı Şah Muhammed Dost'un Moskova'da yaptığı görüşmelerden sonra bir Afgan-Sovyet ortak bildirisi yayınlandı. Fransa Radyosunun TASS ajansına dayanarak verdiği habere göre, ortak bildiri Rus askerlerinin Afganistan'da geçiçi olarak üslenmesine izin veriyor.

Hatırlanacağı üzere, Sovyetler Birliği 1968 yılında da Çekoslovakya'ya girdikten sonra "geçici olarak" bu ülkede üslenebileceğini açıklamıştı.

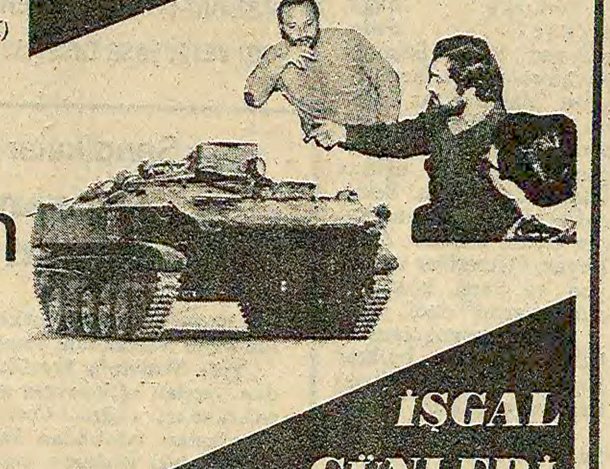
Öte yandan Afganistan Haber Ajansına dayanan TASS, Afganistan'dan Amin döneminde kaçan herkesin bir ay içinde ülkeye dönebileceğini açıkladı.

Yapılan açıklamaya göre, "anti-propagandadan etkilenerek" Afganistan'ı terkedenler, ülkeye geri döndüklerinde, devletleştirilmiş olan gayri-menkullerine sahip olamayacaklar.

TASS GENSCHER'E ÇATTI

Sovyet TASS ajansı, ABD'nin siyasetini izlediği iddiasıyla, Batı Alman Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher'i sert bir dille kınadı. Genscher'in "Demokratik Afganistan Cumhuriyeti" aleyhinde faaliyet gösterdiğini öne süren TASS, Genscher'ir Afgan halkının kaderini tayin etme konusunda "hakemlik tasladığını" söyledi.

Afganistan'dan dönen Yunanlı gazeteciler anlatıyor:

Rusların Afganistan'dan çekileceğine inanmıyoruz

- Geri çekilmeye hazırlanan biri, cephane ve asker göndermeye devam etmez
- İktidarın kitle örgütleri ve tabanı yok

İŞGAL GÜNLERİ

T. Skrubelos-Y.Kaunis
(Çeviri:T.Maçi)

Tanıştığımız iki gerilladan biri -adı Hamit'ti galiba- açık bir şekilde propaganda yapıyorau. halkı coşturduğunu söyleyebiliriz.

Dönüşte, yolumuz üzerinde bir aydınla karşılaştık. Ailesinden 5 kişiyi kaybetmişti. Öldürülmüşlerdi. Gerillaların ağır ve modern silahlara sahip olmamasının kötü bir şey olduğunu söylüyordu.

HALK SOVYETLERE KARŞI

Ayrıca, halk içinde ABD dostu bir eğilim vardı. Benim görüşüm, halkın yüzde 80'i "Sovyetler kötü", yüzde 80'i "ABD'liler iyidir" diyordu.

Milli bilinç gelişmemiş. "Rusları kovalım, iktidarı biz alalım" demiyorlar. Yalnızca, "Ruslar gitsin" diyorlar.

Onlara Çin'den, Avrupa'dan söz ettik. Çin ile Avrupa'ya karşı da belli bir sempatileri var.

Babrak Karmel'in partisinin halkla hiçbir bağı yok. Halkla hiçbir ilişkisi olmayan bir klik.

Oradaki evler bana Yunanistan'da 1790-1810 yıllarına ait gravürleri hatırlattı. Bomboş alanlar, topraktan evler. Çatılar hasır ve topraktan yapılma. Yağmur yağdığı zaman içeriye damlamaya başlıyor.

Celalabad'a giderken durdurulduğumuzda akşam bir handa kaldık. 30-35 kişi bir halının üzerinde uyuduk. Akşam yağmur yağdı. Sabahleyin tavandan süçgeçten geçermiş gibi su akmaya başladı.

İnsanlar bize akıllı, zeki göründü. Yüzde 80'i şu veya bu şekilde birkaç tane İngilizce kelime biliyor. Seni süzüyorlar, inceliyorlar, şüpheleniyorlar, kabul ediyorlar ya da etmiyorlar.

İktidarın kitle örgütleri ve bağları yok. Taban örgütleri yok. Hafiye, polis vb. rolünde ajan diyebileceğimiz adamları var sadece. "Ruslar iyidir" diye propaganda yapmaya çalışıyorlar halk içinde.

Babrak Karmel askerlerin maaşını artırdı. 4 bin Afgan lirasına yükseltti. Ortalama ücret düzeyi 2 bin Afgan lirası.

"Afganian Lines" pilotu 8 bin Afgan lirası alıyor.

İktidarın halkla bağları olmadığını söyledik. İktidar zor durumda. Bir kalkınma programı çizmeleri gerekir ama bu imkansız gözüküyor. Çünkü, işçi örgütleri yok, köylü örgütleri yok, İslam ideolojisi hakim, modern üretim araçları yok. Biz sadece üç fabrika görebildik.

Bunların ikisi çimento fabrikası. İnşaat yapacaklar herhalde.

Direnişçilerden biri, tarımda yüzde 60 oranında traktör kullanıldığını söylemişti. Ama biz çok az traktör gördük. Geniş ve zengin toprakları var ama kullanılmıyor. Deyim yerindeyse, bu topraklar Yunanistan'da olsa, Yunanistan en zengin ülkelerden biri haline gelir. Nehirler boydan boya akıyor.

Tuğla imal edilmiyor. Binaları tuğla ile inşa etmiyorlar.

Bir şey daha eklemek istiyorum. Direnişçiler şehirlerde çok güçlü. Ama duvarlara slogan yazılmıyor. Bildiri dağıtılmıyor. Bunun iki nedeni olabilir. Birincisi, okuma yazma oranı çok az. İkincisi direniş hareketinin kendisi, yeni mücadele biçimlerini henüz kavrayamamış olabilir.

Hükümet duvarlara gazete yapıştırıyor. Ama okuyan hemen hemen yok gibi. Karşı olduklarından değil, okuyamadıklarından. Okuma yazma bilmeyenler nüfusun yüzde 80'ini oluşturuyor.

Şu andaki örgütlenme düzeyi ile halk bir tek direniş çizgisi izlemiş durumda şehirlerde: İslam çizgisi. Rusların gitmesi için dua ediyorlar. Sabotaj yapma, belli anlarda belli noktalara darbe indirme gibi bir durum henüz yok. Mücadele biçimlerinin ulaştığı en üst aşama "kepenk kapatma" eylemi.

Gördüğümüz üç şehir içinde, (Herat, Kandahar, Kabil), direniş hareketinden en az etkileneni Herat. Burada Sovyetlerin havaalanı da var.

Özet olarak,Rusların Afganistan'dan çekileceğine inanmıyoruz. Cephane ve asker göndermeye devam ediyorlar. Bu, geri çekilmeye hazırlanan birinin yapacağı şeyler değil. Sonra, Rusların işine gelen bir siyasi çözüm ufukta görünmüyor. Hatta kısa vadede bile böyle bir çözüm yok.

BİTTİ

Çin, "Tarafsız Afganistan" tezine karşı çıkıyor

Çinli yetkililer Malezya, Pakistan ve Tokyo'da temaslar yapıyor

PEKİN
Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huang Hua, önceki gün Kuala Lumpur'da bir açıklama yaparak Çin'in, Afganistan'ı yabancı devletlerin garantisi ile tarafsızlaştırma önerisine karşı olduğunu bildirdi.

Malezya'ya yaptığı üç günlük gezinin sonunda düzenlediği basın toplantısında, "Afgan halkının fikri alınmadan zorla uygulanacak böyle bir çözümün kabul edilemeyeceğini" belirten Hua, Afganistan'daki Rus askerlerinin derhal ve koşulsuz olarak geri çekilmesini istedi. Çin Dışişleri Bakanı Afganistan halkının kendi ülkesinin kaderini bağımsızca tayin etmesi gerektiğini belirtti.

ÇİN-PAKİSTAN İŞBİRLİĞİ GELİŞİYOR

Öte yandan Pakistan'daki gezisini sürdüren Çin Savunma Bakanı Yardımcısı, Pekin ile İslamabad arasındaki dayanışmanın güçlendiğini belirtti. Pakistan'ın ulusal bağımsızlığı ve toprak bütünlüğünü savunması için Çin'in Pakistan'ı desteklemeye devam edeceğini belirten Savunma Bakanı Yardımcısı Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül-Hak onuruna bir davet verdi.

ÇİN-JAPON İLİŞKİLERİ

Çin Dışişleri Bakan yardımcısı Han Nianlong başkanlığındaki Çin heyeti, Japon yetkililerle görüşmeler yapmak üzere Tokyo'da bulunuyor. İki ülke arasında imzalanmış olan Dostluk ve İşbirliği anlaşması çerçevesinde düzenli olarak yapılan görüşmelerde Kore, Vietnam ve Afganistan sorunlarının ele alındığı bildirildi. Japon Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre, iki heyet karşılıklı olarak bilgi alış-verişinde bulundular.

Giscard ve Schmidt başka bir buluşma sırasında.

Bonn, özel zirve konusunda açıklama yaptı

Giscard ile Schmidt'in görüşmesi "çok yararlı" olmuş

BONN/PARİS
Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing ile pazar günü bir görüşme yapan Alman Başbakanı Helmut Schmidt'in sözcüsü Klaus Boelling, dün Bonn'da bir açıklama yaptı.

İki liderin 5 saatlik özel görüşmesinin "Çok yararlı" olduğunu söyleyen Boelling, Almanya ve Fransa'nın Ortadoğu bölgesine önem vermek konusunda birleştiklerini belirtti. Hükümet sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre, iki devlet adamı, 26 Mayıs tarihine kadar sonuçlanması gereken Filistin özerkliği görüşmelerinin başarıyla bitmesini dilediler.

Schmidt'in Amerika gezisi, Giscard d'Estaing'in de Körfez gezisi hakkında karşılıklı olarak bilgi verdiklerini hatırlatan Alman hükümet sözcüsü, Sovyetlerin Afganistan işgaline karşı tutum konusunda ABD ile Batı Avrupa arasında bir görüş ayrılığı bulunmadığını ileri sürdü. Alman hükümet sözcüsüne göre, ABD ve Batı Avrupa, Sovyet birliklerinin Afganistan'dan geri çekilmesini ve Afganistan'ın yeniden Bloksuz bir ülke haline gelmesini istiyorlar.

Pazar günü Hamburg'ta yapılan Giscard-Schmidt görüşmesinden sonra özellikle Fransız tarafının ayrıntılı bir açıklama yapmaması dikkat çekmişti. Fransa Radyosu, Schmidt'in Washington dönüşü boykot taraftarı bir tutum takındığını belirtmiş ve yakında Brüksel'de yapılacak olan AET zirvesi konusunda birçok meselenin tartışılacağını söylemişti.

17 Mart tarihli Fransız gazeteleri, Giscard-Schmidt görüşmesinden sonra hakim olan sessizliği çeşitli şekillerde yorumlarken, Bonn yönetiminin ABD'nin de desteğiyle Fransa'yı etkilediğini ima ediyor . . .

Paris-Londra anlaşmazlığı tehlikelidir

LONDRA(AA—AFP)
İngiltere'nin ünlü ekonomi gazetesi "Financial Times", AET içindeki sorunlara değindiği makalesinde Paris ile Londra arasındaki anlaşmazlığın bir siyasal kriz doğuracak boyutta olduğunu yazdı. İngiltere'nin AET bütçesine yaptığı katkı konusundaki indirim isteğinin Fransa tarafından reddedildiğini hatırlatan gazete, Fransa'nın bu sorunu AET zirvesi gündemine bile getirmemeye çalıştığını yazdı.

"Financial Times" gazetesi, Fransa ile İngiltere arasındaki bu anlaşmazlığa karşı Batı dünyasının kayıtsız kalmayacağını belirtti. İngiliz gazetesi, İran ve Afganistan olaylarından sonra uluslararası siyasal ortamın yeni bazı gerginlikleri kaldıramayacağını yoruma ekledi.

NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı

General Rogers: "Sovyetler son 15 yıl içinde Batı ile boy ölçüşecek hale geldi"

- Bir İngiliz profesör, 18 ay içinde Sovyet tehdidinin en tehlikeli boyutlara ulaşacağını söyledi

LONDRA (AA-AFP)
NATO Avrupa Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı General Bernard W. Rogers, Sovyet silahlarının Batı silahlarına oranla nicelik ve nitelik yönünden denk olduğunu, hatta Sovyet silahlarının bazen daha üstün bir nitelik arzettiğini söyledi.

İngiliz BBC Radyosunun düzenlediği bir oturumda konuşan General Rogers, Rusların son 15 yıl içinde Batılı askeri güçlere ulaştığını ve artık onlarla boy ölçüşebilecek duruma geldiğini belirtti. Örnek olarak Orta Avrupa'daki zırhlı birlikleri veren Rogers, Sovyetlerin bu alanda daha güçlü olduklarını açıkladı.

Oturuma katılan Edinburg Üniversitesi Profesörlerinden John Erikson, Sovyetlerin Batı Avrupa'ya yönelik askeri tehditlerinin sanıldığıgibi 1983-84 dönemi için değil, fakat önümüzdeki 18 ay için en tehlikeli boyutlara ulaşacağını söyledi.

Örse çekiç

Gülay Göktürk

Nasıl bir eşel-mobil?

Demirel'in bundan 100 gün kadar önce, hükümet programını açıkladığı günlerde 'eşel-mobil'den bahsetmesi çok kişide kuşkuyla karışık bir memnuniyet yaratmıştı.

Memnuniyet yaratmıştı. Çünkü eşel-mobil denen sistem, gerçekten de olumlu, benimsenmesi gereken bir sistemdi. Bildiğimiz kadarıyla sistemin amacı, çalışan kesimin satınalma gücünün fiyatlar karşısında korunması idi. Bu, hele hele bizim gibi, ne asgari ücret tespitlerinin, ne katsayı artışlarının ve üç yılda bir gelen terfilerin ve ne de toplusözleşmelerin fiyatlardaki astronomik artışlara yetişemediği ülkelerde daha da gerekli hale geliyordu. Özellikle son yıllarda enflasyon öyle bir orana varmıştı ki, tespit edilen asgari ücret birkaç ay sonra komik hale geliyor, memur katsayı artışları daha yürürlüğe girmeden geçerliliğini yitiriyordu. Sendikacılar, toplusözleşme masasına otururken taleplerini hangi kıstasa göre tespit edeceklerini, ne isteyeceklerini bilemiyorlardı.

Ancak, Demirel'in eşel-mobil'den sözetmesi çeşitli kuşkulara da yol açmıştı dedik. Öyle ya enflasyonla mücadelenin asıl yolu olarak çalışan kesimin gelirini sınırlamayı gören bir iktidarın kalkıp her fiyat artışında ücretlerin de artması demek olan bir sistemi savunması oldukça çelişkili idi.

Kısacası, eşel-mobil, fikir olarak güzeldi, hoştu, ama bakalım Demirel'in kafasındaki eşel-mobil nasıl bir şeydi?..

İşte kamuoyu, çalışanlar ve sendikalar bu kuşkular içinde beklemekteyken, hükümetin yasa tasarısı piyasaya çıktı. Çıkmasıyla birlikte de farklı yorumlar, tartışmalar başladı.

Bugün tartışmaların asıl yoğunlaştığı nokta, tasarının özünü oluşturan birinci maddesine ilişkin. Bu maddeye göre yılda iki kez, geçmiş altı ayın fiyat artışları, gelecek altı ayın fiyat artış tahminleri ve fert başına düşen milli gelir artışı tespit edilecek. Bu verilerin ışığında belli bir katsayı hesaplanacak. Sonra da, kamu kuruluşlarında çalışan işçi ve memurların aylık, ücret ve diğer ödemeleri, bu katsayıya göre "düzeltilecek". Madde böyle diyor.

Sözleşmesiz personelin aylıklarının bu şekilde düzeltilmesi, yani, yılda iki kez, fiyat artışlarına uygun hale getirilmesi normal, amaca uygun bir şeydir. Ama, toplusözleşmesini yapmış bir işçinin ücretinin "düzeltilmesinden" ne anlamak gerekir? Yasada yer alan bu "düzeltilme" sözü, sendikalı işçiler için ne anlama gelmektedir? İşte, yasa tasarısının açık olmayan üstelik de büyük önem taşıyan yanı budur.

Eğer, yasadaki "düzeltilir" sözünden anlaşılan şey, toplusözleşmenin yürürlükte olduğu iki yıl boyunca sözleşmeyle alınan ücret, fiyat artışlarının gerisinde kaldığı zaman ve şartlarda, işveren tarafı, ücretlere aradaki fark kadar bir zammı otomatik olarak yapar anlamı ise, buna kimsenin bir itirazı olamaz elbette. Zaten, eşel-mobil sisteminin toplu sözleşme düzenine uyarlanması da ancak bu şekilde olabilir. Ancak, hükümetin, sürekli olarak kamu kesiminde imzalanan sözleşmelerin devlete çok ağır yükler getirdiğinden, artık taşınamaz hale geldiğinden yakındığı düşünülürse, aynı hükümetin, kamu kesimindeki toplusözleşmelerin mali yükünün daha da ağırlaşması anlamına gelen bir yasa tasarısı hazırlayıp alelacele Meclise sunması oldukça garip kaçmaktadır.

O halde, yasa tasarısından umulan bir başka "fayda" mı vardır? Tasarıda yer alan "düzeltilir" sözü başka anlamda mı kullanılmakta, bu tasarı ile ilerde getirilmesi düşünülen bazı kararnamelere kapı mı açılmak istenmektedir?

Burada akla gelen en kötü ihtimal şudur: Tasarı, "düzeltilir" sözünü, "toplusözleşme ile alınacak ücret zamları merkezi olarak tespit edilen katsayıyı aşamaz, onun üzerine çıkamaz anlamında kullanmaktadır. O zaman ne olacaktır? Sendika toplusözleşmeye oturacak, ama parasal konularda müzakere yürütemeyecek. Çünkü parasal maddeler, merkezi olarak eşel-mobil sistemi ile belirlenecek. Sendikaya kalan ise, sadece genel hükümlerin ve parasal maddelerin dışındaki diğer konuların pazarlığı olacak.

Eğer, hükümetin "Eşel-Mobil" diye sunduğu yasa tasarısından çıkan anlam buysa, bu, tek cümle ile, Demirel hükümetinin 'toplusözleşme hakkını 5 yıl için askıya aldım'demesinden başka bir anlama gelmez.

Demirel iktidarı böyle bir şeye kalkışabilir mi?

Doğrusunu söylemek gerekirse, biz Türkiye' de ne Demirel'in ne de bir başka iktidarın böyle bir maceraya girişebileceğini sanmıyoruz. 274-275 sayılı yasalar yerinde dururken, Anayasanın 47 inci maddesi hâlâ geçerliyken, bu kadar yasadışı bir yasa (!) çıkarmaya kalkışmak için ya hiç hukuk bilmemek, ya da bu halkı hiç tanımamak gerekir. Biz Demirel hükümetinin her iki konuda da cahil olduğunu sanmıyoruz. Ama ana muhalefet partisi lideri dahil, birçok kişi ve çevre hazırlanan tasarıyı bu şekilde yorumluyor ve bütün kamuoyu haklı olarak kuşku duyuyorsa, bu meselenin yetkili ağızlardan ve acilen açıklığa kavuşturulması gerekiyor demektir.

Denizcilik Bankası Nakliyat İşletmesinde sözleşme 1 Nisanda başlıyor

İSTANBUL (AA)

Denizcilik Bankası Deniz Nakliyat İşletmesi ile İstanbul Deniz Ulaş-İş Sendikası arasında 3 bin 500 işçiyi kapsayan 8. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmelerine 1 Nisan 1980 günü başlanacak.

İstanbul Deniz Ulaş İş Sendikası yetkililerince yapılan açıklamaya göre Deniz Nakliyat İşletmesinin 63 gemisinde ve büro hizmetlerinde toplam 3 bin 500 işçi çalışıyor.

Seminere katılan demiryolu işçileri, hükümetin yeni vergi yasa tasarısını eleştirirken Sendika Başkanı Zafer Boyar da (yanda) DYF-İş'in taleplerini açıkladı

İstanbul Demiryolu İşçi Sendikası Başkanı Zafer Boyar:

«Ücretliler enflasyon ve vergi kıskacına alınmıştır»

■ İstanbul DYF-İş' in seminerinde hükümetin yeni vergi yasa tasarısı eleştirildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Türk-İş'e bağlı DYF-İş Federasyonu üyesi İstanbul Demiryolu İşçi Sendikasının "Mali İstikrar Kanunu Tasarısı" konulu semineri, geçtiğimiz cumartesi günü sendikanın eğitim salonunda yapıldı. Seminerde konuşan sendikanın Genel Başkanı Zafer Boyar, "Ücretliler enflasyon ve vergi kıskacına alınmışlardır" dedi.

Boyar konuşmasında hükümetin Mali İstikrar Kanun Tasarısını şu noktalardan eleştirdi:

"1- Özel indirim haddinin asgari ücret düzeyine çıkarılmasını ve asgari ücretin rakam olarak değil kavram olarak vergi dışı bırakılmasını istiyoruz.

"2- Emek gelirleriyle sermaye gelirlerine ayrı vergi tarifeleri düzenlenmelidir.

"3- Ücretlerden ayrı olarak vergilendirilen ikramiye ve diğer yan gelirlerin ayrı vergilendirilmesine devam edilmelidir.

"4- Tasarıyla ücretliler dışındaki kesimlere tanınan istisnalar, işçi ve memura tanınandan çok daha fazladır.

"5- Vergi ödemeyen kesimlerin üstüne gidilmemiştir.

"6- Tümüyle vergi dışı tutulmasını istediğimiz kıdem tazminatlarımız, bir takım yorum ve kıstaslarla daha yüksek oranlarda vergilendirerek sınırlandırmak istenmektedir."

Seminerde daha sonra İktisat Fakültesinden Dr. Burhan Şenatalar ile Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanlarından Veysi Sevi de birer konuşma yaptılar. Türk-İş 1. Bölge Temsilcisi İsmail Topkar ve Çimse-İş İstanbul Şube Başkanı Hasan İbiş de seminerde hazır bulundular.

DYF—İŞ, ASGARİ ÜCRETİN VERGİ DIŞI BIRAKILMASINI İSTEDİ

Türk-İş'e bağlı DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını istedi.

Dün olağanüstü toplanan DYF-İş Genel Yönetim Kurulu toplantısında konuşan Akova, yeni vergi tasarılarını ve iş hayatını ilgilendiren diğer tasarıları inceleyeceklerini ve görüş belirleyeceklerini söyledi.

İki gün sürecek toplantının açılışında önerilerini sıralayan Akova, ayrıca şu talepleri belirtti:

—İşçi ücretlerinden vergi peşin tahsil edildiği için yüksek enflasyon hızı nedeniyle beyanname usulü vergi verenlere göre daha az ve değişik düzeyde vergi tarifesi uygulanmalı.

—Vergi gelirlerinde ağırlık, dolaylı vergilerden dolaysız vergilere ve genel vergilerin yoğunluğu lüks tüketim harcamalarına aktarılmalı.

—Büyük toprak sahipleri vergilendirilmeli ve muafiyet sınırı makul bir düzeyde tutulmalı.

Akova, kıdem tazminatının kısıtlanmasına da karşı çıktı ve getirilmek istenen tavarın Anayasanın 40. maddesinde yer alan "çalışma ve sözleşme hürriyetini" ortadan kaldırıcı nitelikte olduğuna işaret ederek, bir kısım çalışanların haklarını kısıtlayarak değil, tersine o hakları kazanılan haklar düzeyine çıkararak eşitlik sağlanması gereğini belirtti.

Sendikalar anlaştı

Otosan'da referandum yapılacak

İSTANBUL (AA)

Otosan işyerinde yetkili sendikanın belirlenmesi için referandum yapılacağı bildiriliyor.

Tüm Maden-İş Sendikası yetkilileri tarafından yapılan açıklamaya göre, Tüm Maden-İş'in referandum çağrısı Cevher-İş ve T. Maden-İş sendikaları tarafından kabul edildi. Otosan'da önümüzdeki günlerde yetkili sendikayı belirlemek için gizli oy açık sayımla oylama yapılacağı belirtiliyor.

Sümer Çelik'te işçiler sendikalaşmak isteyince işten atıldılar

İZMİR (ÖZEL)

İzmir Gaziemir'deki Sümer Çelik ve Makina Fabrikasında ilan edilen lokavtla 70 işçi işten atıldı. İşten çıkarılmaları üzerine fabrika önünde direnişe geçen işçiler, sendikalaşmak istedikleri ve Devrimci Metal-İş Sendikasına üye oldukları için işverenin lokavt ilan ederek işten çıkarttığını belirtiyorlar.

90'a yakın işçinin çalıştığı Sümer Çelik Döküm ve Makina Fabrikalarında, bir süredir örgütlenmeye çalışan Devrimci Metal-İş Sendikası, işverene 1 Ocak tarihinde toplusözleşme çağrısında bulundu. İşveren 21 Ocak tarihinden itibaren parti parti işten atmalara başladı. 11 Şubat tarihinde Devrimci Metal-İş Sendikasının toplusözleşme için yetkili olduğunun saptanmasından sonra da lokavt ilan ederek, işyerinde çalışıyor gösterdiği yakınları dışındaki bütün işçileri işten attı.

İşten atılan işçiler fabrika önünde direnişe geçerek çadır kurarlarken, kanunsuz direniş gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındılar. Daha sonra serbest bırakılan işçiler sendikalaşmak yüzünden işten atılmalarına sessiz kalmayacaklarını, sonuna kadar direnişi sürdüreceklerini belirttiler.

Mücadeleyi desteklemek üzere düzenlenen salon toplantılarından bir görüntü. Fotoğraftaki yüzler, işçilerin tespit edilmesini önlemek için fotoğrafın basıldığı Fransız dergisi tarafından bantlanmıştır.

HBF, Türk Konsolosluğuna 9 metrelik dilekçe verdi

Türkiyeli konfeksiyon işçilerinin «açlık grevi» Fransız kamuoyunu ayağa kaldırdı

■ Yıllardır ağır şartlar altında kaçak olarak çalışan işçiler "oturma ve çalışma kartı" almak istiyorlar

HABER MERKEZİ

Fransa'da Türkiyeli konfeksiyon işçilerinin "Oturma ve Çalışma Kartı" almak için yaptıkları açlık grevi Fransız kamuoyunda büyük yankılar yarattı.

Avrupa Halk Birlikleri Federasyonu Paris Şubesi bu konuda daha önce Ecevit hükümetine verilen 500 imzalı 9 metre uzunluğundaki bir dilekçeyi bu kez de Demirel hükümetine iletilmek üzere Paris'teki Türk Başkonsolosluğuna verdi.

11 Şubat günü başlayan grev ve direniş Fransa'daki ikinci büyük işçi konfederasyonu CFDT tarafından da aktif olarak destekleniyor. Bugüne kadar düzenlenen çeşitli salon toplantıları ve mitinglere binlerce kişi katıldı.

Göçmen işçilerin sorunları ile ilgilenen Fransız Müsteşar Lionel Stoleru, direnişçilerin temsilcileri ile çeşitli görüşmeler yaptı, ancak henüz soruna kesin bir çözüm getirilmedi.

Açlık grevindekilerden 60 yaşlarındaki yaşlı bir işçinin iki kez hastaneye kaldırılması buna rağmen direnişi sürdürmesi Fransız basını ve Televizyonunu günlerce meşgul etti. Kartsız işçilere kart verilmesi için açılan imza kampanyasına şimdiye kadar on binlerce Fransız katıldı.

YASA TASARISI

Fransa'daki kartsız işçilerin mücadelesi Fransa hükümetinin yabancı işçiler için yeni bir yasa tasarısı hazırlaması ile başladı. Bu yasaya göre Fransa'da "kaçak" olarak yıllardır en ağır şartlar altında çalışan onbinlerce işçiye çalışma kartı verilmeyecek ve geri gönderileceklerdi. Türkiyeli işçiler 40 bine ulaşan bir rakamla bu yasadan etkilenen kesimin başında geliyorlardı.

Konfeksiyon işçileri ise kaçak işçilerin en çileli kesimini oluşturuyordu. Son derece kötü şartlar altında günde 12-13 saat tatil bile yapmadan çalıştırılan bu işçiler çok düşük ücret alıyor, keyfi bir şekilde 5 kuruş tazminat verilmeden işten çıkarılıyorlar, yasal kartları olmadığı için haklarını bile arayamıyorlardı. Sokakta ve metroda bile "yakalanma korkusu" ile gezen bu işçilerin diktikleri elbiseler, Paris'in en son modalarına göre düzenlenen şık vitrinleri süslüyordu.

Yeni yasaya karşı ilk tepki işte böylesine ağır şartlar altında çalışan konfeksiyoncu Türkiyeli işçilerden geldi. Bu işçiler kendileri için değil aynı şartlar altında çalışan 40 bine yakın Türkiyeli işçinin sorununu kamuoyuna duyurmayı başardılar. Basının yakın ilgisi üzerine Fransız hükümeti mücadeleye karşı ılımlı bir tutum almak ve görüşmeler yapmak zorunda kaldı. Ancak henüz bütün işçilere kart verilmesi konusunda bir güvence sağlanamadı.

TALEPLER

Konfeksiyoncuların ve diğer bütün işçilerin talepleri şu noktalarda toplanıyor:

1— En az 1979 yılı sonuna kadar Fransa'ya gelerek çalışan konfeksiyon işçilerine oturma ve çalışma kartının verilmesi.

2— Çalışma ve oturma kartı için kontrat getirilmesi şartının ve zorunluluğunun kaldırılması.

3— Turist işçilerin pasaportuna vurulan "sınır dışı edilme" kararlarının iptali.

4— Kaçak çalıştığı gerekçesiyle tutuklanan ve gözaltına alınan bütün konfeksiyon işçilerinin serbest bırakılması.

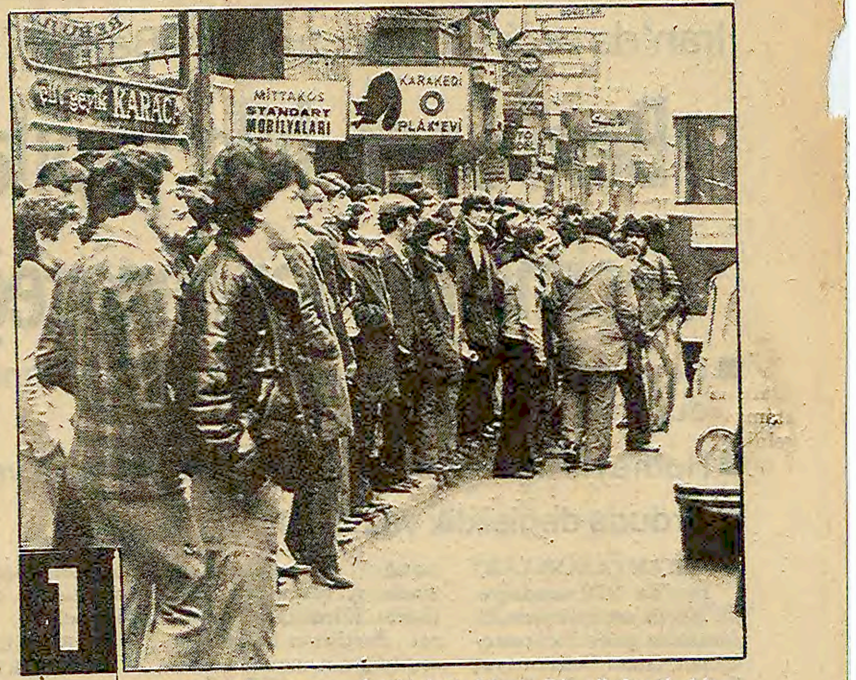
5— Çalışma grubunda elde edilen sonuçların ve alınan hakların en geniş şekilde Fransa'da çalışan bütün Türkiyeli işçilere duyurulması.

Bu mücadelenin başarısının Fransa'da turist pasaportu ile kaçak olarak çalışan onbinlerce yabancı işçinin durumunu olumlu yönde etkileyeceği belirtiliyor.

Ne umdular, ne buldular

Bir köpek ve yavruları Beyoğlu'nu karıştırdı

Fotoğraflar: Can San

1 — Cumartesi öğleden sonra . İstiklal Caddesi. Bir söylenti, bir kaç dakika içerisinde Beyoğlu'nun büyük olmayan mağazalarından birinin önüne yüzlerce insanın yığılmasına yetiyor. 'Mağazada Bülent Ersoy varmış" sözünü duyan, kendine yer açarak mağazanın vitrinine yaklaşmaya çalışıyor. Ama ne mümkün.

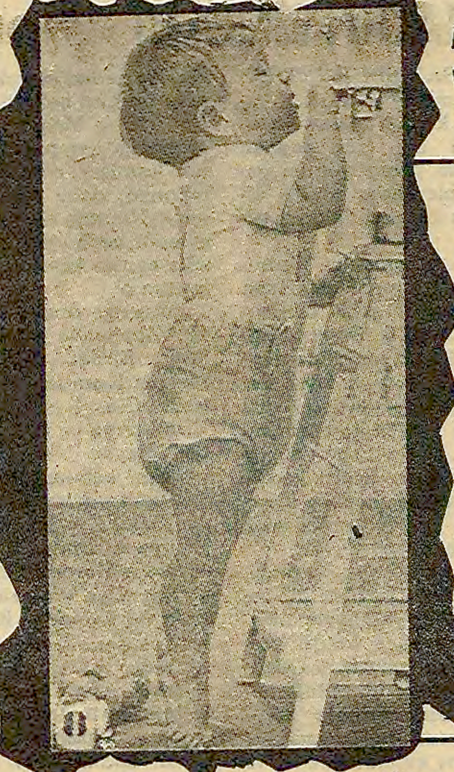
Mağazanın önündeki kaldırıma sığmayan kalabalık, karşı kaldırımı da kaplıyor ve trafik duruyor. Şimdi her iki kaldırımda ayak uçlarına basarak mağazanın içini görmeye çalışan yüzlerce insan var.

2 — Kalabalığın ne için biriktiğini bilmeyen mağaza sahibi mağazanın önüne çıkarak kalabalıktan dağılmasını istiyor. Bu konuşmadan hemen sonra güvenlik kuvvetleri duruma müdahale ediyor ve kalabalığı dükkan sahibinden daha sert bir şekilde uyarıyor.

3 — Ve mağaza sahibi gerçeği açıklıyor. Mağazanın önünde doğum yapan bir köpek ve yavrularını dükkana alan mağaza çalışanlarını gören bir yurttaş, köpekleri görmek için vitrinden içeri bakıyor. Sonra biri daha, biri daha. Ve sonra bir muzibin 'Mağazada Bülent Ersoy var'' sözleri. Bu söze hemen inanan yüzlerce insanı, içeride Bülent Ersoy'un olmadığına ikna etmek mümkün olmuyor ve kalabalık ancak güvenlik kuvvetleri tarafından uzaklaştırılıyor.

ABD' de hayal okullarının bulunduğunu ve üniversitelerde yaratıcılık kürsülerinin kurulduğunu biliyor muydunuz?

Yaratıcılığın Allah vergisi olmadığı ispatlanıyor

Yaratıcılık bizde Allah vergisi sayılır. İki yaşındaki çocuğun kumda şekil çıkarmasından, iki taşı üstüste koyuşuna kadar bütün oyunlarını dikkatle izleyen anne babalar çoğu kez çocuklarının yaratıcılığını keşfedebilirler. "Bu çocuk mimar olacak, baksanıza" diye komşulara gösterilen bacaksız, kimbilir belki geleceğin en başarılı mimar adayıdır. Ancak sadece yeteneğin, yaratıcılıkta yeterli olmadığı ortaya çıkmaktadır. Oyun oynarken diğer çocuklardan "başka" olan bu çocuk, büyük bir olasılıkla ünlü bir mimar olamayacak ve yeteneği yalnızca çocukluk anıları anlatılırken kendisine hatırlatılacaktır.

HAYAL KURMANIN DA BİLİMİ VAR

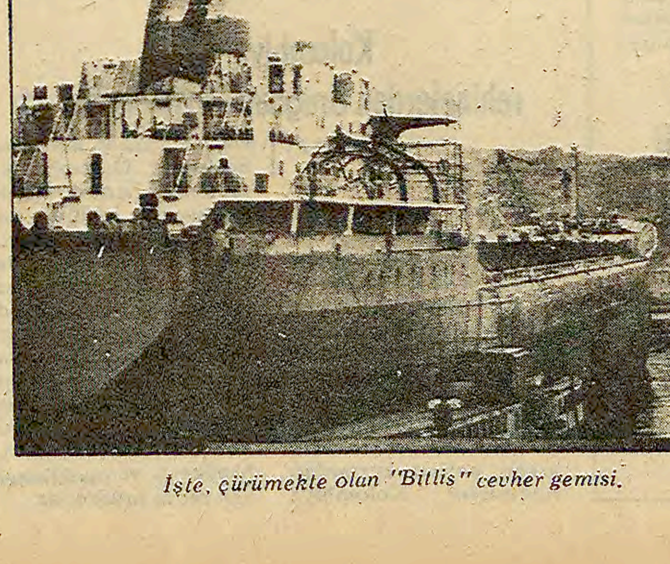
Yeteneğin bilgiyle bütünleşmedikçe sönüp gideceği herkesce kabul edilmektedir. Koşulların yeteneğin ortaya koyulmasına engel olduğu düşünülür. Oysa insanın içinde sürekli varolan ve ortamını bulunca hemen ortaya çıkacak bir yaratıcı "ruh"un bulunduğuna inanmamamız, artık imkansızlaşmıştır. Çünkü gelişmiş ülkeler hayal kurmanın da bilimini yapmaktadır.

Araştırmalardan insandaki yaratma potansiyelinin kişiliğin tümüne bağlı olduğu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bir kişinin yaratıcılığı yaşamının ilk senelerindeki etkilenmelere dayanmaktadır. Küçük çocuk yarata yarata yani eser koya koya yaratıcılığını geliştirebilmektedir. Bu nedenle gelişmiş ülkeler ihtiyaçları olan yaratıcı insanlara sahip olmak için bunu tesadüfe bırakmayacak yollar bulmuşlardır.

ABD'DEKİ HAYAL OKULLARI

"Hayal gücü Allah vergisi değildir". Amerika Birleşik Devletlerinde bu görüşe dayanarak ikinci dünya savaşı öncesinden itibaren yaratıcılık teknikleri uygulanmaya başlanıyor. Bugün ABD'nin 40 kadar üniversitesinde yaratıcılık kürsüleri kurulmuş durumda. Bu kürsülere devam eden öğrenciler yaratıcılık ve hayal kurma dersleri alıyorlar.

Buffalo Üniversitesinde biri yaratıcılık dersi almış, öteki almamış iki öğrenci grubu arasındaki kıyaslamada, birinci grubun daha iyi sonuç verdiği görülüyor. Yaratıcılık eğitimi görmüş olanların davranışları 8 ay boyunca izlendiğinde, kurs görmüş olanların yaratıcılığının zaman zaman ortaya çıkan bir ilhamdan çok süreklilik kazandığı görülüyor. Yaratıcılık eğitiminin bir süre sonra yaratıcılığı kısıtlayıcı bir rol oynadığı da tabii öne sürülebilir. Grubun önünde giden bir öğrencinin yaratıcılığının kısıtlanabileceği, belli şartlanmalar edineceği düşünülebilir. Ama sosyal bir olgu olarak yaratıcılığı yükseltmek için yapılan bu çalışmalar gelecekte yeteneğin hiç bir engelle karşılaşmayacağını ve herkesin içinde varolan yaratıcılığın en üst noktaya kadar gelişebileceğini gösteriyor.

İşte, çürümekte olan "Bitlis" cevher gemisi.

1976'da denize indirilen "Bitlis" cevher gemisi hâlâ sefere konmadı

İSTANBUL (ÖZEL)

Denizcilik Bankası'na bağlı Camialtı tersanesinde 1976 yılında denize indirilen 18 bin tonluk "Bitlis" cevher gemisi tersanede çürümeye bırakıldı. Ambar kapaklarının gümrükten çekilmesinin gecikmesi ve bazı elektronik cihazların geç takılması geminin çürümesine neden oldu.

Geminin yapımında çalışan işçiler devletin kendi malını gümrükten zamanında çekmemesinin büyük zararlara neden olduğunu ve üretimin düşmesine yol açtığını belirterek geminin tamamen çürümeden sefere konması için ilgilileri göreve çağırdılar.

Elazığ'da can güvenliği olmayan öğretmenler, okullarına gidemiyorlar

ELAZIĞ (ÖZEL)

DEMİREL hükümetinin kurulmasından sonra Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğüne atanan MHP yanlısı Mustafa Nar, ortaöğrenimde, yaptığı keyfi atamalar yüzünden okullar eğitim yapılamaz duruma geldi. Müdür, özellikle MHP'lilerin hakimiyetinde olan Elazığ Lisesine solcu ve demokrat öğretmenleri atadı. Bu öğretmenler can güvenliği olmadığı için okullarına gidemiyorlar. Öte yandan özellikle solcu öğrencilerin, okuduğu Atatürk Lisesinde 17 öğretmenin tayinini çıkartarak yerine Elazığ Lisesinde ve diğer okullardaki öğretmenleri atadı. Bunun üzerine Atatürk Lisesindebazı kışkırtıcılar da Milli Eğitim Müdürünün bu tutumunu bahane ederek okulda öğrenimi engelliyorlar. Okul sömestri tatilinden beri öğrenime kapalı. Sahte solcular bir haftadan beri öğrencilerle güvenlik kuvvetlerini karşı karşıya getiriyorlar. Bir haftadan beri dışardan gelen bazı kışkırtıcılar, öğrenciler arasında okulu işgal etmek için yoğun bir propaganda yürütüyorlar. Elazığ Lisesinde ise, öğretmenler can güvenliği olmadığı için okullarına gidemediklerinden birçok ders boş geçiyor.

Baskil Lisesinde ise uzun süreden beri müdürlük yapan Ali Aksoy görevinden alınarak yerine hiç bir yöneticilik tecrübesi olmayan Mektupla Öğretimden mezun ve bir yıllık öğretmen olan MHP taraftarı Rahmi Göçer getirildi. Eski müdürün görevinden alınması Baskil'de AP, CHP ve MSP'liler arasında tepkiyle karşılandı. Bunun üzerine eskiden Elazığ'ın en huzurlu liselerinden olan Baskil Lisesi de huzursuz bir yer haline geldi.

Öğrenildiğine göre MHP yanlısı Milli Eğitim Müdürünün sömestr tatilinden bu yana yerini değiştirdiği öğretmen sayısı, Atatürk Lisesinde 17, Fatih Lisesinde 3, Elazığ Ortaokulunda 8, Devrim Ortaokulunda 5, Elazığ Lisesinde 10, Baskil Lisesinde 5. Daha Karakoçan, Palu, Maden Keban, Sivrice'de de birçok öğretmenin yerlerinin değiştiği öğrenildi.

Öte yandan stajyer öğretmen olarak daha yeni göreve başlayan birçok öğretmenin stajyerlik süresi dolmadan kanunsuz bir şekilde yerleri değiştirildi.

Milli Eğitim Müdürü Mustafa Nar, Demirel hükümeti kurulmadan önce Elazığ Lisesinde görev yapıyordu. Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi mezunu olan Nar, Elazığ Lisesinde MHP'lilerin örgütlenmesini sağladı. Milli Eğitim Müdürü Elazığ'da tepkiyle karşılandı. 2 bin kişilik bir öğrenci-veli topluluğu, müdürün bu tutumunu ve kız öğrencileri tartaklayan bazı MHP'li polislerin tutumunu protesto ederek Toplum Polisine kadar yürüdü. Ayrıca Fevzi Çakmak Mahallesi muhtarının da başında bulunduğu bir grup öğrenci velisi yapılan keyfi atamalarla ilgili olarak Sıkıyönetim Komutanlığını ziyaret ederek, Milli Eğitim Müdürünün keyfi tutumunu ve MHP'li polislerin durumunu anlatarak çözüm bulmasını istediler. Öte yandan öğrenildiğine göre Müdürün yaptığı keyfi atamalar Sıkıyönetim Komutanlığı ve Elazığ Emniyeti tarafından hoşnutsuzlukla karşılandı.

TİKP ELAZIĞ İL ÖRGÜTÜ ATAMALARI KINADI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Elazığ İl Örgütünün son gelişmelerle ilgili olarak basına yaptığı açıklamada, Mustafa Nar'ın bu tutumu protesto edildi. Açıklama şöyle:

"Orta dereceli okullarda ara tatilinden sonra öğretmenlerin geniş çapta yerlerinin değiştirilmesi, her kesimde huzursuzluk yaratmıştır. Bu uygulama öğretmenlerin can güvenliğini ortadan kaldırmıştır. Nitekim Elazığ Lisesine nakil edilen öğretmenler MHP'li saldırganlar yüzünden görevlerine gidememektedirler. Öğretmenlerin yerlerinin değiştirilmesi anarşiye hizmet etmiştir."

Sahte solun kışkırtıcılığına da değinilen basın bildirisinde, "MHP bunların kışkırtmalarını ileri sürerek kendini masum ilan etmekte, devrimcileri ise anarşiyi ve kargaşayı çıkartanlar olarak göstermektedir." deniyor. Bildiride, "İlimizde öğrenim ve eğitimin düzgün bir şekilde sürebilmesi için, kanunsuz bir şekilde yerleri değiştirilen öğretmenlerin görevlerine iade edilmesi, MHP'li Milli Eğitim Müdürünün görevinden alınması" talep ediliyor.

ÇAYA YÜZDE 150 ZAM GELİYOR

■ ÇAY-KUR ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE PİYASAYA 20 LİRALIK POŞET ÇAY SÜRECEK

RİZE (THA)

Çay-Kur Genel Müdürlüğüne yakın çevreler çaya yüzde 150 oranında zam yapıldığını söylediler. Buna göre, piyasada 100 liraya satılan çayı 250 liradan, 175 liraya satılan Kamelya çayını ise 430 liradan alacağız. Zamlı çayların yeni ambaşfiyatla satılacağı, çay stoku yapanların eski ambalajlarından tanınarak cezalandırılacakları edinilen bilgiler arasında.

Öte yandan Çay-Kur yetkilileri mazot yokluğundan piyasadaki çay darlığını hafifletmek için deniz yoluyla 6 bin 500 ton paketli çay sevkettiklerini açıkladılar. Bu arada, Çay-Kur'da paketlenmek üzere hazır bekleyen 100 milyon kilo kuru çay olduğu öğrenildi.

Tunceli'de memurlar arasında tedirginlik artı

TUNCELİ (ÖZEL)

Son zamanlarda Tunceli'de geniş bir memur ve öğretmen kıyımı olacağı yönünde söylentiler dolaşıyor. Tunceli Devlet Su İşleri Şubesinin kaldırılması yönündeki resmi girişimler ve Tunceli Öğretmen Lisesinin kapatılması bu yöndeki söylentileri doğrular bir nitelik kazandırmakta ve bu yöndeki kuşkuların daha da artmasına yol açmaktadır. Tunceli Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Ahmet Aykan ve lisede görevli öğretmenlerden Muzaffer Topuz, Ünal Çapan Hamza Savaşçı'nın yurdun çeşitli yerlerine sürgün edilmesi üzerine Milli Eğitim Müdürü Seyfi Bilgin sürgünlere karşı çıkarak bu tip uygulamaların eğitimi son derece sekteye uğrattığını açıkladı.

Karadenizli tütün üreticisi 200 lira başfiyat istiyor

SAMSUN (ÖZEL)

Karadenizli tütün üreticileri bu yıl başfiyatın 200 lira olmasını istiyor. Samsun Tütün Ekicileri Derneği Başkanı Kamil Tekinarslan, Ziraat Odaları Genel Başkanı Saadettin Karacabey'in tütüne bu yıl verilen yüzde 86 zam fiyatın memnuniyet verici bulunduğu yolundaki açıklamasına karşı olduklarını belirtti

Tekinarslan açıklamasında şöyle dedi:

"Karadeniz tütünü dünyada üretilen en kaliteli tütündür. Kaliteli ve aranılan bir tütünün üretim maliyetleri de her geçen gün artıyor. Teknik Ziraat Müdürlüğü ve Ziraat Odası tarafından yapılan maliyet tespitlerinde bir kilo tütünün maliyeti 120 liradır. Bir devaluasyon eklenirse, maliyet fiyatları 165 lirayı bulur. Eğer ve verilen yüzde 86'lık zam Karadeniz'de de uygulanırsa, gerçek değer fiyat verilmemiş olacaktır."

Geçen yıl başfiyat 87 lira iken ortalama fiyatın 40 liraya düştüğünü hatırlatan Kamil Tekinarslan, "Biz Karadeniz Ekici Tütün piyasasının 200 lira başfiyatla açılmasını istiyoruz" dedi.

Karadenizli, çoluk çocuk çalışarak ürettiği tütüne 200 lira başfiyat istiyor. (fotoğraf:AYDINLIK)

"Keşif ihtiyaçtan doğar"

Güllü seven dikenine katlanır demişler. Çok doğru, bir otomobil alıp da her an kurşunlanmaya katlanmalı. Ama can derdi bu, katlanılmıyor işte.

Özel araba sahiplerinin canını korumak ihtiyacını gören kaşiflerimizden biri hemen çareyi bulmuş. Arabanızı götürün, üç günde tanka çeviriveriyor. Camlar, kapılar, bagaj kapakları "ocak batıran" kurşunu bile bana mısın demiyor.

Anarşi bu hızla giderse gazetelerde çelik yelek, kurşun geçirmez peruk gibi yeni yeni keşif örneklerinin ilanlarına rastlayacağız demektir.

Türkiye' de yatırımlar durdu ama...

Sanayiciler, Nijerya'da 22 fabrika kuruyor

HABER MERKEZİ

Türkiye'de bir süredir duran yatırımların nasıl canlandırılacağı tartışılırken, sanayicilerimizin 22 büyük fabrika kurmak üzere Nijerya yetkilileriyle anlaştıkları açıklandı.

Sanayiciler anlaşmaya göre Nijerya'da şeker, çimento, cam, seramik ve dayanıklı tüketim malları üreten fabrikalar kuracaklar.

Bundan bir süre önce Nijerya'ya giden kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan Türk heyeti İslam Kalkınma Bankasının dış kredi desteği ile Nijerya'da bazı yatırımlar gerçekleştirmek için anlaşmaya varmıştı. Ayrıca Türk kamu sektörü ile özel sektörünün Nijerya'da ortak bir mensucat fabrikası kurmak üzere anlaştıkları da açıklandı.

Zeytinin sağlığa zararlı yöntemlerle işlendiği açıklandı

İSTANBUL (AA)

Sağlık Kurultayı çerçevesinde dün İstanbul'da düzenlenen "Halk Sağlığı ve Çevresel Etmenler" konulu panelde, Türkiye'de zeytinin 6 ay tuzda bekletilmesi yöntemi yerine 24 saat sudkostik içinde tutularak piyasaya sürüldüğü ve bunun sağlık açısından çok sakıncalı olduğu belirtildi.

Panelde bir konuşma yapan Türkiye Belediyeler Birliği Temsilcisi Bülent Yardımcı insan sağlığına zararlı olduğu için Batı ülkelerinde yasaklanan "benzen bileşiminden deterjan yapma" yönteminin Türkiye'de halen kullanıldığını söyledi.

Erdoğan Özbalıkçı

KLERİDES'ten YUANNİDİS'e

RUM KESİMİNİN LİDERLERİ "KIBRIS'TA ÇÖZÜM" ÖNERİLERİNİ ANLATTILAR

1

Alekos Mihailidis kimdir?

Rum Cumhurbaşkanı Kipriyanu'nun partisi Demokratik Partinin (DİKO) önde gelen yöneticilerindendir. Alekos Mihailidis, Temsilciler Meclisi Başkanlığını da yapmaktadır. Cumhurbaşkanlığına da vekalet eden Mihailidis Rum yönetiminin en önde gelen liderlerinden biridir.

Alekos Mihailidis, Kıbrıs sorununun çözümü için Türklerle sıkı bir diyaloğun kurulmasını, Türklerle Rumların tartışarak birbirini anlaması gerektiğini savunan, bu yönde çaba sarfeden Rum yetkililerin başında gelmektedir.

Alekos Mihailidis'in Partisi DİKO'nun 35 üyeli Temsilciler Meclisinde 19 üyesi vardır. Oy oranı yüzde 20 civarındadır.

Kıbrıs Rum Cumhurbaşkanı Vekili ve Temsilciler Meclisi Başkanı

Mihailidis: "Her zaman görüşmeye hazırız"

— Sayın Cumhurbaşkan Vekili Kıbrıs sorununun bu aşamadaki durumu nedir?

MİHAİLİDİS: Bildiğiniz gibi BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim her iki tarafı görüşme masasına getirmek için çalışmalarını sürdürüyor. Biz toplumlararası görüşmelerin başlamasını istediğimizi devamlı olarak belirttik. Bildiğiniz gibi 19 Mayıs'ta Denktaş-Kipriyanu arasında varılan 10 maddelik anlaşmadan sonra başlayan toplumlararası görüşmelerde herhangi bir ilerleme olmamıştı.

— Toplumlararası görüşmelerde ilerleme olması için ne yapılmalıdır?

MİHAİLİDİS: Biz her zaman konuşmaya hazırız. Eğer BM Genel Sekreteri bizi 19 Mayıs anlaşmaları temelinde görüşmelere davet ederse konuşmaya hazırız. Biz herhangi bir ön koşul koymuyoruz. 19 Mayıs anlaşması toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması için bir çerçeve olabilir.

Şimdiye kadar anlamlı konuşmalar olmamıştır. Çünkü karşı taraf koşullar öne sürmüştür.

— Siz karşı tarafın koşullar öne sürdüğünü söylüyorsunuz. Sizce bu koşulların kaynağı ne olabilir?

MİHAİLİDİS: Hepimiz devamlı olarak toplumlararası görüşmelerin başlamasını istediğimizi söylüyoruz. Bu konuşmaların sadece başlayabilmesi için çok çaba harcanmıştır. 1974 olaylarından sonra aradan 6 yıl geçti. Bizler toplumlararası görüşmelerin nasıl başlayacağı yerine, bu sorunun nasıl olacağını tartışmalıydık.

Konuşmalar çıkmazdadır, çünkü diğer taraf çok katıdır. Hatta karşı tarafın konuşmaların başlamasını bile engelleme çabaları vardır.

— Bugünlerde Türkiye ile Yunanistan arasında bir yumuşamanın başladığını görüyoruz. Son olarak notamın karşılıklı olarak kaldırılması buna örnek olarak gösterilebilir. Bunların Kıbrıs sorununa etkisi olamaz mı?

MİHAİLİDİS: Türkiye ile Yunanistan arasında kurulan her iyi ilişki bizim için çok iyidir. Biz Türkiye'nin Kıbrıs konusunda da olumlu adımlar atmasını çok istiyoruz. Bildiğiniz gibi biz çok küçük bir ülkeyiz. Kimseye tehlikeli olamayız. Şüphesiz ki Türkiye için de tehlikeli olamayız.

Adadaki Türk askerlerinin varlığı Kıbrıslıların aleyhine bir durum yaratıyor. Bu durum bölgedeki barışı da tehdit ediyor.

— Türkiyelilerle ve Kıbrıslı Türklerle bir diyalog kurmak istediğinizi belirtmiştiniz. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

MİHAİLİDİS: Meselelerimizi çözmek ve anlaşmaya varmak için insanlarla ilişkilerde bulunup diyalog kurmak çok önemlidir. Ben bu tür ilişkilerin kurulmasına, aydınlar ve parlamenterler arasında da bu tür ilişkilerin kurulmasına çok taraftarım.

Kanaatimce böyle bir diyalog Türkiye'nin de yararına olacaktır. Türkiye'nin Adamızda asker bulundurması Kıbrıs'a hiç bir şey kazandırmadığı gibi, kendisine de hiç bir şey kazandırmıyor.

Türkiye Adadan askerlerini çekerse Kıbrıs'ta iki topluluk arasında iyi ilişkilerin kurulmasının yanı sıra, Türkiye'nin komşularıyla olan ilişkilerinin de iyileşeceğini düşünüyorum. Bu adımları atmakla Türkiye bölgedeki dostluğun kurulmasına da büyük oranda yardımcı olacaktır. Bölgemizdeki devletler birbirine karşı anlayışlı olurlarsa, bu, bölgedeki devletler için çok büyük bir kazançtır.

— Sayın Mihailidis, federasyon ve güvenlik konusundaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

MİHAİLİDİS: Toplumlararası görüşmelerde konuşulacak olanlar anayasal sorunlar ve bu sorunlardır.

Biz federal bir cumhuriyet kurulmasında anlaşmıştık. Biz hakiki bir federasyon kurulmasına hazırız. Bu federasyonu bizim içtenlikle isteyip istemediğimiz konuşmalarda anlaşılacaktır.

Biz bu konuları ayrıntılı olarak konuşup anlaşmak istiyoruz. Karşı taraf ise konuşmalara başlamadan önce bazı ön koşulları kabul etmemizi istiyor. Biz meselelerimizi kamuoyu önündeki açık tartışmalarla çözemeyiz. Konuşma masasına gitmeden önce ön koşullar ve anlamlı isimler ileri süremeyiz. Yahut da konuşmalara nasıl gideceğimiz konusunda ön koşullar koyamayız. Bizler federasyonu kabul etmiş insanlar olarak konuşmalara gitmeliyiz. Biz yeni bir federasyon şekli ortaya çıkartmayacağız. Dünyada uygulanan birçok federasyon şekli vardır.

Toplumlararası görüşmelerde güvenlik sorununu da, bütün Kıbrıslıların güvenlik sorunu da konuşulmalıdır. Bunların yanısıra insan hakları, bütün Kıbrıslıların haklarını koruma da tartışılmalıdır. Bütün Kıbrıslılar için eşit gelişim şartları yaratacak konuları da görüşmeliyiz. Tabii ki birleşik bir ekonominin kurulması sorununu da görüşmeliyiz.

Şimdiye kadar Türk tarafı nasıl bir federasyon istediğini, ekonomik yapının ne olacağını, Kıbrıs Türklerinin ekonomik gelişiminin nasıl sağlanacağını sadece kelimelerle açıklıyor. Türk tarafı bu sorunları açıklamaya yanaşmıyor.

Biz birlik yolunda, federasyonla, her iki topluma nasıl iyi bir gelecek sağlayabiliriz. Bu bakış açısıyla hareket edersek her iki toplum kazançlı çıkacaktır. İki toplumu ayırmayı hedeflemek hiç birimize bir şey kazandırmayacak. Her iki topluma eşit imkanlar yaratmak için neler yapmalıyız. Bu konularda çaba göstermeliyiz. Ayrımcılığı desteklemek hem böyle bir ortamı ortadan kaldırır, hem de insanlar arasında eşit gelişim şartlarını kaldırır.

— Ayrımdan kastedilen zayıf merkezi hükümet mi?

MİHAİLİDİS: Yalnız bunu demek istemiyorum. Bizim konuşurken üzerinde durmamız gereken iki toplum olmalıdır. Miletimizin daha iyi yaşaması olmasıdır.

Federasyonlarda sınır kavramı yoktur. Sınır iki ayrı devlet arasında olur. Kıbrıs'ta da ancak ABD'de, Kanada'da, diğer ülkelerde olduğu gibi bir federasyon olabilir. Biz iki bölgeli bir federasyonu kabul ediyoruz. Fakat şüphesiz ki bir devlet olmalı ve bütün millet bir tek devletin vatandaşı olduğunu hissetmeli. Eğer herkes kendisini vatandaş olarak hissederse herkes eşit hakların yaratılması için de çaba harcayacaktır.

Önemli diğer nokta şudur: Kanaatimce Kıbrıs gibi küçük bir ülkede ekonomik bütünleşme sağlanmazsa hiç bir yere varılamaz. Ekonomik birleşim de bağımsız bir devlette gerçekleşebilir. Eğer memleketi burda bölersek, herşeyi bölmüş oluruz.

Eğer hakiki bir çözüm istiyorsak, çalışabilecek bir mekanizma oluşturmalıyız. Bu mekanizma hakiki bir federasyon olmalıdır.

— Son olarak gazetemiz aracılığıyla duyurmak istediğiniz herhangi bir şey var mı?;

MİHAİLİDİS: Adada Türkiye'nin askeri varlığının sürmesi Kıbrıslıların çıkarlarına karşıdır. İnanıyorum ki bu durum uzun vadede Türkiye'ye de yaramayacaktır.

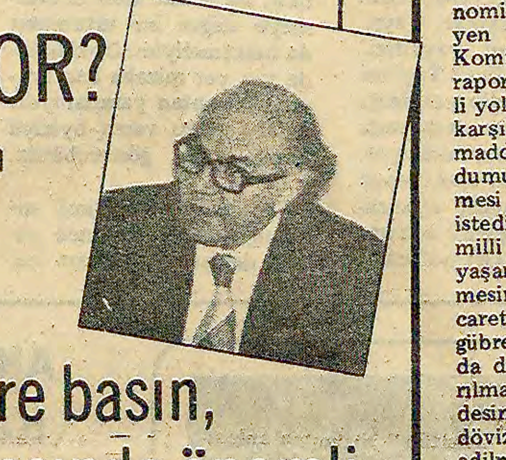
Şovenizm ve toprak büyütme düşüncelerinin herkes tarafından bir yana bırakılması gerektiğini düşünüyorum. Yeni düşünce komşularla iyi ilişkiler kurmak olmalıdır.

Kıbrıs'taki, geçmişteki acılar üzerine çok konuşuldu. Birbirine güvenmeme üzerin çok konuşuldu. Hatta bazı kimseler şimdi vardıkları durumu devam ettirmek için hep bu konular üzerinde duruyorlar.

Oysa kanaatimce liderler her yerde ileriye bakmalı. Liderler komşularına karşı güven ve iyi niyet göstermelidir. Komşular birbirleriyle iyi ilişkiler geliştirmelidir.

YARIN: Ana muhalefet lideri Kleridis'in görüşleri

RUM BASINI NE DÜŞÜNÜYOR?

Kıbrıs Rum kesiminin en çok satan gazetesi Filelefteros 'un Genel Yayın Müdürü

Katsambas' a göre basın, barışın sağlanmasında önemli rol oynayabilir

Kıbrıs Rum tarafının en çok satan gazetesi Filelefteros, Katsambas tarafından yönetilmektedir. Filelefteros, Makarios'çuların gazetesi olarak tanınmaktadır. Rum tarafında en çok satılan gazetedir. Bugünkü satış miktarı 20-21 bin civarındadır.

Filelefteros, hükümeti destekleyen bir yayın politikası izlemektedir.

AYDINLIK: Sayın Katsambas Kıbrıs'ta çözüm yolunda adımlar atılmasında taraflara düşen görevler nelerdir?

KATSAMBAS: Her iki tarafın liderliğinin sorumluluğu çok ağırdır. Bu konu çok önemlidir. Ben kendi kişisel görüşümü söyleyeyim:

Kıbrıs Rum liderliği çözüm için daha çok girişimlerde bulundu. Bunu böyle kabul etmek gerekir. Bizim tarafımız Makarios zamanında somut öneriler öne sürdü. Karşı taraf bunları kabul etmeyebilir. Fakat Rum tarafı en azından somut öneriler sundu.

İlgi çekici bir nokta var. Türk askerî işgalinden sonra geçen sürede aslında bir diyalog değil, bir monolog sözkonusu. Benim tespitime göre Kıbrıs Türk lideri Denktaş çözüme varmak için hiç bir çaba harcamıyor.

AYDINLIK: Kıbrıs sorununun çözümünde Türkiye'nin rolü ne olabilir?

KATSAMBAS: Çok büyük bir rolü olabilir. Kıbrıs Rum kesiminde yaygın olan, çok kuvvetli olan bir kanı var. Buna göre Denktaş veya başka bir Kıbrıs Türk liderinin Kıbrıs'ta tek başına adım atmada otoritesi yok.

Türkiye, Kıbrıs sorununun çözümünde bir anahtardır. Hatırladığım kadarıyla Türk istilası sırasında Ecevit şöyle bir açıklamada bulunmuştu. "Türk ordusu Kıbrıs'ta statükoyu korumak için Adaya gidiyor." Ayrıca Ecevit'in şunu söylediğini çok iyi hatırlıyorum. "Güneyde kalan Türklerle kuzeyde kalan Rumlar güvence altındadır."

Kıbrıs'ta Anayasal hükümet Londra ve Zürih anlaşmaları temelinde kurulan hükümettir. İlginçtir, Türkiye bugün Londra ve Zürih anlaşmalarını duymak istemiyor.

1963-74 döneminde Londra ve Zürih anlaşmalarının ihlal edildiğini kabul edelim. Peki, bugün Londra ve Zürih anlaşmalarına dönmek için ne yapacağız?

Durumu 1974 öncesine getirmek pek tabidir ki çok zordur. İki topluluk arasındaki acılar onlara çok büyük bir ders oldu. Bundan sonra her iki toplum da gerçekten barış ve işbirliği istiyor. Fakat kanaatimce Türkiye ordusunun kuzeyde olması bunu engelliyor.

AYDINLIK: Sayın Katsambas, Kıbrıs sorununun çözümü için basının yapabileceği şeyler olamaz mı?

KATSAMBAS: Sorduğunuz soru çok önemli. Basın her yerde çok büyük bir güçtür. Eğer doğru haber verme ilkesi uygulanırsa gazeteler Kıbrıs'ta barışın sağlanmasında önemli bir rol oynayabilirler.

Doğru ve tarafsız haber verebilmek çok önemlidir. Ancak bunu yapmanın çok zor olduğunu düşünüyorum.

Türkiye basınının Adanın güneyinde nelerin olduğunu öğrenmek istediğini düşünüyorum. Aynı şekilde biz de Türkiye'de ve kuzeyde nelerin olduğunu öğrenmeyi çok istiyoruz. Bugün her iki tarafın birbirleriyle ilgili haberleri hayli abarttığını söyleyebilirim. Olayları karşılıklı olarak büyütüyoruz. Kanımca Türkiye basını barışa çok önemli bir katkıda bulunabilir. Eğer Türkiye basını Kıbrıs sorununu objektif bir şekilde ve derinlemesine ele alırsa biz onlara elimizdeki bütün imkanlarla yardımcı olmaya hazırız.

Önemli gördüğüm bir olayla ilgili şahsi görüşlerimi belirtmek istiyorum. Bir ay kadar önce Türkiye Senatosu Başkanı ve eski Dışişleri Bakanlarından Çağlayangil Kıbrıs Türk tarafına gelmişti. Türk tarafından "Türk askerlerinin süngüyle girdiği yerden kalemle çıktığı görülmemiştir" şeklinde bir konuşma yaptı. Ben bu demecin Türkiye basınında büyük tepkilerle karşılaşmasını bekliyordum. Bu tepkileri göremedim. Eğer böyle bir ortamda yetkili biri Yunanistan'dan Kıbrıs'a gelip "Amacımız Türkleri Girne'de denize dökmektedir" şeklinde bir konuşma yapsaydı, emin olunuz ki Kıbrıs Rum basınında çok sert bir şekilde eleştirilecekti. Böyle bir konuşma yapması durumunda yetkilerini büyük oranda kaybedebileceğini de eklemeliyiz.

Biz, basın olarak barış için elimizden geleni yapmaya çalışmalıyız.

Adana Ticaret Odası, hazır gübre ithaline karşı çıkıyor

ADANA (AA)

Adana Ticaret Odası, kentlerin sosyal ve ekonomik sorunlarını inceleyen Senato Araştırma Komisyonuna gönderdiği raporda, hazır gübre ithali yoluyla gübre ihtiyacını karşılamak yerine, ham madde ithal ederek yurdumuzda gübre imal edilmesi yoluna gidilmesini istedi. Böyle yaparak, milli gübre sanayisinin yaşamasına imkan verilmesini isteyen Adana Ticaret Odası yetkilileri, gübre alım ve dağıtımında devlet tekelinin kaldırılmasını, gübre hammaddesinin ithali için gerekli dövizin zamanında temin edilmesini ve Zirai Donatım Kurumunun gübre fabrikalarından aldığı gübrenin bedelini zamanında ödemesini istediler.

Gübre talebinin zamanında ve istenilen düzeyde karşılanmamasının çiftçiler için bir sorun olduğunu söyleyen yetkililer, gübre bulamama korkusunun çiftçiyi stok yapmaya ittiğini belirttiler.

Çiftçilerin kredi gereksinmesi konusuna da değinen Adana Ticaret Odası raporunda, çiftçinin kredilendirilmesinden sorumlu olan Ziraat Bankası ile Tarım Kredi ve Satış Kooperatiflerinin kaynaklarının günün ihtiyaçları doğrultusunda artırılması istendi.

1979 yılında günlük işçi ücretleri ortalama 171 lira arttı

ANKARA (THA)

1979 yılında, kamu ve özel kesimde çalışan toplam 548 bin 648 işçi adına 5 bin 33 işyerinde imzalanan 769 toplu iş sözleşmesiyle işçilerin günlük ücretlerinde ortalama 171 liralık brüt ücret artışı sağlandı

Gene geçtiğimiz yıl toplu iş sözleşmeleriyle işçi ücretlerinde sağlanan artış, özel sektörde ortalama brüt 172 lira 34 kuruş olarak gerçekleşirken, kamu kesimindeki ücret zamları ortalama 169 lira 56 kuruş civarında gerçekleşti.

THA muhabirinin konuya ilişkin araştırmasına göre, geçen yıl kamu kesiminde toplu iş sözleşmeleriyle elde edilen en yüksek ücret zammı, günlük ücretlere brüt 296 lira ile milli savunma iş kolunda gerçekleşti. Özel sektörde en yüksek ücret zammı ise 312 lirayla gemi iş kollarında oldu.

En düşük ücret zamları ise kamu ve özel kesim ortalaması olarak tarım ve balıkçılık iş kollarında görüldü. Bu iş kollarında günlük ücretler ortalama 90 lira 16 kuruş civarında zam gördü.

DEĞİNMELER necati güngör

Değişen toplumun öyküleri

"GRAMOFONLAR RADYOLAR, TEYPLER»

Necati Mert'i okurlarımız tanımayabilirler. Uzun süre, ('72 lerden beri) gereksiz bir alçak gönüllülüğün ardında kaldı da ondan. Yazıp yayınladığı öyküler dergilerde unutuldu bir zaman; bunları bir kitapta toplamayı, geç aldı gündeme. Bir de ürünlerini, öykülerini, çeşitli yerlere vermek yerine, tek dergide yayımlamakla yetindi. Bu da Necati Mert'in, iyi öyküler yazmış olmasına karşın, hakkı olan ilgiyi toplayamamasına neden oldu.

"Gramofonlar Radyolar, Teypler" adlı ilk öykü kitabını geçtiğimiz yılın son aylarında çıkardı Mert. Nedense yazın çevrelerinin ilgisiz kaldığı bir yapıt oldu, "Gramofonlar, Radyolar, Teypler". (Yansıma yayınları. 160 sayfa. 45 lira.) Toplam ondokuz öykünün yer aldığı kitabın tanıtma yazısında şu görüşler öne sürülüyor: "1945 doğumlu olan Necati Mert, yeni kuşak öykücülerimizin en önemli adlarından birisi. Gramofonlar, Radyolar, Teypler; değişen koşullar örgüsünde, yeni insanı ve ilişkiler yumağını konu ediniyor. Böylece Necati Mert, 12 Mart sonrası kuşağın en önemli adlarından birisi olmakla kalmıyor, 1970-1980 Türkiye kesitindeki öykücülüğümüzün 'sanatsal sancılarını da gündemine alıyor. Değişen gerçeği, insanı ve değişmeyle oluşan sorunların ipuçlarını da haber veriyor". Bu görüşlerin sahibini de söyleyelim: Ozan Tekin Sönmez.

Yazar, gerçekten toplumsal değişimlerin öyküsünü yazmayı amaçlıyor bütün kitapta. Öykülerin yaslandığı en önemli öğe bu, denebilir. Bu arada, Mert'in övülmeye değer bir tutumunu da belirtmeliyim: Öykülerinde yer yer mizaha başvuruyor, mizahtan yararlanıyor. Kitaba adını veren öyküyü buna örnek gösterebiliriz.

Toplumsal değişimi anlatmayı amaç edinince yazar, değişen koşulların çaresiz bıraktığı insana eğilmek sorunuyla karşılaşıyor doğallıkla. Bu sorunun çözümlenmesinde her zaman aynı düzeyde başarı sağlayabiliyor mu yazar? Soruya, evet diye karşılık vermek isterdik. Yazık ki diyemiyoruz. Değişimi, kimileyin 'mekanik' biçimde açıklaması, öykülerin genel başarı düzeyine gölge düşürüyor, dersek, sanırım haksızlık olmaz. Sözgelimi, "Ağa Reis'le Savaş" adlı öyküde, eski değerlerin değiştiğini vurgulamak için öykünün kişilerinden Pakize Hanıma şunları söyletir yazar: "Eee, ne yapacaksın, devir değişmiş demek. Kabul et sen de. Hem neler değişmedi hanidir, sen de biliyorsun pirinç mangalın başına kurulup orta şekerlimizi içtiğimiz, bana 'kumrum' dediğin yatsılar eskidi mesela." Koşulların değişimini,eski değerlerin yerini yenilerinin aldığını bu denli basit ve mekanik olarak açıklamaya kalkışmak, doğrusu ya, öykünün inandırıcılığını zayıflatıyor. Buna karşılık, kimi öykülerde yer yer sağlam gözlem gücünden gelen başarı ve inandırıcılık örneklerine de rastlayabiliyoruz. "Mustafa'nın Karesi" gibi.

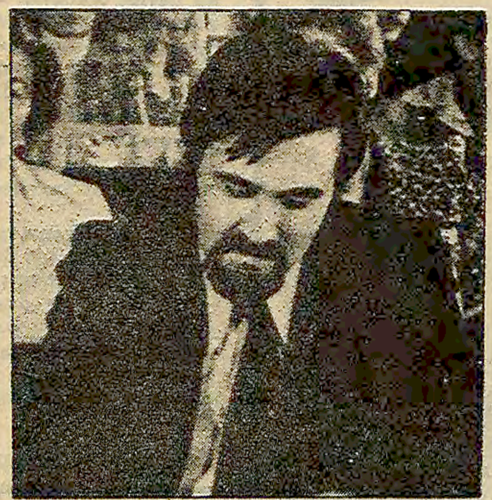
Necati Mert'in öykülerinin bir özelliği de konularını yakın geçmişten, yaşanılmış olaylardan (ya da bilinen, duyulan olaylardan) alması. Örneğin "Kürsü" adlı öykü, bir mitingi, mitingten sonra tutuklanan bir öğretmeni anlatır. "Sıkıyönetimle Gelen"de, polisin kitap toplama, ev arama eylemi işlenir. "Domates"de, Çetin Altan'ı, İlhan Selçuk'u, Oktay Akbal'ı öğrencilerine okutan bir öğretmenin suçlanması, yargılanması...

Öykücünün olsun, romancının olsun, yakın zamanlar içinde, hatta günü gününe yaşanılan olaylardan konu çıkarması, elbette olağan. Ancak güncelliğin barındırdığı açmazlara düşmemek koşuluyla. Çünkü öykü, kalmak, yarınlarda yaşama kaygısı taşımak zorundadır. Güncel ya da sıcak olayların getirdiği değer yargıları ise, her zaman kalıcı olmayabilir.

Bu doğaldır. Günün olayı eskir ilginçliğini yitirir; günün adamı yıpranır, değeri düşer. Ama bir sanat yapıtının asıl özelliği, zamana karşı direnmesidir... Şimdi soruna bu düzlemden bakınca, kimi yazar adlarından yola çıkarak öykü konusu düşünmek, özellikle genç bir yazar için bir talihsizliktir diyebiliriz kanımca. (Yukarıda adı geçen yazarlara bir diyeceğim yok, onların yerine başkaları da sözkonusu olabilirdi.) Sanırım ki, öykücü dostum Necati Mert bu konu üstüne düşünmek zorunda.

Öte yandan, "Gramofonlar, Radyolar, Teypler" de yazarın tutarlı bir sınıf bilinci içinde olduğunu söylemeliyim. Yazarın tavrı hemen her öyküde belirgin bir biçimde kendini gösteriyor: Emekten ve emekçiden yana. Bunu olumlu bir yönseme olarak saptayalım, Mert adına.

Kısaca söylemek gerekirse; insanın içsel gerçeklerini, değişen, durmadan değişen dış dünyanın gerçeklerine boğmadan verebilmiş öykülerde yazarın usta kimliği kendini duyumsatıyor. Bunun yanında, örnekleri az da olsa, yazarın iletmek istediği bildiriye yenik düşen öykülerde bir zayıflık göze çarpıyor. Necati Mert'in zaman içinde bütünüyle usta işi öyküler verebileceğinden kuşkumuz olmadığını söyleyelim.

Doç. Dr. İlber Ortaylı

Doç. Ortaylı, "1880'lerin Avrupa edebiyatı"nı anlattı

ANKARA (ÖZEL)
Ankara Sanat Sevenler Derneğinde geçtiğimiz hafta içinde bir konferans veren Doç. Dr. İlber Ortaylı, 100 yıl önceki Avrupa edebiyatını anlattı.

O yıllarda Avrupa'daki burjuva toplum düzenlerinin bir duraklama ve çürüme içine girdiğini belirten Ortaylı, bu durumun tek tek ülkelerin edebiyatına nasıl yansıdığı üzerinde durdu.

Batı Avrupa ülkelerinde edebiyatın bu yozlaşmayı yansıtırken, yozlaşmadan etkilendiğini ve durgunlaştığını söyleyen Ortaylı, "Avrupa edebiyatını bu dönemde çeşitli çelişkilerin yumak olduğu Rusya kurtarmıştır" dedi.

O dönemde Rus edebiyatında özellikle Tolstoy üzerinde duran İlber Ortaylı, Tolstoy'un bütün Hıristiyan analizlerine karşın o dönemin Rusya'sını, özellikle Rus köylüsünü çok iyi yansıttığını belirtti.

Ortaylı, bu dönemdeki Rus edebiyatı ürünlerinin bir yönüyle gelecekteki toplumsal gerçekçi edebiyatın müjdecisi olduğunu söyledi.

AKM'de «Fransız Sinemasında Kadın Yönetmenler» Haftası bugün başlıyor

Kültür Bakanlığı İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi, "Fransız Sinemasında Kadın Yönetmenler" adı altında düzenlediği film haftasına bugün başlıyor.

İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Sinema Salonunda yapılacak gösterilerin ilki bugün 18.00'de tanınmış Fransız kadın yazarı Marguerite Duras'nın yönettiği 1972 yapımı "Nathalie Granger" olacak. Duras'nın filmi, saldırgan ve sorunlu bir kız olan Nathalie'nin yatılı okula gönderilmesi tartışması üzerine kurulu. Kızın annesi ve bir kadın arkadaşı arasında bu konuda geçen konuşmaları yansıtan film, Duras'nın değişik, durağan bir anlatım denemesi oluyor.

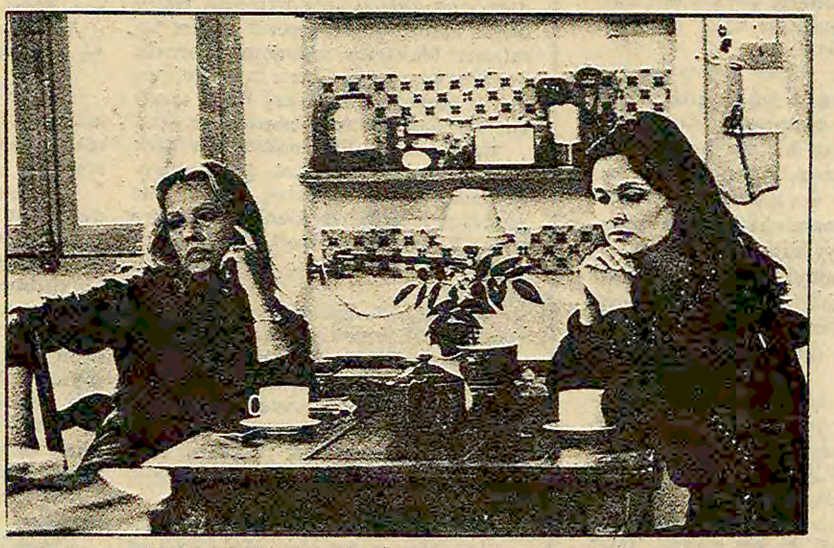
Yine bugün 20.00'de bir başka kadın yönetmen Nelly Kaplan'ın "Baba, Küçük Gemiler" (Papa, Les Petits Bateaux) adlı filmi gösteriliyor.

Yarın 18,00'de Yanniek Bellon'un "Jean'ın Karısı" (La Femme de Jean) adlı 1974 yapımı filmi var. Yapıt, evliliği süresince silik ve sıradan bir insan olarak yaşayan, ancak kocasından ayrılmasından sonra kişiliğini kazanan bir kadının öyküsünü anlatıyor.

Perşembe 18.00'de Lily de Kermadeck'in yönettiği 1976 yapımı "Aloise" sunulacak. Film, 1886-1964 yılları arasında yaşayan içine kapanık ve tutkulu bir kadının, Aloise'ın deliler evine düşmesine ve ölümüne kadar geçen yaşamını konu ediniyor.

21 Mart Cuma 18.00 de C. Guillemin'in "Véronique ya da Onüç Yaşamın Yazı" (Véronique ou 1'Eté des mes 13 Ans), aynı gün 20.00 de de Colline Serreau'nun "Bu Kadınlar Ne İster?" (Maisqu'est-ce qu'elles veulent?) adlı yapıtı sunulacak. Serreau'nun filmi kadınların çeşitli sorunları üzerine yapılmış bir dizi röportajı bir araya getiriyor.

22 Mart Cumartesi günü 15.00'de yine Marguerite Duras'nın "Hindistan Şarkısı" (India Song) adlı 1974 yapımı filmi gösterilecek. Film, 1930 yılları Hindistan'ında geçen iki günlük aşk öyküsü üzerine kurulu. Hafta aynı gün 18.00'de sunulacak Nadine Trintignant'ın "Öğrenmek Yasaktır" (Defense de Savoir) adlı 1973 yapımı filmiyle son bulacak.

Duras'nın "Nathalie Granger" filminde Jeanne Moreau ve Lucia Bosé.

İş Bankası Büyük ödüllerinin simgesi belirleniyor

Türkiye İş Bankası'nın bu yıldan başlayarak her yıl yazın, sanat, insan ve toplum bilimleri alanlarında vereceği üç büyük ödül için parasal ödülün dışında ödül sahiplerine sunulacak Büyük Ödül Simgesi bu ay içinde belirleniyor.

Bankanın Büyük Ödül Simgesini saptamak amacıyla açtığı "Simge Yarışması" Seçiciler Kurulu 24 Mart günü toplanarak yarışmaya gönderilen yapıtlar arasında üç dereceye değer gördüklerini saptayacak. Seçiciler Kurulunun birinciliğe değer gördüğü yapıt ise bankanın Büyük Ödül Simgesi olacak.

Büyük Ödül Simge Yarışması Seçiciler Kurulu Prof. Orhan Alsaç, İsmail Hakkı Birler, Güven Etkin, Prof. Hüseyin Gezer, Recai İskenderoğlu, Nadir Nadi ve Prof. Gönül Öney'den oluşuyor.

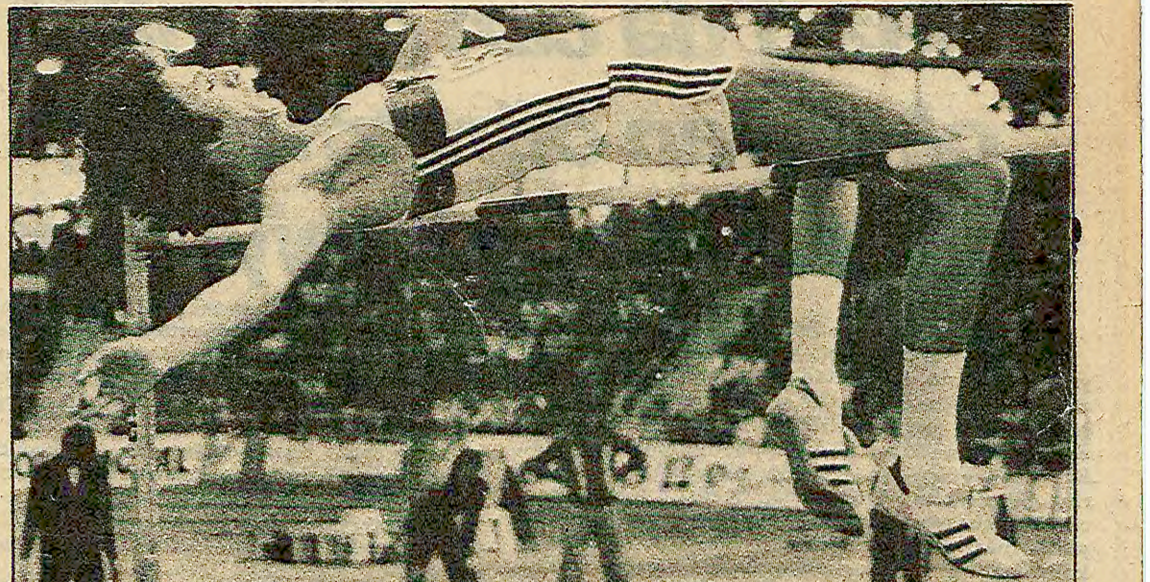
2. İstanbul Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı 31 Martta açılıyor

1979 yılında 25 yabancı ülkenin ve 25 yerli yayınevinin katılmasıyla açılan İstanbul Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarının ikincisi de 31 Mart günü açılıyor. 31 Mart ile 30 Nisan tarihleri arasında Atatürk Kitaplığında açılacak olan II. İstanbul Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarına bu yıl 26 yabancı ülke ile 2 yabancı yayınevi başvurdu.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Nabey Önder fuar nedeniyle ayrıca ISO'nun Odakule binasında "Çocuk Yazınında Görsel İletişim" konulu bir de uluslararası sempozyum düzenlediklerini bildirdi. Sempozyuma 7 ülkeden 2'şer bilim adamı ve uzmanın katılacağı belirtildi.

Bu arada fuarın etkinlikleri arasında İstanbul'un çeşitli semtlerinde halk oyunları gösterileri, film gösterileri ve çocuk kitap konularında konferanslar verileceği öğrenildi.

Genç Alman atleti dünya rekorunu zorluyor

Mögenburg atlarken dünya rekoru sarsılıyor!

DOĞU ALMANYA BATI ALMANYA'YI TEHDİT ETTİ

"Olimpiyatları boykot ederseniz, spor ilişkilerimiz bozulur"

BERLİN (AP)
Doğu Almanya, Batı Almanya'yı tehdit ederek, Batı Almanya'nın Moskova Olimpiyatlarını boykot etme kararı alması halinde iki ülke arasındaki spor bağlarının tehlikeye düşeceğini ileri sürdü.

Batı Almanya Olimpiyat Komitesi Başkanı Willi Daume'nin olimpiyatların boykot edilmemesi için yaptığı konuşması üzerine Doğu Almanya resmi ADN Ajansı tarafından yayınlanan yazıda, olimpiyatları boykot etme kararının iki ülke arasındaki spor ilişkilerini olumsuz olarak etkileyeceği öne sürüldü.

Batı Almanya Radyosunda yayınlanan demecinde, Willi Daume, hükümetin istemesi halinde komitenin büyük bir ihtimalle konuyu oylamaya sunacağını söyledi. Carter'ın olimpiyatları boykot çağrısını şiddetle eleştiren Daume, ancak hükümetin böyle bir karar alması halinde buna karşı çıkamayacaklarını sözlerine ekledi.

Öte yandan Batı Almanya hükümeti Moskova olimpiyatları konusunda açık bir tavır almaktan kaçınırken, bazı bakanlar ABD'nin kampanyasını kişisel olarak desteklemeyeceklerini söylediler.

■ Atletizm otoriteleri 1980'de Mögenburg'a büyük şans veriyorlar

SPOR SERVİSİ
"O atlayınca dünya rekoru sarsılıyor". Avrupalı atletizm otoriteleri genç Alman yüksek atlayıcısı Mögenburg için böyle diyorlar.

19 yaşındaki Leverkusenli Dietmar Mögenburg 1979 yazı ve 1980 kışında dünyada en iyi dereceleri elde eden atlet oldu ve bu kış düzenlenen salon yarışmalarında Avrupa Şampiyonluğunu kazandı.

6 atlayışta çıtayı hiç devirmeden peşpeşe 2.15, 2.19, 2.23, 2.26, 2.29, 2.31 gibi dereceleri aşması ona bu yarışmada "kral" lakabını kazandırdı. Onun için şimdi Alman spor dergileri "Yüksekçi Mögenburg göğe yakın" diye yazıyorlar.

Yüksek atlamanın dünyadaki ünlü isimleri 21 yaşındaki Sovyet Yaşenko, Doğu Alman Beilschmidt'in bu yıl önemli sakatlıklar geçirmeleri onları pistlerin dışında bırakmıştı. Ne zaman ayağa kalkacakları ise belli değil, ancak 2.30 sınırını artık her atlayışında geçen Mögenburg onları geride bırakmaya gerek görmüyor.

Mögenburg'un kendisinden önce ve sonra atlayan atletleri izlememek gibi bir alışkanlığı var. Bunu "onlar atlarken takip edince fena oluyorum, ayrı şanssızlık bana da olacakmış gibi geliyor" diye izah ediyor. Ve yarışmalarda sırasını beklerken genellikle başka dallardaki atletleri izliyor.

Mögenburg 1980'de Almanya'daki yetenekli yüksek atlayıcı kadrosunun lokomotifi olarak görülüyor. Kendisinin en yakın izleyicisi olarak da Gerd Nagel'e şans veriliyor.

Mögenburg şimdi adalelerini sonuna kadar zorlayan ağır antenman sürecine girdi. Yaşenko ve Beilschmidt'in çeşitli sakatlıklara uğradıkları bu düzeyde ağır bir antenmanın Mögenburg'da nasıl bir sonuca yol açacağı önümüzdeki dönem görülecek.

Pakistan Milli Oyunlarına katılacak kafilemiz dün gitti

19-22 Mart tarihleri arasında yapılacak oyunlara iştirak edecek olan takımımızın kafile başkanlığını Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaiddin Şahin yapıyor.

Federasyon Daire Başkanı Orhan Kadıgil, Boks Antrenörü Ali Kılıcoğlu, Güreş Antrenörü Ali Tokuş'un bulunduğu kafileye şu sporcular yer alıyor:

ATLETİZM: Uğur Sel Ekrem Özdamar.

BOKS: 48 kilo: Salman Kaygusuz, 57 kilo: Yusuf Sarı, 62 kilo: Muhammed Boğur, 68 kilo: Necmettin Kırıcı, 74 kilo: Necmi Gencalp

HALTER: 75 kilo: Harun Akkaya, 90 kilo: Hidayet Akın.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Hentbol Takımı kuruldu

TRABZON (AA)
Karadeniz Teknik Üniversitesi Hentbol Takımının kurulduğu açıklandı.

KTÜ Rektörlüğünden konu ile ilgili olarak yapılan açıklamada KTÜ bünyesinde ilk kez hentbol takımı kurulduğu belirtilerek 12 kişiden oluşan ekibin Türkiye Hentbol Grup Şampiyonasına katılmak üzere önümüzdeki günlerde Kayseri'ye hareket edeceği kaydedildi.

2. Lig şampiyonluk adayı Arçelik Hentbol Takımı kurulalı henüz 1 yıl dahi olmadı. Fotoğrafta Arçelikli hentbolcular Kulüp Başkanı Altan Yüksel ve antrenör Vahit Zorlu ile beraber görülüyor.

Yeni kurulan Arçelik Hentbol Takımı rakip tanımıyor

Bu yıl federe olan Arçelik, sezona 2.Ligden başlayacak

İSTANBUL (ÖZEL)
Daha bu yıl kurulan Arçelik Hentbol Takımı, Hatta daha resmi maç da oynamadı ama rakip tanımıyor. Sezona İstanbul 2. Liginden başlayacak olan hentbol takımı gelecek yılların en güçlü takımı olduğunu söylüyor Arçelik Antrenörü Vahit Zorlu. Arçelik müessesesinin spor seferberliği ile çeşitli branşlarda takım kurduğunu belirten antrenör Vahit Zorlu, hentbol takımının kuruluşu ve kısa geçmişi ile ilgili olarak şöyle konuşuyor:

"Hentbolda yeni bir şampiyon yaratmak amacındayız. Müessese takımı olarak dış transfere değil kendi kaynaklarımıza önem veriyoruz. Oluşturduğumuz bu kadroda, transfer edecek yer verdiğimiz tek oyuncu var, o da Genç Milli Hentbolcu Osman. Diğer oyuncularımızın hepsini 4 aylık bir çalışma ile kendim yetiştirdim. Arçelik olarak hentbola katkıda bulunmak istiyoruz. 6 Nisanda başlayacak İstanbul 2. Liginde Ataköy, Deniz Harb Okulu, Adalar ve Kartal ile mücadele edeceğiz. Şampiyonluğu kazanacağımızı sanıyorum. Tüm takımlara başarılar dilerim."

Hentbolda 2. Lig 6 Nisanda başlıyor

İSTANBUL (ÖZEL)
İstanbul 2. Hentbol ligi 6 Nisanda başlayacak. 5 takımlı İstanbul 2. liginde Arçelik, Deniz Harb Okulu, Ataköy, Adalar, Kartal...

Çift devreli lig usulü ile oynanacak ligin sonunda birinci olacak takım gelecek yıl İstanbul 1. liginde mücadele edecek.

Ergun Hiçyılmaz istifa etti

İSTANBUL
Bisiklet ve Motosiklet Federasyonu Başkanı Ergun Hiçyılmaz görevinden istifa etti.

İstifası ile ilgili olarak bir açıklama yapan Hiçyılmaz "Yeterli çalışma imkanı bulamadığım için bu kararı aldım. Önümüzdeki ay içerisindeki uluslararası Akdeniz turu ile ilgili tüm koordinasyon ve organizasyon işlemleri tamamlanmıştır" dedi.

Hentbol Genç Milli Takımı Antrenörü:

Kılıç: «Amacımız Balkan Oyunlarında sonuncu olmamak»

İZMİR (ATİLLA ÖZİDES)
Hentbol Genç Milli Takımı Antrenörü Murat Kılıç "Balkan Oyunlarında amacımız sonuncu olmamak" dedi.

Bu nedenle Yunanistan'ı yenmek zorunda olduklarını belirten Kılıç bu konuda şunları söyledi:

"Diğer takımlar bizden üstün. Yunanistan'da kulüpler hentbol ile ilgilenmiyor. Ayrıca okullarında ders olarak görülmüyor ve hentbol eğitimcisi yetiştirilmiyor. Onlara göre bizim alt yapımız daha iyi. Bu nedenle Yunanistan'ı yenebileceğimiz kanısındayım. Fakat esas amacımız Balkan ülkelerine Türkiye'de de modern hentbolün oynandığını göstermektedir."

Moskova bugün boykotun Olimpiyatların sonunu getireceğini ileri sürüyor ama

Sovyetler Birliği 1936 Berlin Olimpiyatlarına katılmamıştı...

S.Birliği başta olmak üzere 17 ülke 1936 Oyunlarına alternatif halk olimpiyatı düzenlemeye karar verdiler

SPOR SERVİSİ
1936 yılında bütün başvuruları güçler 1936 Olimpiyatlarının boykot edilmesini istiyordu. Ancak Uluslararası Olimpiyat Komitesinin Hitler'le anlaşmaya varması sonucu boykot gerçekleşmedi.

Bunun üzerine başta Sovyetler Birliği olmak üzere toplam 17 ülke 1936 Berlin Olimpiyatlarına alternatif "Halk Olimpiyatı" düzenlemeye karar verdiler.

Halk Olimpiyatının 17 Temmuzda Barselona'da yapılması kararlaştırıldı. Ancak Franco'nun darbesi nedeniyle İspanya'ya gelen birçok sporcu geri dönmek zorunda kaldılar.

O dönemde Sovyetler Birliği Hitler'in dünyayı aldatmak amacıyla hazırlıklar yaptığını bu nedenle 1936 Olimpiyatlarını kullanmak istediğini görüyordu.

Bugün ise Sovyetler Birliği için önemli olan dünya halklarının olimpiyatların uyuşturucu etkisi altına girmemesi ve Hitler'in "barışçı" olduğu kanısına varmamasıydı. Bu nedenle Sovyetler Birliği 1936 Olimpiyatlarına katılmayı reddetti.

Bugün ise Sovyetler Birliği boykot halinde olimpiyatların sonunun geleceğini ileri sürerek sporcularını ve ülkelerin Olimpiyat Komitelerini etkilemeye çalışıyor.

Acaba Moskova, bugünkü görüşleriyle 1936 Olimpiyatlarına katılmamalarının özeleştirisini yapıp "Keşke 1936 Olimpiyatlarına katılsaydık... Olimpiyatları boykot etmek olimpiyatların sonunu getiriyor" demek mi istiyor?

1936 Olimpiyatları Hitler'in dünyayı uyutmak için kullandığı muazzam bir araç olmuştu. O sırada S. Birliği Hitler'in bu siyasetini görerek Olimpiyatlara katılmamıştı.

Tartışma...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu arada, Cumhurbaşkanlığına aday olarak ortada dolaşan isimlerin çoğunun gerçek adaylar olmadığı da kamuoyunda yaygın bir kanı. Bu isimlerden bazılarının zaten aday olmadıklarını açıklamalarının yanısıra, siyasi çevrelerde kimin Cumhurbaşkanı olacağı değil, kimlerin olamayacağı konuşuluyor.

Öte yandan, MSP Grup Sözcüsü Şener Battal da gazetelerde çıkan MSP'nin bazı adayları destekleyeceği yolundaki haberler üzerine sorularımızı cevaplarken, "Kimseye angaje değiliz" dedi. Battal, bu konudaki bütün haberlerin asılsız olduğunu belirtirken, "AP ile CHP anlaştıkları takdirde, Karakaş en güçlü aday olarak Cumhurbaşkanı seçilir" şeklinde konuştu.

KORUTÜRK'ÜN ZİYARETLERİ

Görev süresini 20 gün sonra tamamlayacak olan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk dün veda ziyaretlerine başladı. Yerini alacak kişinin belirlenmesi için henüz ortada ciddi hiç bir çalışma yokken, Korutürk dün ilk olarak Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil'i, sonra da Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ı ziyaret etti.

TBMM'ye gelişi sırasında askeri törenle karşılanan Korutürk, şeref kıtasını "Merhaba arkadaşlar" diye selamladı.

Cumhurbaşkanı ziyaretlerini tamamladıktan sonra tekrar askeri törenle uğurlandı.

BOZBEYLİ'NİN SÖZLERİ

Bir önceki seçimin en çok oy alan Cumhurbaşkanı adaylarından ve Millet Meclisi Başkanlarından Ferruh Bozbeyli, "Cumhurbaşkanının ilk turlarda ve gözdoldurucu bir çoğunlukla seçilmesinde büyük yarar vardır ve öyle olmalıdır" dedi. Bozbeyli yeni Cumhurbaşkanı adayının mutlaka sivil olması gerektiğini söyleyerek, "Bu hem demokratik hayatımız için, hem de Anayasal organların dengesi bakımından önemli bir aşama olacaktır" şeklinde konuştu.

Ferruh Bozbeyli, daha önceki seçimler öncesinde partiler arasında uzlaşmaz bir manzara gözlendiğini, ancak her defasında son anda aklı selimin galip geldiğini kaydetti ve bu defa da öyle olacağından kuşku duymadığını belirtti.

CHP, GRUPTA NABIZ YOKLUYOR

Öte yandan, Cumhurbaşkanlığı konusunun CHP Genel Yönetim Kurulunun yarınki toplantısında ele alınacağı ve bunun için CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ile Genel Sekreter Yardımcıları İmadettin Elmas, Erol Tuncer, Metin Somuncu ve Altan Öymen'in Grup içerisinde nabız yokladıkları bildirildi.

Konu ile ilgili olarak THA'ya bir açıklama yapan İmadettin Elmas, "Bugüne kadar Cumhurbaşkanlığı seçimi ve adaylar konusu Genel Yönetim Kurulunda ele alınmamıştır. Ancak, 267 kişilik CHP Grubunun büyük çoğunluğunun destekleyebileceği ve diğer grupların da desteğini sağlayabilecek bir aday bulabilmek için nabız yoklamaları gerekmektedir. Sanırım hafta sonuna doğru konu açıklığa kavuşacaktır" dedi.

CEMAL TERCAN'IN SÖZLERİ

AP Genel İdare Kurulu Üyesi Cemal Tercan, İzmir'de gazetecilerle toplu bir sohbet toplantısında, AP'nin Cumhurbaşkanı adayının büyük bir olasılıkla İhsan Sabri Çağlayangil olacağını söyleyerek şöyle konuştu:

"Ancak CHP Grubunun Çağlayangil'e oy vereceğini sanmıyorum. Üstelik iki büyük parti olarak üzere, hatta Millet Meclisi Başkanlığı seçiminde MHP'nin de desteklediği Cahit Karakaş Cumhurbaşkanlığına en yakın aday. Karakaş aday olursa Cumhurbaşkanlığı seçiminde bunalım çıkmaz. Kısa sürede Cumhurbaşkanı seçilebilir."

OĞUZ AYGÜN'ÜN DEMECİ

Anadolu Ajansı muhabirinin Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili sorularını cevaplayan AP Grup Başkanvekili Oğuz Aygün, "Siyasi partiler böyle bir milli görevi yaparken art düşüncelere saplanmadan, birtakım kuşkulu hesaplara girmeden, Türk devletini temsil edecek şahsiyeti tespitte anlaşabilmelidirler. Türk parlamentosuna yakışır şekilde bu görevi ilk gün yapabilmelidirler. Görevin ertesi güne kalışı ile iki ay sonra yapılması arasında fark olmamaktadır." dedi.

Aygün yeni Cumhurbaşkanının vasıfları konusunda ise şunları söyledi:

"Müstakbel Cumhurbaşkanı, dinamizmini muhafaza eden, fiziki, ruhi yapısı sağlam, vatanperver, milliyetçi, başta milli menfaatler olmak üzere her konuda fevkalede hassas, kararlı, siyasi partilere karşı tarafsızlığını muhafaza edebilen, devleti, cumhuriyeti ve müesseseleri milliyetçi ve hukuk devletinin gereğine göre ve demokratik kurallara uygun şekilde korumada kararlı intibaını verebilen, cesur bir şahıs olmalıdır."

Öte yandan Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy ile Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in pazar günü Tarsus'ta yaptığı konuşmayı cevaplamak üzere cuma günü Tarsus'a gidiyorlar. İki bakana ayrıca bu gezide İçel AP Milletvekilleri ile AP Senatörü Talip Özdolap da eşlik edecekler.

EGE SANAYİ ODASI BAŞKANI

Ege Sanayi Odası Meclis Başkanı Şinasi Ertan, Cumhurbaşkanlığı seçiminin bundan öncekilere oranla daha problemli geçeceğini söyledi. Ertan, Cumhurbaşkanlığı seçiminin 1960'tan bu yana her defasında toplum için, hatta rejim için bazı sıkıntılara yol açtığını kaydetti.

Başlık...

(Baştarafı 1. sayfada)

cu reddedilen yasa önerisi üç maddeden oluşuyordu. Öneride, başlık parası alma ve vermenin yasak olduğu belirtildikten sonra, bu yasağa uymayanlara 6 aya kadar hafif hapis cezası, 1000 liradan 20 bin liraya kadar da hafif para cezası verileceği hükmü yer alıyordu.

CHP: "ALAN MEMNUN SATAN MEMNUN"

Adalet Komisyonunda CHP'li üyeler başlık parasının yasaklanmasına karşı çıkarak, "Başlık parası verenin memnun, alanın memnun olduğunu" öne sürdüler. CHP'liler böyle bir yasanın ölü doğmuş ve uygulama imkanı olmayan bir yasa olacağı gerekçesiyle reddettiklerini açıkladılar.

Komisyonda reddedilen yasa önerisi bundan sonra Komisyonun ret raporuyla birlikte Millet Meclisi Genel Kuruluna inecek. Burada komisyon doğrultusunda bir karar çıktığı takdirde bütünüyle reddedilmiş olacak. Genel Kurul aksine karar verirse Komisyonun ret kararına rağmen Senatodan da geçtikten sonra yasalaşacak.

KÖY GENÇLERİ MUHTARA BAŞVURDU

Öte yandan başlık parası köy gençleri ve damat adayları arasında yeni tartışmalara yol açtı.

Yalvaç'a bağlı Aşağı Kaşıkaralı gençler köy muhtarına başvurarak, başlık parasının kaldırılması için köy İhtiyar Heyetini toplantıya çağırıp karar almasını istediler. Kız babalarını ve genç kızları altın, bilezik, giyecek isterken insaflı davranmaya da çağıran gençler 27 imzalı dilekçelerinde şöyle diyorlar:

"Aşağı Kaşıkaralı büyük ve küçük tek bir şahsın bugünkü hayat şartları ve bilhassa köyümüz adetleri hesaba katılarak, ne oğlunu ne de kızını evlendiremeyeceği malumunuzdur. Bizler daha önce de sizden bir teşebbüste bulunmanızı istemiştik. Başta sizden, İhtiyar Heyetinizden başlık parasının kaldırılmasını, istemiştik."

450 BİN LİRA BAŞLIK PARASI

Devrek'in Seyisoğlu köyünden Siyami Tığcı adlı bir kişi 16 yaşındaki kızını 450 bin lira başlık parasına verdi.

Maksut Göğsüdelik adlı bir gence kaçan genç kız, babasının şikayeti üzerine geri verilmek istendi. Ancak kız babası 450 bin lira başlık alarak kızını sevdiği gence verdi.

Siyami Tığcı daha önce de büyük kızını 6 dönüm toprak karşılığı aynı köyden Şaban Tığcı'ya vermişti.

Evren'in...

(Baştarafı 1. sayfada)

Dün Genelkurmay Başkanlığında Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında yapılan toplantıya Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, ilgili bakanlar, kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri katıldı. Toplantıda sıkıyönetim bölgeleriyle diğer bölgelerde son bir ayda meydana gelen olaylar değerlendirildi, alınacak tedbirler üzerinde duruldu.

Bu toplantıda belirlenen görüşler, bugün Çankaya'da Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk başkanlığında yapılacak Milli Güvenlik Kurulu toplantısında da ele alınacak.

Bugünkü Milli Güvenlik Kurulu toplantısı, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün katılacağı son MGK toplantısı oluyor.

Toplantılarda özellikle ordunun müessese polisi kurulması talebi üzerinde durulduğu bildirildi. Daha önceleri Genelkurmay Başkanı, bazı özel kuruluşların askerler tarafından korunmasına karşı çıkmış, bu kuruluşların kendi önlemlerini almalarını istemişti.

Bu konu, daha önceki Demirel hükümetleri tarafından da ele alınmış, hatta bu konuda bir tasarı hazırlanmıştı. Ancak tasarı itirazlar yüzünden meclislerde ele alınmamıştı.

Ancak son günlerde banka kapılarında bekleyen askerlere karşı girişilen saldırıların yoğunlaşması konunun yeniden gündeme gelmesine yol açtı.

İsrailli...

(Baştarafı 1. sayfada)

savcının "tahkikat devam ediyor" sözleriyle karşılaştılar. Bakırköy Savcısı, Faik Bulut'un mahkemeye ne zaman çıkarılacağı konusunda bilgi vermedi.

Faik Bulut'un İsrailli avukatı Bayan Lea Tsemel bugün bir basın toplantısı düzenleyecek. Lea Tsemel'in önemli açıklamalarda bulunacağı bildirildi.

İsrail Türk Elçiliği makamları İsrailli avukatı Bayan Lea Tsemel'e Faik Bulut'un Türkiye'de herhangi bir suç işlemediğini söylemişlerdi. Faik Bulut Yeşilköy Hava Limanında gözaltına alındıktan sonra, sevkedildiği Bakırköy Savcılığında hakkında suç bulunmadığı belirtilmiş ve ifadesinin alınmasına gerek görülmemişti. Buna rağmen, Faik Bulut Bakırköy Savcılığından Emniyet Müdürlüğü 1. Şubeye götürülerek gözaltına alınmıştı.

Cumhurbaşkanı'nın seçilmesi uzarsa
Senato Başkanı kontenjan senatörü atayabilecek mi?

HABER MERKEZİ

Korutürk'ün görev süresinin bitiminden sonra yeni Başkan seçilene kadar Cumhurbaşkanlığına vekalet edecek olan Cumhuriyet Senatosu Başkanı Çağlayangil'in, görev süreleri dolan Kontenjan Senatörleri yerine yenilerini atayıp atayamayacağı tartışılıyor.

AP'nin Cumhurbaşkanlığı seçimini kasıtlı olarak geciktirerek Çağlayangil'e istediği kişileri senatör seçtirme olasılığının doğacağına dikkat çeken bazı CHP'li yetkililer, "Demirel'in böyle bir girişime izin vermeyeceğini sandıklarını" söylediler.

Göreve vekalet eden yetkilinin atama yapma yetkisine de sahip olacağı, bunun karşısında bir yasa bulunmadığı, ancak demokrasiye uymak için bu atamaların Cumhurbaşkanının kendisi tarafından yapılması gerektiği belirtiliyor.

Solculuğa da...

(Baştarafı 1. sayfada)

ye çalışanların yanına, son günlerde bir de, siyasi kulüpçüler eklenmiştir. Bunlar, ihdas etmeye çalıştıkları Batı Kulüp hastalığını, AP'ye bulaştırmaya çaba harcamaktadırlar. Zahmetleri boşunadır.

"Zira AP ne Batı, ne Doğu ve ne de Humeyni kulüplerinden değildir. Biz, cumhuriyetimizin temelini teşkil eden milliyetçiliği ve medeniyetçiliği varlığımızın esası kabul etmişizdir. Türkiye'nin gerçeklerinden ve normal yollardan doğan bir partiyiz. Suni ilkahla olmadığı gibi, sezaryanla da doğmuş değiliz.

"Milliyetçiliği ırkçılık olarak karalayan sol takımın karşısında olduğumuz kadar, medeniyetçiliği taklitçilik diye damgalayan yobaz kafaların da karşısındayız. Dinsiz devrimci ile yobazın milli ve manevi değerlerimizi yozlaştıran ve istismar eden davranışlarının, ülkeye zararda başka verecekleri bir şey yoktur."

Fındık-İş grev kararı aldı

TRABZON (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Fındık-İş Sendikası, işverenin toplu iş sözleşmesi maddelerini ihlal ettiği ve işçi haklarına saldırdığı gerekçesiyle grev kararı aldıklarını belirtti.

Fındık-İş Sendikası Başkanlık Kurulu tarafından yapılan açıklamada toplusözleşmenin 1 Temmuz 1980'e kadar geçerli olduğu söylendi. Sendika yöneticileri işverenin toplusözleşme maddelerini ihlal ettiğini ve işçi haklarına karşı bir saldırının sözkonusu olduğunu belirterek grev haklarının doğduğunu açıkladılar. Toplu iş sözleşmesinde atamaların engellendiğini, ancak toplusözleşmenin bu hükümlerinin işverence askıya alınarak yeni atamalar için uygun şartlar yaratıldığı açıklamada yer alıyor.

Kendileri ile görüştüğümüz sendika yetkilileri Tariş örneğinden ders çıkardıklarını belirterek kendi grevlerinin genel grev ilgisinin olmadığını ve hak grevi olduğunu söylediler. İşçileri kışkırtmaya kapılmamaya çağıran yetkililer haklarının alınacağını belirttiler. Sendika yetkilileri grevin başlama tarihinin ileri bir tarihte açıklanacağını belirttiler.

Matthöfer...

(Baştarafı 1. sayfada)

ların güvenilir kaynaklara dayanarak verdikleri haberlere göre, Matthöfer, Japon yetkililerinden Türkiye'ye yapacakları yardımı iki katına çıkarmalarını istedi. Japonya'nın ekonomik yardım siyaseti hakkında Alman Maliye Bakanı'na bilgi veren Japon Dışişleri Bakanı Okita, bu yıl dış yardımda Türkiye'den çok Pakistan ve Tayland'a öncelik tanınacağını belirtti.

DOĞUM

Kızımız Zeynep doğdu. Tüm dostlara müjde olsun.
16.3.1980
Tülin-Mete Uygur

TEŞEKKÜR

Kızımız Zeynep'in doğumunu gerçekleştiren kadın doğum uzmanı Operatör Doktor Mustafa Baykara'ya ve ilgilerini esirgemeyen Dr. Nadir Paksoy'a, Dr. Günseli Tutkal, Başhemşire Suna Sinanoğlu, Hemşire Ayşe Çetinbaş'a teşekkürü borç biliriz.

Tülin-Mete Uygur

Diyarbakır...

(Baştarafı 1. sayfada)

beş kişi ölmüş dört kişi de yaralanmıştı.

DİYARBAKIR'DA

Mardin ve ilçelerinde Apocularla KUK'çular arasında başlayan çatışmalar dün de Diyarbakır'da devam etti. Diyarbakır'daki ilk olay Diyarbakır Lisesinde meydana geldi. Diyarbakır Lisesi önünde saat 7.30 sıralarında, okulun etrafını da sardıkları anlaşılan kişiler okula gelmekte olan öğrencilerden ikisini silahla yaraladılar. Yaralı öğrenciler Fehmi Aydemir ve Fikret hastaneye kaldırıldı. Diyarbakır Lisesinde yaralanan bu öğrencilerden biri daha sonra hastanede öldü. Olayla ilgili Mehmetcan Erkiz adlı bir kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Diyarbakır'daki ikinci olay da Fen Fakültesinde meydana geldi. Bir grubun fakülteye dışarıdan saldırısı ile başlayan olayda da bir kişi öldü, en az üç kişi de yaralandı. Fakültede başlayan olaylar daha sonra fakültenin bulunduğu Şehitlik Mahallesi ve Yeni Hal civarında sokak çatışmalarına dönüştü. Olaylar sırasında saldırganların güvenlik kuvvetlerine de ateş ettiği ve güvenlik kuvvetlerinden de yaralananlar olduğu bildiriliyor.

Yine Diyarbakır'da Ziya Gökalp Lisesinde de aynı gruplar arasında çatışmalar oldu. İki kişi yaralandı.

Diyarbakır Valisi Erdoğan Şahinoğlu, olaylarla ilgili olduğu sanılan dört kişinin silahlarıyla birlikte yakalandıklarını ve aramaların sürdürüldüğünü bildirdi.

Bu arada 15 Mart günü saat 13.30'da Ulucami arkasında öldürülen Musa Durak'ın Apocu olduğu belirlendi. Musa Durak'ın öldürülmesi üzerine daha önce bilgilerine başvurduğumuz emniyet yetkilileri olayın bir kan davası olduğunu söylemişlerdi.

Edinilen bilgiye göre MTA şantiyesinde çalışan ve herkes tarafından Apocu olarak bilinen Durak'ın son zamanlarda Apocularla KUK'cular arasında başlayan çatışmalar nedeniyle KUK'cular tarafından öldürülmüş olabileceği söyleniyor.

Öte yandan Diyarbakır'da önceki gün (pazar) saat 16.00'da da şehrin en işlek caddesi olan Gazi Caddesinde Çarşı Karakolunun karşısında yaylım ateşine tutularak ağır yaralanan Aziz Bağlandı ile Cemal Bezla adlı iki kişinin de KUK'çu oldukları ve Apocular tarafından vuruldukları öğrenildi. Yaralılardan Aziz Bağlandı kaldırıldığı Numune Hastanesinde ölmüştü.

DERİK'TE

Öte yandan Mardin'in Derik İlçesinde de iki grup arasında çatışmalar oldu. Çatışmalar sırasında biri ağır üç kişi yaralandı. Derik'te yaralananların lise öğrencisi Fethi Yükler, Hatip Çatır ve kimliği öğrenilemeyen bir kişi oldukları bildirildi. Yaralılar Diyarbakır'a götürüldüler. Derik'teki olaylar üzerine sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Derik Cumhuriyet Savcılığının verdiği bilgiye göre sokağa çıkma yasağının ilan edilmesi üzerine gruplar dağlara çekildiler.

Bunun üzerine, dağlara çekilen gruplar ile Sıkıyönetime bağlı güvenlik kuvvetleri arasında silahlı çatışmalar başladı. Çatışmaların saat 18.00'e kadar devam ettiği öğrenildi. Diyarbakır ve Mardin'de başlayan bu olaylarda önceleri Apocular ile KUK arasında çatışmalar olmasına karşın son günlerde KUK ile işbirliği yapan DDKD ve Özgürlük Yolu gruplarına mensup kişilerin de katıldıkları öğrenildi.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'da Gazi Caddesindeki bir kıraathanede görüş ayrılığından dolayı çıkan olayda Ferac Karacan adlı lise öğrencisi tabancayla öldürüldü. Ahmet Şentürk adlı genç ise ağır yaralandı. Olayla ilgili olarak 2 kişinin arandığı bildirildi.

KONYA'DA

Konya'nın Seydişehir ilçesindeki Etibank Alüminyum Tesislerinde vinç operatörlüğü yapan Kibar Önal kimliği belirlenemeyen kişilerce vurularak öldürüldü.

Konya kent merkezindeki Esenyurt Gıda Pazarı silahlı üç kişi tarafından soyuldu. Soyguncular kaçtılar.

Akşehir ilçesinde karşıt görüşlü iki grup çatıştı, 44 öğrenci gözaltına alındı. Öğrencilerden Birol Abid, Cihat Yazıcı ve Kemal Cingöz tutuklandı. Ermenek ilçesinde de çatışan karşıt gruplara mensup 7 kişi tutuklandı. Konya'da bir şoförün otosunu çalıp, 14 bin lirasını alan üç kişi yakalanarak tutuklandı.

SİVEREK'TE

Urfa'nın Siverek ilçesinde meydana gelen iki olayda silahlı saldırıya uğrayan iki kişi öldü. İlk olayda Yalı Caddesinde yürümekte olan Mehmet Yeşildağ'a tabancayla ateş açıldı. Mehmet Yeşildağ olay yerinde öldü. Yoldan geçmekte olan bir kız çocuğu da yaralandı. Kemaliye Caddesinde de silahlı saldırıya uğrayan Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Ekrem Bıçak hayatını kaybetti, bir yurttaş da yaralandı.

ANKARA'DA

Ankara'da önceki gün öldürülen gencin daha önce sağ görüşlü olduğu öğrenildi. Ankara Siteler Doğantepe Mahallesi Hasan Sarı yolu kavşağında meydana gelen olayda Şahin Toker, İbrahim Çil ve Yaşar Doğan'ın yanlarına gelen kişiler "Bu yol çıkar mı?" diye sorduktan sonra tabancalarını ateşleyerek Yaşar Doğan'ı ağır şekilde yaralamışlardı. Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılan Yaşar Doğan kurtarılamamıştı. Son edinilen bilgiye göre de Yaşar Doğan'ın daha önce komandolarla aynı görüşü benimsediği ve bir süre önce arkadaşlarından ayrıldığı anlaşıldı.

Öte yandan Şehit Kubilay Mahallesi'nde bir evin önünde dün sabaha karşı kurşunlanarak öldürülmüş bulunan bir cesedin, Turan Ekinci adlı bir inşaat işçisine ait olduğu saptandı.

Bu arada Hacettepe yurdunda 15 Mart akşamı, başını Eyüp Gökoğlu'nun çektiği Halkın Kurtuluşçuları, devrimci bir öğrencinin odasını basarak saldırdılar. Odada bulunan Kürşat Yıldız'ı yaralayan saldırganlar daha sonra yurttan kaçtılar.

DGB Yönetim Kurulu üyesi Kürşat Yıldız'da saldırganlardan davacı olacağını ve DGB'liler olarak bu saldırılara rağmen okulda huzur içinde düzenli eğitimi savunacaklarını söyledi.

İSTANBUL'DA

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde üç arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto etmek amacıyla yürüyüş yapan yaklaşık 40 öğrenci gözaltına alındı.

Bayrampaşa Cezaevindeki katil zanlısı bir tutuklu başkasının yerine tahliye edildi. Yasadışı bir örgüt üyesi olduğu bildirilen ve cinayet dahil çeşitli suçlardan tutuklu bulunan Hamza Yalçın, aynı gün tahliye edilmesi beklenen Fati Örs adlı bir tutuklunun kimliğini alarak onun yerine tahliye edilmeyi başardı.

Malazlar Kibrit Fabrikasının servis otobüsünü gaspederek içindeki işçileri tehdit eden üç kişiden ikisi Sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince yakalandı.

RİZE'DE

Rize'nin Ardeşen ilçesine bağlı Bayırcık Köyünde güvenlik kuvvetlerince yapılan bir operasyonda 13 silah imalathanesi ortaya çıkarıldı. Çok sayıda tabanca imalinde kullanılan malzemenin ele geçirildiği operasyonda 22 mengene, 8 büyük matkap, 4 çark, 3 körük, 131 eğe, 62 törpü, 113 demir testeresi, 2 kutu numaratör, 140 matkap ucu, 20 tabanca, 232 adet tabanca namlusu, 22 şarjör, 50 keski, 44 tabanca kabzası ve çok sayıda diğer malzeme ele geçirildi.

HATAY'DA

Tarsus'ta altı ay önce bir jandarma erini öldürdüğü tespit edilen Mehdi Haykır Antakya'da yakalandı. Sanık, jandarma eri İbrahim Çağlar'ı, duvarlara yazı yazarken kendisini engellemek istedi diye tabancayla vurarak öldürmüştü.

BURSA'DA

Bursa'da Devrimci Komünist Partisi üyesi oldukları bildirilen ikisi kız 20 kişi yakalandı. Ayrıca bu kişilerin yakalanması sırasında 2 tabanca çok sayıda mermi ve örgüte ait yazılı döküman ele geçirildi.

ADANA'DA

6. Kolordu ve Adana Kahramanmaraş, Gaziantep-Adıyaman-Hatay illeri Sıkıyönetim Komutanlığı kendi bölgesinde çeşitli eylemlere katıldıkları bildirilen 482 kişiyi yakaladığını açıkladı.

VAN CEZAEVİ KAÇAKLARINDAN BİRİ DAHA YAKALANDI

Van Cezaevinden kaçan 33 tutuklu ve hükümlüden birinin daha Van'da yakalanmasıyla yakalananların sayısı 17'ye çıktı.

Komandolar silahlı saldırıya geçince
Van Cezaevinde Şubatta ayaklanma olmuştu

Armağan Anar

400 kişinin ağır koşullar altında yaşadığı Van Kapalı Cezaevi olaylı bir cezaevidir. İdare personeline hakim olan zihniyet bu cezaevinde MHP'li komandoların rahat rahat at oynatmasına olanak vermektedir. Solun çeşitli fraksiyonlarından ve partilerinden olan mahkumların sayısı komandolardan fazladır. Bunların ve bunlara yakınlık duyanların kanunsuzluklara ve baskı ve işkencelere tepkisi komandoların haklı tepkilerini önlemeye çalışmaları Van Cezaevini kaynayan kazan haline getirmiştir.

Gerçi mahkumların işkence ve baskılara karşı tutumu üzerine cezaevine bir müdür atanmış ve bu müdür (Tevfik Korkmaz) mahkumların sorunlarına çare bulmak için insanca çaba harcamıştır, fakat MHP görüşü yine hakim gelmiş ve Tevfik Korkmaz bir ay sonra Urfa Cezaevine atanmıştır. Ancak Tevfik Korkmaz'ın da etkisiyle mahkumlar toparlanmış, gardiyanlar da bir miktar hizaya gelmişti. Artık mahkumlara karşı keyfi davranışlarda bulunamıyor, hakaret edemiyor, işkence uygulayamıyorlardı. Cezaevinde bu olumlu ve huzura doğru gidiş uzun sürmedi. Sözü gene mahkumlara verelim:

"Hakimiyetlerini yeniden ele geçirmek isteyen belli kişiler, tutuklu ve hükümlü mahkumlar içindeki çelişmelerden yararlanarak, sağlanan uzlaşma ve birliği parçalamayı esas alan plan ve taktikler uygulamaya başladılar. Önce, Türk-Kürt ayırımını körüklediler, tutmadı. Yerli-yabancı ayırımını körüklediler, o da tutmadı. Sonunda faşist-komünist zıtlığına dört elle sarıldılar. Bu tuttu.

KOMANDOLAR HAREKETE GEÇİYOR

"Cezaevinde gündeme sokulan faşist-komünist zıtlığı yüzünden bir başıbozukluk aldı yürüdü. Bu sırada sol içindeki bir sürü karanlık unsur da bilinçli ya da bilinçsiz hatalı tutumlarıyla faşistlerin tertiplerine yardımcı oldular.

"İçeride komandoların elinde silah olduğu biliniyordu. Aramalar yapıldı, hiç bir şey bulunamadı. Belli ki, silahlar arama sırasında komandoların cezaevi idaresindeki adamları tarafından saklanıyordu. Silahların içerideki komandolara MHP Elazığ İl Örgütü ve MHP Van İl Başkanlığı tarafından verildiği söylentileri cezaevinde dolaşıyordu."

FIRTINADAN ÖNCEKİ SÜKUNET

3 Şubat Pazartesi günü görüş vardı. Komandolar grup olmuş birarada oturuyorlardı. Bazı gardiyanlar küçük gruplar halinde kuytu köşelerde alçak sesle konuşuyorlardı. Cezaevinde tam bir sessizlik vardı. İnsana kuşku veren bir sessizlik.

Ertesi gün komandolar cezaevi idari bölümünü işgal ettiler. Saldırganların elinde biri Çek yapısı iki tabanca ve kasap bıçakları vardı.

Komandolar idarede çalışan Muhasebeci Mahmut Bağlayıcı'yı teslim almak istediler. Mahmut silahla karşılık verdi. Karşılıklı kurşun sıkarlarken, Mahmut'un silahı tutukluk yaptı. Mahmut ile aynı odada çalışan yardımcısı Salih Höndür, ikinci kat penceresinden atlayarak canını kurtardı. O sırada muhasebede çalışanların söyledikleri çayı getiren hükümlü Ali Duman'ı komandolar sırtından kasap bıçağı ile vurdular. Mahmut Bağlayıcı sonunda yere düşerken elinden fırlayan silahını da komandolar aldılar.

Mahkumlar anlatıyor:

"İç bölümlerdeki koğuşlarda bulunan biz mahkumlar silah seslerini duyduk. Aramızda komando yoktu. Saldırının bize de yöneleceğini tahmin etmek zor değildi. İdareyi sessizce ele geçirebilseydiler, bizleri teker teker idareden isteniyorsunuz diye oraya götürüp işimizin bitirileceğini adımız gibi biliyorduk.

"İç kapıların vurulmasından çıkan sesler gök gürültüsünü andırıyordu. İlk olarak 5. Koğuşun kapısı kırıldı ve sıra ile diğer kapılar açıldı. Koğuşlardan fırlayanların, "Kahrolsun faşistler, kahrolsun katiller" diye bağırmaları komandoları paniğe uğrattı. İdarenin dışa bakan penceresinden güvenlik kuvvetlerine seslenerek, 'Hemen teslim olacağız ama hepimizi Erzurum Cezaevine göndereceksiniz' diye bağırdılar. Bu şart kabul edildi, fakat daha önce ellerindeki yaralıları vermeleri istendi. Zeki Kırçeşme ve Ali Duman'ı verdiler, fakat rehin alınan gardiyanların da katıldığı ısrarlara rağmen Mahmut Bağlayıcı'yı vermediler ve ölümüne neden oldular. Zeki Kırçeşme daha sonra Van Devlet Hastanesinde öldü. Salih Höndür ise pencereden atlaması sonucu kırık haşat olan vücudu sargılar içinde hâlâ hastanede yatıyor.

"Komandoların bu kanlı eylemi iç bölümlerdeki tutuklular ve hükümlüler tarafından 22 saat süren bir direnişle protesto edildi. Yetkililerin ve güvenlik kuvvetlerinin içeridekilere hiç bir şey yapılmayacağını vadetmeleri üzerine direniş sona erdi. Sonradan herkesin ifadesi alındı ve bir kısım mahkum Hakkari ve Diyarbakır Cezaevlerine sürgüne gönderildi. Bunun üzerine bir direniş daha başladı. İlk direnişçilerin geri kalan bölümü bunun üzerine yerlerinde bırakıldılar. Verilen sözler sadece bir taktikti. Oysa mahkum verilen sözün tutulmasını bekliyor ve istiyordu."

Van Cezaevindeki mahkumlar komandoların bu kanlı eyleminden ve sonraki direnişlerden sonra şu sonuca varıyorlar:

"Cezaevlerindeki ağır yaşam şartları, baskı politikaları ve komando saldırıları, yasalar çerçevesinde kalarak ve uygun yeni yasalar getirilerek, insan onur ve haysiyetine yaraşır bir yaşam tarzı esas alınarak çözüme ulaştırılmalı ve yeniden gözden geçirilmelidir."

İşkenceyle...

(Baştarafı 1. sayfada)

Güvenlik kuvvetlerince aranmakta olan bir şahsa yataklık ettiği gerekçesiyle gözaltına alınan Kaplan Uçak'a işkence yapılarak cinayet ve çeşitli terör olaylarına karıştığı yolunda ifade imzalatılmak isteniyor.

Ailesinin onbeş gündür gözaltında bulunan Kaplan Uçuk'tan hiç bir haber alamadığı ve nerede olduğunun bilinmediği öğrenildi.

TİKP ALTINDAĞ İLÇESİ ESKİ YÖNETİCİSİ DE GÖZALTINDA

Öte yandan Kaplan Uçuk'un ifadesinde bir süre evinde kaldığını söylediği TİKP Altındağ İlçe eski yöneticilerinden Turan Tuncer de bir hafta kadar önce polis tarafından gözaltına alındı.

Turan Tuncer'in de, Kaplan Uçuk'a kabul ettirilmek istenen cinayete ortak edilmek istendiği bildirildi.

Bu arada polisin TİKP Altındağ İlçe eski yöneticisini evinden alırken yanlarında getirdikleri Kaplan Uçuk'un yürüyemediği belirtildi.

Ayrıca Turan Tuncer'in karısı ve TİKP Ankara İl Başkanı, Cumhuriyet Savcılığına bir dilekçe ile başvurarak Turan Tuncer'in işkenceye uğrayabileceğini, bu sebeple Adli Tıbba sevkedilmesini talep ettiklerini, fakat altı gündür bu hususta cevap alamadıklarını bildirdiler.

Çeşitli terör olaylarına bulaştırılmak istenen ve bir haftadır kendisinden haber alınamayan Turan Tuncer ve Kaplan Uçuk çevrelerinde anarşiye karşı mücadele eden kişiler olarak tanınıyorlar.

Dört çocuk babası olan Tuncer hayatını badanacılık yaparak kazanıyor. Çeşitli kereler kocasından haber almak için Emniyet Genel Müdürlüğüne başvuran eşine kah emniyette olduğu, kah Sıkıyönetime sevkedildiği cevabı verilen Turan Tuncer hiç bir yerde bulunamıyor.

Grigorenko...

(Baştarafı 1. sayfada)

ne silahlı müdahalede bulunabileceğini söyledi. Grigorenko ilk hedefin Batı Berlin olacağını kaydetti.

Batıda sürgünde yaşayan Sovyet subayları içinde en yüksek rütbelisi olan General Grigorenko, İkinci Dünya Savaşı arifesinde Hitler'e karşı demokrasilerin içinde bulunduğu durum ile bugün özgür dünyanın içinde bulunduğu durum arasında benzerlik olduğuna işaret etti. Sovyetler'in Afganistan'ı işgal etmesinin "birçok bakımdan" Hitler'in 1938'de Çekoslovakya'yı işgal etmesine benzediğini belirtti. Daha önce de Avusturya'yı işgal eden Hitler'e ancak 1939'da Polonya'ya girince tepki gösterilmeye başlandığını ve çok geç kalındığını hatırlattı.

Sovyetlerin Afganistan'a çeşitli Batılı ülkelerin tepki gücünü ölçmek için müdahale ettiğini belirten Grigorenko, Sovyetlerin Batı kampını bölerek ve kamuoyunu Sovyet propagandası ile yanıltıp etkisiz hale getirerek, bunda başarılı olduklarını kaydetti. Grigorenko, Afganistan olayının bir savaşın başlama işareti olduğuna dikkat çekti.

Nükleer bir savaşta Sovyetler Birliği'nin üstün çıkacağını öne süren Grigorenko bununla birlikte Batıyı özellikle Avrupa'yı tehdit eden asıl tehlikenin kültürde, haberleşmede, siyasi tabakalarda, eğitim kuruluşlarında hatta polis ve ordu içinde yayılan "ideolojik silah" olduğunu belirtti.

Arkadaşlarımız.
Ayşegül Tevs ile Korhan Atay
evlendiler. Mutluluklar dileriz.
Aydınlık çalışanları

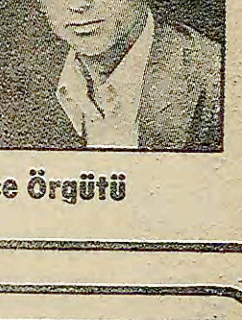
BAŞSAĞLIĞI DUYURUSU

Yurtsever memur YAŞAR ŞAHİN, yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak aramızdan ayrılmıştır. Ailesine yakınlarına ve tüm arkadaşlarına başsağlığı dileriz. Dürüstlüğü, çalışkanlığı mücadele azmi mücadelemize ışık tutsun.

Rize ve Pazarlı Yurtsever memur Arkadaşları

BAŞSAĞLIĞI DUYURUSU

Partimiz taraftarı, yurtsever memur YAŞAR ŞAHİN yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak aramızdan ayrılmıştır. Ailesine yakınlarına ve tüm mücadele arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

TİKP Pazar İlçe Örgütü

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Amonyak kokusu

(Baştarafı 8. sayfada)

uyandı hepimizi tehdit ediyor. Ben Afganistan'da hepimiz adına bu ateşi söndürmeye çalışıyorum" diyor. Kimine de "Amerika'nın maceracılığına kapılmayın. Ortadoğu'daki petrol ikmal yollarını güvence altına almak için bizimle işbirliği yapın. İlerde biz de Ortadoğu'dan petrol alacağız, ortak menfaatlerimiz var" diyor.

ABD'ye gönderdiği "barış elçisi" ise, amonyakçı Mr. Hammer. Duyuyor musunuz şu "tarafsız Afganistan" manevrasından nasıl keskin bir amonyak kokusu yükseliyor!

Çanakkale...

(Baştarafı 1. sayfada)

göndere bayrak çekilecek.

18 Mart Çanakkale Zaferinin önemini belirten konuşmalardan sonra yapılan geçit törenine gaziler, orta dereceli okullar, kamu kuruluşları ile esnaf dernekleri ve askeri birlikler de katılıyor.

Çanakkale'deki ilk ve orta dereceli okullarda bu münasebetle Çanakkale Zaferinin dünya savaş tarihindeki önemini belirten konuşmalar yapılacak.

Öte yandan Türk Milli Talebe Birliği Çanakkale Zaferinin 65. yıldönümü dolayısıyla basına yaptığı açıklamada, milleti bölmek isteyen güçlere karşı Çanakkale Zaferindeki birlik ve beraberlik içinde mücadele edilmesini istedi.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

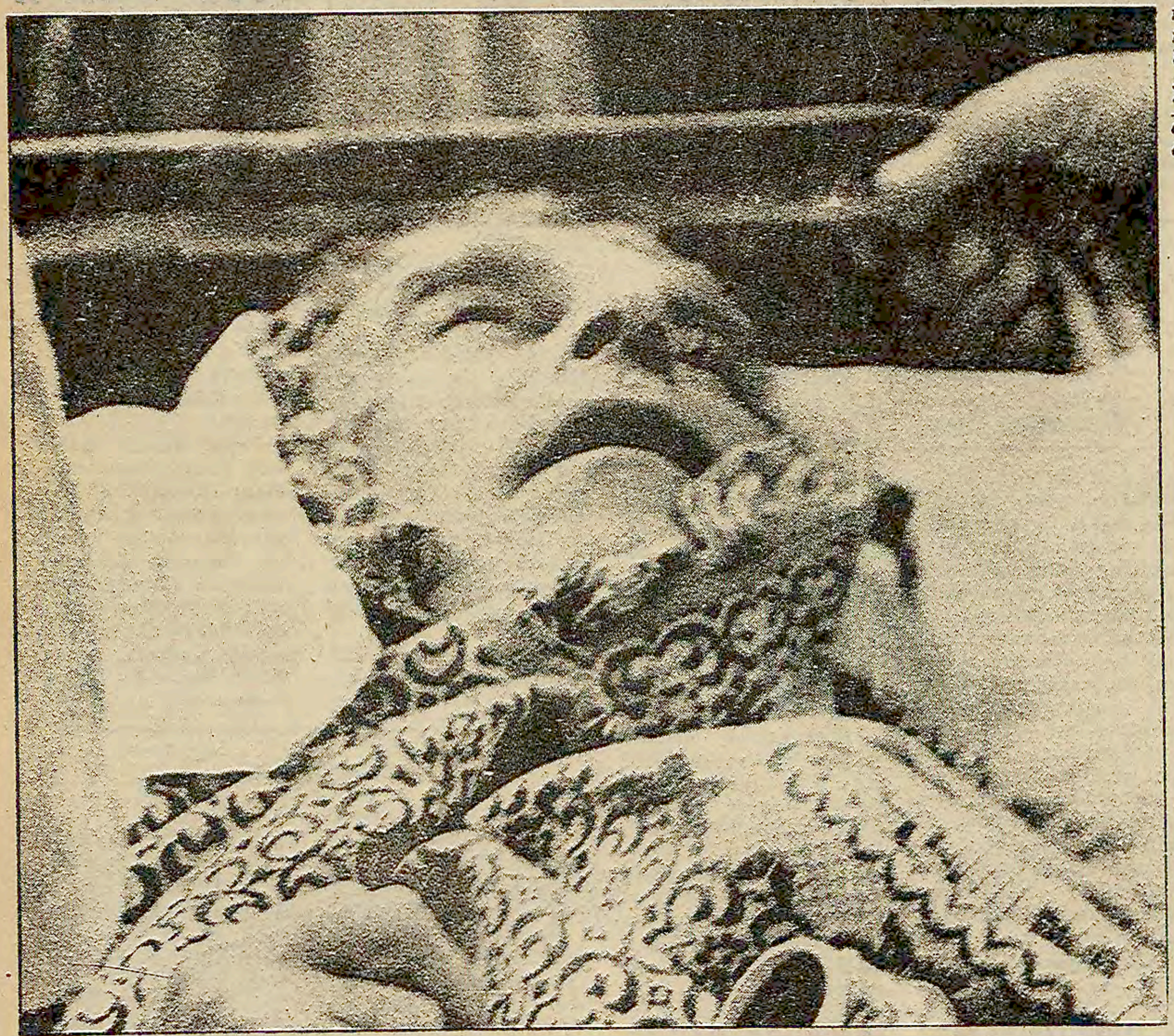
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonquière, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık [illegible] TL, 6 aylık 1800 TL, 1 yıllık 3600 TL
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL, 6 aylık 2250 TL, 1 yıllık 4500 TL
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL ☐ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL ☐ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL ☐ S. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL ☐ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL ☐ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL ☐ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR
7

Elrom'un sonu

İsrail Başkonsolosu Elrom, 2. Dünya Savaşında Yahudileri katleden Nazi şeflerini dünyanın dört bir tarafında arayıp, yakalamakla ömrünü geçirdi. Uluslararası planda şöhreti vardı. Fakat THKP—C elinde hiç de ummadığı biçimde öldü.

Mahir piyanonun tuşlarına bütün gücüyle bastı...

Ulaş tetiği çekti...Elrom ölmüştü

Şakağından üç kurşun yiyen Konsolos yığılıp kalmıştı. Mahir' le Ulaş yürüyecek halde değillerdi. İkisi de başlarını önlerine eğmiş durmadan kusuyorlardı.

Ulaş, 4.Levent' teki evde Elrom' u nasıl öldürdüğünü defalarca anlattı. Ağlıyordu. Neşeli, çocuksu tabiatlı Ulaş, kendi önerdiği cinayetten sonra gözyaşlarını tutamaz olmuştu.

İlkay Demir:" Mahir getirildi. Çökmüş görünüyordu. Bize hemen ' Ulaş, Elrom' u benim öldürdüğümü söylemiş, oysa kendisi öldürdü. Ben ifademde söylemedim,oysa gerçek bu' dedi."

Yukarıda Ulaş, elinde yastık, panceresi aydınlığa bakan arka odada Elrom'un yanına yaklaştı. Oktay Etiman Elrom'un el ve ayaklarını bağlamış, Mahir ise ağzını bantlamıştı. Ulaş tetiği çekti, üç el ateş etti. Yastığın içinden sıkılan kurşun Elrom'un şakağından girmişti.

Aynı anda Mahir, salondaki piyanonun tuşlarına bütün gücüyle basarak tabanca sesini bastırmaya çalışıyordu.

Elrom yığılıp kalmıştı. Mahir de Ulaş da yürüyecek halde değillerdi. İkisi de başlarını önlerine eğmiş durmadan kusuyorlardı.

Hamarat apartmanının önünde bekleyen arabadakiler yukarı çıkıp, arkadaşlarının kollarına girerek onları sürüklercesine aşağı indirmek zorunda kalmışlardı.

Elrom'u öldürdükleri daireyi toparlamaya çalışmışlar, arkalarında iz bırakmamaya dikkat etmişlerdi. Silah, cephane, para ve diğer lüzumlu eşyalarını çantalara doldurmuşlar, fakat hurç içeride unutulmuştu.

Daha sonra hurç bulunacak, içinde İlkay'ın babasının ismi okunacak, babaya gösterildiğinde o da hurcu kızına verdiğini söyleyecekti. Ertesi gün İlkay Demir'le, Necmi Demir'den gazeteler 'katil karı-koca' diye söz edecekti.

Ulaş ağlıyordu

O gece 4. Levent'teki evde Ulaş Elrom'u nasıl öldürdüğünü defalarca anlattı. Anlatırken ağlıyordu. Her zaman büyük bir neşe içinde örgütün pratik işlerini gören, çocuksu tabiatlı Ulaş, kendi önerdiği cinayetten sonra gözyaşlarını tutamaz olmuştu.

THKP-C davasından yargılanan sanıklar için Elrom'u kimin öldürdüğü uzun süre bir sır olarak kaldı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Gerilla Timinin söyledikleri birbiriyle çelişiyordu.

Ulaş Bardakçı ifadesinde şöyle demişti:

"Sıkıyönetimce bütün evlerde arama yapılacağını öğrenince Topağacı ve Şişli'deki İlbay apartmanında arkadaşlarla yaptığımız konuşmalarda, konsolosun öldürülmesi veya bağlı bırakılması hususunda bir karara varamamıştık. Mahir, Oktay, ben ve Hüseyin birlikte bu hususu müzakere ettik. Hüseyin Cevahir konsolos beraberlerinde olduğu halde Mahir ile birlikte aynı evde kalmayı istiyordu. Mahir ise bu şartlar altında konsolosun öldürülmesi tezini savunuyordu. Mahir Çayan öldürülmesi gerekir diyordu. Oktay'la ben saat 18.00 civarında çıkmıştık. Orada Mahir ve Hüseyin kalmışlardı. Mahir'de daha önce 6.35 çaplı bir tabanca görmüştüm. Necmi Demirlerin yakalanmasından sonra Mahir'le Taksim'deki gözlükçüye giderken aramızda yaptığımız konuşmada Necmi Demir'den bahisle.'Konsolosu onların öldürdüğünü söyletmek isteyebilirler, benim öldürdüğümü söyleseler bari' şeklinde konuşmuştu."

Ulaş, Sıkıyönetim Savcısı Naci Gür'e verdiği ifadede doğrudan doğruya Elrom'u Mahir öldürdü demiyor, fakat kendisinin öldürmediğine kanıt getiriyor, Mahir'in öldürmüş olabileceği noktasını muğlak bırakıyordu

İlyas, apartmanda değildi

Mahir Çayan ise mahkemede ilk önce Elrom'u Hüseyin Cevahir'in, sonra da İlyas Aydın'ın öldürdüğünü açıkladı.

Bu açıklama diğer sanıklar üzerinde şok etkisi yaptı. Çünkü hepsi İlyas Aydın'ın Hamarat apartmanında olmadığını biliyorlardı.

Mahkemede Mahir Çayan Ulaş'a pusula iletmek istedi. Pusula yakalandı. Pusulada Mahir, Ulaş'a Elrom'u Hüseyin Cevahir'in öldürdüğünü yazıyordu. Ne var ki aynı pusulada Genel Yönetim Kurulu üyelerinin adlarının yazılı olması, sanıklar arasında Mahir'in pusulayı bilerek yakalattığı düşüncesine yol açtı. Mahir pusulayı bilerek yakalatmadıysa, o zaman da önemli bir hata işlemiş ve açıklanmaması gereken isimleri mahkemede yakalatmıştı.

Necmi Demir Elrom'u kimin öldürdüğü konusunda şöyle diyor:

'Elrom'u Ulaş Bardakçı'nın öldürdüğünü bana Mahir kendisi söyledi. Ayrıca birkaç kişi daha bunu doğruladı.''

Sina Çıladır aynı konuda şöyle konuşuyor:

''Ben Mahir'le Maltepe Askeri Cezaevinden firardan önce bir konuşma yaptım. Herkes yatmıştı. Mahir'le geçmişi biraz deştik. Sohbetimizin bir yerinde Elrom'u kimin öldürdüğünü sorduğumda Ulaş'ın öldürdüğünü söyledi.''

Mahir'in durumu

İlkay Demir ise şunları anlatıyor:

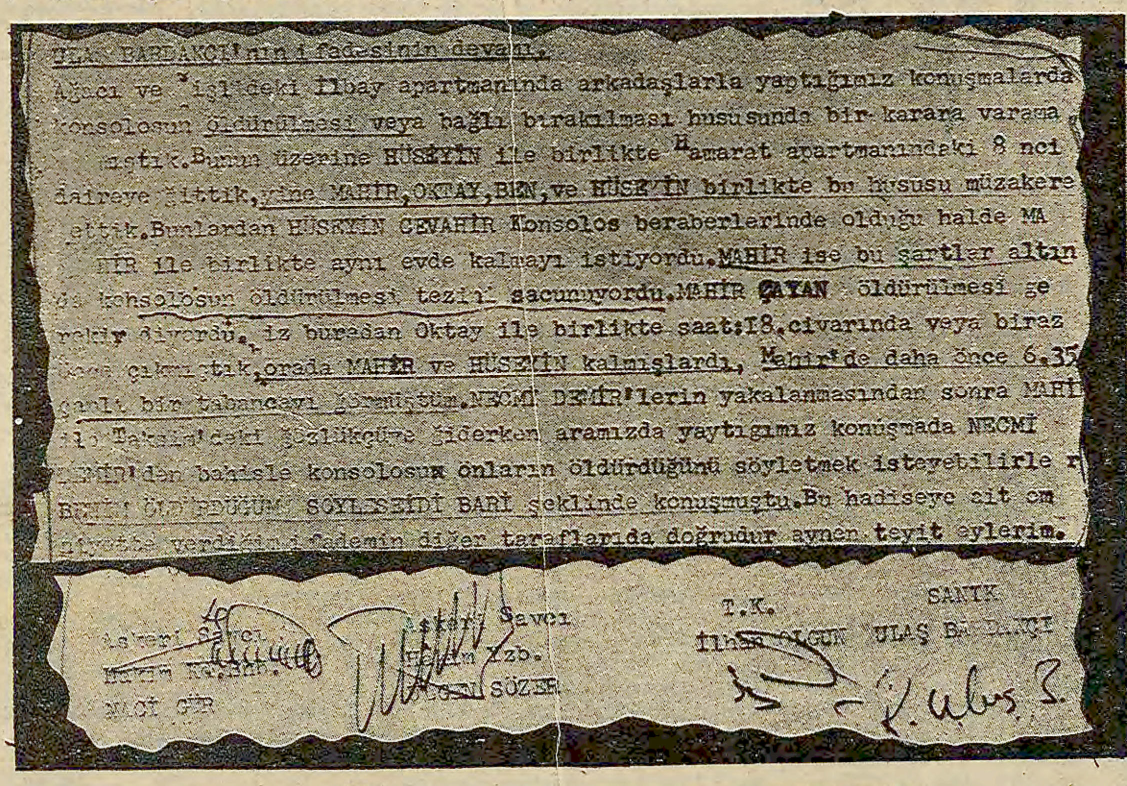
''Mahkemeden birkaç gün önce dosya inceleme izni alarak Maltepe Askeri Cezaevinden Selimiye'ye gittik. Amacımız Mahir'i görmekti. Necmi ile Necati de vardı. Hakimler Mahir'le görüşme isteğimizi kabul ettiler.

''Mahir getirildi. Çökmüş görünüyordu. Maddi ve manevi bir çöküntü içindeydi. Gerçi tek başına hücrede çok zor koşullarda yaşıyordu, ama morali bozulmuştu. Arkadaşlarına olan güveni sarsılmıştı. Bize hemen, 'Ulaş Elrom'u benim öldürdüğümü söylemiş, oysa kendisi öldürdü. Ben bunu ifademde söylemedim, ama gerçek bu' dedi. Sonra, 'Ulaş çok konuşmuş' diye ekledi.

''Orada bulunan bizlerin bir kısmımız tam olarak örgüt üyesi bile sayılamayacak kişilerdik. Mahir ise önderimizdi ve bize birtakım bilgiler veriyor, bizden yol göstermemizi bekliyordu. Elrom'u Ulaş'ın öldürdüğünü ben daha önce panik içindeki bir başka arkadaştan duymuştum. Çevremizdeki hakimler Mahir'i duyabilirlerdi. O gün bizim için bir dönüm noktası oldu sanıyorum. THKP-C ve Mahir konusundaki hayallerimiz yıkıldı. O andan sonra mahkeme boyunca insiyatifi elimize aldık ve Mahir önder gibi davranmaya başlayana kadar ve davranmadığı anlarda biz insiyatifli olduk. THKP-C böyle bir örgüttü ve buna rağmen mahkemede direnmek görevimiz vardı. Anlayışımız bu olmuştu.

''Dönüşte cezaevinde Ziya'ya bu Elrom ifadesi meselesini çözmek gerektiğini söyledik, adım atmadı. Kendi aramızda Elrom'u bizim öldürdüğümüzü söyleyerek meseleyi çözmeyi tartıştık, bir sonuca varamadık.

''Savcılar ve mahkeme Mahir'i idam etmeye kararlıydı ve Mahir idamdan kurtulmak için tek başına yol arıyordu. Ulaş Mahir'e, 'Polisler senin öldürdüğünü söylediler, bu nedenle senin adını verdim' diye bir açıklama yaptı ve kenara çekildi. Ziya zaten kenardaydı. Mahir daha sonra İlyas Aydın ifadesinin de idamdan kurtulmak için yetmediğini gördü ve bu kez şu öneriyle geldi; 'Sorumluluğu örgüt üstlenmelidir. İfadede öldürme kararının Ankara'dan Merkez Komitesinden geldiğini söyleyeceğiz, siz de bu konuda tanıklık yapacaksınız.' Kabul ettik ve Kamil'le ben tanıklık yaptık.''

ULAŞ BARDAKÇI'nın ifadesinin devamı.

... arkadaşlarla yaptığımız konuşmalarda konsolosun öldürülmesi veya bağlı bırakılması hususunda bir karara varamadık. Bunun üzerine HÜSEYİN ile birlikte Hamarat apartmanındaki 8 nci daireye gittik, yine MAHİR, OKTAY, BEN, ve HÜSEYİN birlikte bu hususu müzakere ...

... teyit eylerim.

SANIK
ULAŞ BARDAKÇI

Ulaş Bardakçı'nın Mahir Çayan'ı zor durumda bırakan Savcılık ifadesi:

Ulaş Bardakçı, Sıkıyönetim Savcısı Naci Gür'e verdiği ifadede Elrom'u Mahir Çayan'ın öldürdüğünü ima etti. Oysa, birçok tanık tetiği Ulaş'ın çektiğini söylüyor. Bu bir yana, Ulaş'ın iması örgüt lideri Mahir'i doğrudan idama götürecek nitelikte.

Elrom kaçırılırken bir hurcun (denk yapmak için kullanılan büyük çuval) içine yerleştirilmişti. Bu hurç, İlkay Demir'in babasına aitti ve hurcun içerisinde ismi yazılıydı. Önce mensuplarının farkına varmadığı isim ve adresi, Elrom'un ölü bulunduğu evde arama yapan, güvenlik kuvvetleri farkettiler. Böylece bütün gazeteler Necmi ve İlkay Demir'den "katil karı-koca" diye bahsetmeye başladılar. Bu arada birçok hayali isim ortaya atılıyordu.

Hamarat apartmanının önünde bekleyen arabadakiler yukarı çıkıp, arkadaşlarının kollarına girerek onları sürüklercesine aşağı indirmek zorunda kalmışlardı.

YARIN
"THKP-C gerilla timi genel arama gecesini nasıl geçirdi?"

---

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Amonyak kokusu

Brejnev, Afganistan'ın "tarafsızlığının" güvence altına alınması halinde askerlerini geri çekebileceğini söyleyerek yumuşamacıların ve yatıştırmacıların eline yeni bir elma şekeri verdi ya.

İşte bu yeni oyuncağın tezgahtarları arasında Hammer adında Amerikalı bir milyarder de var.

Hani şu Fransız Moskovacı partisinin ünlü "kızıl" milyarderi gibi biri.

Ama ondan çok daha büyük, çok daha güçlü.

Armand Hammer, Occidental Petroleum şirketinin Başkanı.

Yeğeni Moskova'da doğmuş olan Viktoroviç Hammer ise Rusya mahkemelerinde büyük casusluk olaylarında tercümanlık bile yapıyor. 82 yaşındaki Armand Amcadan sonra şirketin başına Viktoroviç Hammer geçecek.

Armand Hammer, şubat sonunda Moskova'da Brejnev ile bir görüşme yaptı. Bu görüşmeden sonra Batıya Brejnev'den bir mesaj getirdi:

"Eğer ABD ve Afganistan'ın komşuları, bu ülkenin içişlerine karışmamayı garanti ederlerse, Brejnev de askerlerini geri çekecek."

Her taşın altında çokuluslu şirketlerin marifetini arayan bizim bazı "solcular" tabii "Afganistan'ın tarafsızlığı" manevrasının altında ne gibi bir çokuluslu dümen yattığını görmek istemezler. Görseler de göstermek istemezler.

Ama çokuluslu Hammer, Afganistan işgalinden sonra ABD ile Sovyetlerin arasının açılmasına bizim "solcular" kadar üzülmektedir. Çünkü bu gerginlik yüzünden milyarlarca doları tehlikeye düşmüştür.

Hammer'in şirketi Odesa'da Ruslara dev bir amonyak tesisi kurdu. 1978'de tamamlanan bu tesisin Sovyetler ile Batı arasındaki en büyük işbirliği olduğu açıklandı. Daha sonra 20 yıllık bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşmaya göre Sovyet amonyağına karşılık Amerikan fosfatı verilecekti. İşin bedeli, 78 fiyatlarına göre 20 milyar dolardı.

Afganistan işgal edilip de "yumuşama" bozulunca, Hammer'in 20 milyar doları da birdenbire suya düşme tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Çünkü ABD, hem Amerikan fosfatının Rusya'ya ihracına, hem de Sovyet amonyağının Amerika'ya ithaline ambargo koymuştu.

İşte bu yüzden Armand Hammer yollara düştü, Brejnev ile Batının arasını bulmak için mekik dokumaya başladı. ABD Kongresinde ambargonun kaldırılması için adam tavlamaya girişti.

Kabil ayaklanmasından sonra Afganistan'da batağa batmakta olduğunu gören Brejnev, her türlü hokkabazlıktan yararlanıyor.

Avrupa ülkelerinin kimine "Körfez ülkeleri güvence versin, çekileyim" diyor. Kimine İslam

(Devamı say. 7 sü. 9'da)

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 GRAHAM VE ARKADAŞLARI

Sürekli macera peşinde olan Graham ve arkadaşları bu kez çocuk hırsızlarının peşine düşerler.

19.30 KÖY KAHVESİ

Halil Eroğlu ve Nevzat Şenol'un hazırladıkları programda, üreticiler ve yetkililer gübrenin önemini tartışacaklar. Programa konuk olarak Çınarlı köyü muhtarı Esat Oral, Bafra Ziraat Odası Başkanı Ali Eşref Mirel, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilci, Ankara Üniversitesinden bir uzman katılıyor.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

Günseli Akol izleyicilere Anadolu'nun çeşitli yörelerinden derlenen masalları anlatacak. Ayrıca Deniz Kızı adlı bir çizgi film gösterilecek.

20.45 ÇANAKKALE ZAFERİ

Çanakkale Zaferinin yıldönümü nedeniyle hazırlanan programda 1. Dünya Savaşının çıkış nedenleri, Osmanlı İmparatorluğunun savaşa girmesi, Çanakkale Savaşları anlatılıyor. Çanakkale Savaşının Türkiye ve dünya için getirdiği sonuçları Doçent Oral Sanıder dile getirecek.

21.10 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Erol Bingöl "Sen şarkı söylediğin zaman, Gönül hikayesi bu, Geldi kuşlarla yeşil dallara yaz, Gönlümün içindedir, Abant'ta sabah, Hayat atlı yaya geçip gidiyor." şarkılarını okuyacak.

21.25 TELEVİZYONDA TÜRK SİNEMASI

Düşman yolları kesti

Yönetmenliğini Osman Seden'in yaptığı, başrollerde Nurhan Nur, Eşref Kolçak ve Sadri Alışık'ın oynadıkları film milli mücadele sırasında gizli bir evrakın Anadolu'ya götürülüşünü anlatıyor.

22.45 HABERLER